

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı

TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ (TEOG) SİSTEMİNDE UYGULANAN SINAVLARIN PUANLARI İLE DİĞER PUANLARIN KARŞILAŞTIRILMASI

Bülent SINACI

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

Liderlik, araştırma, inovasyon, kaliteli eğitim ve değişim ile

Daha ileriye ... En İyiyeye ...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı

TEMEL EĞİTİMDEN ORTAÖĞRETİME GEÇİŞ (TEOG) SİSTEMİNDE
UYGULANAN SINAVLARIN PUANLARI İLE DİĞER PUANLARIN
KARŞILAŞTIRILMASI

THE COMPARISON OF SCORES IN TRANSITION FROM BASIC EDUCATION
TO SECONDARY EDUCATION (TEOG) AND OTHER SCORES

Bülent SINACI

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

Kabul ve Onay

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,
B¼lent SINACI'nın hazırladığı "Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG)
Sisteminde Uygulanan Sınavların Puanları ile Diğer Puanların Karşılaştırılması"
başlıklı bu çalışma j¼rimiz tarafından **Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitimde
lçme ve Değerlendirme Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul
edilmiştir.

J¼ri Başkanı

Prof. Dr. Bayram ÇETİN

J¼ri Üyesi (Danışman)

Prof. Dr. Selahattin GELBAL

J¼ri Üyesi

Prof. Dr. Nuri DOĞAN

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisans¼st¼ Eğitim, ğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri üyeleri tarafından **10 / 07 / 2019** tarihinde uygun gr¼lm¼ř ve Enstit¼ Yönetim Kurulunca / / tarihinde kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ali Ekber şAHİN
Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

Öz

Bu araştırmanın amacı Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sisteminde 8. sınıf öğrencilerinin merkezi sınava girdikleri 6 dersten (Türkçe, Matematik, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Fen Bilimleri, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) aldıkları sınav puanları ile aynı derslerden aldıkları diğer puanlar arasında ilişki olup olmadığını, devlet okulları ve özel okulları da karşılaştırarak belirlemektir. Türkçe dersi için TEOG puanları ile diğer puanlar arasında devlet okullarında 0,425 ile 0,782 arasında korelasyonlar varken özel okullarda bu korelasyonlar 0,350 ile 0,744 arasında değişmektedir. Matematik dersi için aynı korelasyonlar devlet okullarında 0,376 ile 0,783 arasında değerler alırken özel okullarda aynı derse ait korelasyonlar -0,044 ile 0,723 arasındadır. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi için TEOG puanları ile diğer ara sınav puanları arasında devlet okullarında 0,521 ile 0,760 arasında korelasyonlar varken aynı dersin özel okullardaki korelasyonları 0,378 ile 0,802 arasındadır. Fen ve Teknoloji dersinin TEOG puanları ile diğer ara sınav puanları arasında devlet okullarında 0,475 ile 0,753 arasında değişen korelasyonlar varken özel okullarda aynı dersin TEOG puanları ile diğer ara sınav puanları arasında 0,104 ile 0,779 arasında değişen korelasyonlar bulunmaktadır.

Anahtar sözcükler: teog sistemi, merkezi sınavlar, öğretmen yapımı testler, özel okullar teog, devlet okulları teog

Abstract

The purpose of this research is to determine in primary school (basic education) to secondary education transition (TEOG) system whether there is a relationship between grades from the central exams and grades from other scores from the same courses by year 8 students who have taken 6 courses (Turkish, Mathematics, Turkish Republic Revolution History and Kemalism, Science, Modern Languages, Religion Culture and Moral Knowledge) comparing also state and private schools. While in public schools, the correlations between TEOG scores and other scores in Turkish course vary between 0,425 and 0,782, in private schools these correlations range from 0,350 to 0,744. While the same correlations for the mathematics course were between 0.376 and 0.783 in public schools, the correlations for the same course were between -0.044 and 0.723 in private schools. While the correlations between TEOG scores and other scores for the Turkish Republic Revolution History and Kemalism course vary between 0.521 and 0.760 in public schools, the correlations of the same course in private schools range from 0.378 to 0.802. While the correlations between the TEOG scores of Science course and the other scores in the public schools range from 0.475 to 0.753, in private schools the correlations between the TEOG scores of the same course and the other scores range from 0,104 to 0,779.

Keywords: teog's system, countrywide exam, exam prepared by in-field-teacher, private school's teog, state school's teog

Teşekkür

Çeyrek yüzyıldır tanıştığım, tanıştığımdan beri kendilerinden öğrenmeyi sürdürdüğüm, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Bilim Dalı öğretim üyelerinden; başta tez danışmanım Prof. Dr. Selahattin GELBAL olmak üzere, Prof. Dr. Hülya KELECİOĞLU, Prof. Dr. Duygu ANIL ve Prof. Dr. Nuri DOĞAN'a,

Bugünlerimi sağlayan, kendi eksikliğim olarak kendisine okuma yazma öğretmediğim, her zaman affedici annem ve akademik kariyer olmadan da bilgisiyle ve tarzıyla kendisine gıpta ettirmenin mümkün olduğunu gösteren babama,

Bana farklı bir dünyanın kapılarını aralayan, dünyanın yaşadığım memleketten ibaret olmadığını görmemi sağlayan ağabeyim emekli öğretmen Duran SINACI'ya,

Lisans öğrenimim boyunca beni finanse eden ağabeyim Muzaffer SINACI'ya,

Yüksek lisans ders aşamasında ve tez yazma aşamasında bana katlanan, desteğini her an hissettiğim eşim Gülay SINACI'ya,

Yüksek lisans ders aşamasında katkılarını esirgemeyen, Polatlı TOBB Fen Lisesi'ndeki öğretmen arkadaşlarım Vuslat Esra KUTLU, Abdulkadir ERDOĞAN ve Ali CAN'a,

Tez yazma aşamasında en yoğun anlarında bile bana zaman ayırabilen öğretmen yeğenim Özlem ALHASLIOĞLU'na,

Öğrenim hayatım boyunca bana herhangi bir şekilde emeği geçen ve adını burada saymadığım herkese teşekkür ederim.

İçindekiler

Öz.....	ii
Abstract.....	iii
Teşekkür.....	iv
Tablolar Dizini.....	vii
Simgeler ve Kısaltmalar Dizini.....	x
Bölüm 1 Giriş.....	1
Problem Durumu.....	1
Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemi.....	5
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	10
Araştırma Problemi.....	13
Alt Problemler.....	13
Sayılılar.....	14
Sınırlılıklar.....	14
Tanımlar.....	15
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar.....	16
Kuramsal Temel.....	16
İlgili Araştırmalar.....	18
Bölüm 3 Yöntem.....	28
Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	28
Veri Toplama Süreci.....	29
Veri Toplama Araçları.....	30
Verilerin Analizi.....	31
Bölüm 4 Bulgular ve Yorumlar.....	33
Bölüm 5 Sonuç, Tartışma ve Öneriler.....	96
Sonuç ve Tartışma.....	96
Öneriler.....	101

Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler	101
Araştırmacılara Öneriler	102
Kaynaklar	103
EK-A: Etik Komisyonu İzin Muafiyeti Formu	109
EK-B: Etik Beyanı	110
EK-C: Yüksek Lisans Tez alışması Orijinallik Raporu.....	111
EK-: Thesis Originality Report.....	112
EK-D: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı.....	113

Tablolar Dizini

Tablo 1 Okullara Göre Örnekleme Alınan Öğrenci Sayıları ve Yüzdeleri	29
Tablo 2 TEOG Sisteminde Alt Testler, Soru Sayıları ve Ağırlıkları	30
Tablo 3 26-27 Kasım 2015 Tarihli TEOG Sınavı Türkiye Geneli Puan Ortalamaları ve Örneklemedeki Öğrencilerin TEOG Sınavı Puan Ortalamaları	33
Tablo 4 27-28 Nisan 2016 Tarihli TEOG Sınavı Türkiye Geneli Puan Ortalamaları ve Örneklemedeki Öğrencilerin TEOG Sınavı Puan Ortalamaları	34
Tablo 5 Devlet Okullarındaki Türkçe Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	35
Tablo 6 Özel Okullardaki Türkçe Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	36
Tablo 7 Devlet Okullarındaki Türkçe Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	38
Tablo 8 Özel Okullardaki Türkçe Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	39
Tablo 9 Türkçe Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları.....	42
Tablo 10 Türkçe Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları.....	44
Tablo 11 Devlet Okullarındaki Matematik Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	47
Tablo 12 Özel Okullardaki Matematik Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	48
Tablo 13 Devlet Okullarındaki Matematik Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	50
Tablo 14 Özel Okullardaki Matematik Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	51
Tablo 15 Matematik Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	53
Tablo 16 Matematik Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	55
Tablo 17 Devlet Okullarındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	58

Tablo 18 Özel Okullardaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	59
Tablo 19 Devlet Okullarındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	60
Tablo 20 Özel Okullardaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	61
Tablo 21 T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	62
Tablo 22 T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	64
Tablo 23 Devlet Okullarındaki Fen ve Teknoloji Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	67
Tablo 24 Özel Okullardaki Fen ve Teknoloji Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	68
Tablo 25 Devlet Okullarındaki Fen ve Teknoloji Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	69
Tablo 26 Özel Okullardaki Fen ve Teknoloji Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	70
Tablo 27 Fen ve Teknoloji Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	71
Tablo 28 Fen ve Teknoloji Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	73
Tablo 29 Devlet Okullarındaki Yabancı Dil Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	76
Tablo 30 Özel Okullardaki Yabancı Dil Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	78
Tablo 31 Devlet Okullarındaki Yabancı Dil Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	79
Tablo 32 Özel Okullardaki Yabancı Dil Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler	80
Tablo 33 Yabancı Dil Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	82
Tablo 34 Yabancı Dil Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları	84

Tablo 35 Devlet Okullarındaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	87
Tablo 36 Özel Okullardaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	88
Tablo 37 Devlet Okullarındaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	89
Tablo 38 Özel Okullardaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler.....	89
Tablo 39 Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları.....	91
Tablo 40 Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları.....	93

Simgeler ve Kısaltmalar Dizini

ABNO: Akademik Başarı Not Ortalaması

AERA: Amerikan Eğitim Araştırmaları Derneği (American Educational Research Association)

APA: Amerikan Psikoloji Derneği (American Psychological Association)

DK1D1Y (TEOG): Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 1. Dönem 1. Yazılı (TEOG)

DK1D2Y: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 1. Dönem 2. Yazılı

DK1DPERORTALAMA: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

DK1DPROJEORTALAM: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 1. Dönem Proje Ortalaması

DK2D1Y (TEOG): Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 2. Dönem 1. Yazılı (TEOG)

DK2D2Y: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 2. Dönem 2. Yazılı

DK2DPERORTALAMA: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

DK2DPROJEORTALAM: Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi 2. Dönem Proje Ortalaması

EÖD: Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

EPH: Eğitimde Psikolojik Hizmetler

EPÖ: Eğitim Programları ve Öğretim

F1D1Y: Fen Bilimleri 1. Dönem 1. Yazılı

F1D2Y (TEOG): Fen Bilimleri 1. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

F1D3Y: Fen Bilimleri 1. Dönem 3. Yazılı

F1DPERORTALAMA: Fen Bilimleri 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

F1DPROJEORTALAM: Fen Bilimleri 1. Dönem Proje Ortalaması

F2D1Y: Fen Bilimleri 2. Dönem 1. Yazılı

F2D2Y (TEOG): Fen Bilimleri 2. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

F2D3Y: Fen Bilimleri 2. Dönem 3. Yazılı

F2DPERORTALAMA: Fen Bilimleri 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

F2DPROJEORTALAM: Fen Bilimleri 2. Dönem Proje Ortalaması

İTA1D1Y (TEOG): T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem 1. Yazılı (TEOG)

İTA1D2Y: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem 2. Yazılı

İTA1DPERORTALAMA: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

İTA1DPROJEORTALAM: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem Proje Ortalaması

İTA2D1Y (TEOG): T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 2. Dönem 1. Yazılı (TEOG)

İTA2D2Y: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 1. Dönem 2. Yazılı

İTA2DPERORTALAMA: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

İTA2DPROJEORTALAM: T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük 2. Dönem Proje Ortalaması

M1D1Y: Matematik 1. Dönem 1. Yazılı

M1D2Y (TEOG): Matematik 1. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

M1D3Y: Matematik 1. Dönem 3. Yazılı

M1DPERORTALAMA: Matematik 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

M1DPROJEORTALAM: Matematik 1. Dönem Proje Ortalaması

M2D1Y: Matematik 2. Dönem 1. Yazılı

M2D2Y (TEOG): Matematik 2. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

M2D3Y: Matematik 2. Dönem 3. Yazılı

M2DPERORTALAMA: Matematik 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

M2DPROJEORTALAM: Matematik 2. Dönem Proje Ortalaması

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

METK: Milli Eğitim Temel Kanunu

NCME: Eğitimde Ulusal Ölçme Konseyi (National Council on Measurement In Education)

OKÖSYS: Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı

ÖSS: Öğrenci Seçme Sınavı

ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

ÖYS: Öğrenci Yerleştirme Sınavı

ÖZ-DE-BİR: Özel Dershaneler Birliği Derneği

S PUAN TÜRÜ: Sosyal Puan Türü

SBS: Seviye Belirleme Sınavı

SPSS: Statistical Package for Social Sciences

T1D1Y: Türkçe 1. Dönem 1. Yazılı

T1D2Y (TEOG): Türkçe 1. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

T1D3Y: Türkçe 1. Dönem 3. Yazılı

T1DPERORTALAMA: Türkçe 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

T1DPROJEORTALAM: Türkçe 1. Dönem Proje Ortalaması

T2D1Y: Türkçe 2. Dönem 1. Yazılı

T2D2Y (TEOG): Türkçe 2. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

T2D3Y: Türkçe 2. Dönem 3. Yazılı

T2DPERORTALAMA: Türkçe 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

T2DPROJEORTALAM: Türkçe 2. Dönem Proje Ortalaması

TEOG: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi

TM PUAN TÜRÜ: Türkçe-Matematik Puan Türü

TS PUAN TÜRÜ: Türkçe-Sosyal Puan Türü

YD1D1Y: Yabancı Dil 1. Dönem 1. Yazılı

YD1D2Y (TEOG): Yabancı Dil 1. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

YD1D3Y: Yabancı Dil 1. Dönem 3. Yazılı

YD1DPERORTALAMA: Yabancı Dil 1. Dönem Performans Görevi Ortalaması

YD1DPROJEORTALAM: Yabancı Dil 1. Dönem Proje Ortalaması

YD2D1Y: Yabancı Dil 2. Dönem 1. Yazılı

YD2D2Y (TEOG): Yabancı Dil 2. Dönem 2. Yazılı (TEOG)

YD2D3Y: Yabancı Dil 2. Dönem 3. Yazılı

YD2DPERORTALAMA: Yabancı Dil 2. Dönem Performans Görevi Ortalaması

YD2DPROJEORTALAM: Yabancı Dil 2. Dönem Proje Ortalaması

YGS: Yükseköğretime Geçiş Sınavı

Bölüm 1

Giriş

Bu bölümde problem durumuna, araştırmanın amacına ve önemine, problem cümlesine, alt problemlere, sayılılara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem Durumu

Eğitim kavramı, insan olma bilincinin oluşumuna tarihlenir. Örgün olarak ve sistem halinde ele alınmasının başlangıcı bin beş yüzlü yıllara kadar gider. Eğitim yaklaşımlarının ve eğitimin ülkeler ve toplumlar için ifade ettiği anlam, gereksinimler doğrultusunda sürekli şekillenir. Ülkelerin eğitime bakış açısı, ilgili ülkelerin gereksinim duyduğu insan tipine göre değişir. Genel kabul gören ifadeyle eğitim bireyin davranışlarını istendik yönde değiştirme süreci olarak tanımlanır ve farklı tanımlar yapılsa da tanımlarda ortak nokta “davranış değişikliği” kavramı olmaktadır (Baykul, 1999).

Eğitimin amacı olarak belirtilen davranış değişikliğinin gözlemlenebilir olması gerekmektedir. Eğitimin ilgilendiği davranışlar doğrudan gözlemlenebilen davranışlar olabileceği gibi, doğrudan gözlemlenemeyecek davranışlar da olabilir (Özçelik, 1992). Bireyde hedeflenen ancak doğrudan gözlemlenemeyen istendik davranış değişikliğinin gerçekleşip gerçekleşmediğinin, gerçekleştiyse ne yönde ve ne kadar olduğunun ve bireyden bireye nasıl bir farklılık gösterdiğinin nesnel olarak tespiti için ölçme, ölçüt ve değerlendirmeye gereksinim duyulur.

Turgut (1995), ölçmeyi ampirik (gözleme dayalı) ilişkiler sisteminin formel (biçimsel) ilişkiler sistemiyle gösterilmesi olarak tanımlar. Tekin (1991) ise kısaca betimleme işlemi olarak gördüğü ölçmeyi geniş anlamda tanımlarken; belli bir nesneden/nesnelardan, belli bir özelliğe sahip olmalarından/olmamlarından, sahip olma durumu varsa sahip olma derecesinin gözlenmesinden ve gözlem sonuçlarının (özellikle) sayı sembolleriyle ortaya konulmasından bahseder.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde “Bir yargıya varmak veya değer vermek için başvuru ilke.” olarak tanımlanan ölçüt; değerlendirme yapabilmek için zorunludur. Ölçüt varken ölçme sonucu ile ilgili yorumda bulunmak, bir özelliğin

gerçekleşme derecesini tespit etmek mümkün olmaktadır. Ölçütle değerlendirme yapılabilir. Değerlendirme yapılacaksa ölçme yapmak anlamlı olacaktır.

Değerlendirmeyi bir karar verme işlemi olarak gören Özçelik (1992); değerlendirmenin bu yönüyle ölçmeden ayrıldığını belirtir. Değerlendirme, karar verme sürecidir ve ölçüt olmadan karar verilemez. Tekin (1991) ise değerlendirmeyi ölçümlerden anlam çıkarma ve yargılama işlemi olarak görür. Değerlendirme yapılmayacaksa, yani bir karara varılmayacaksa ölçme yapmanın anlamı olamayacağı gibi ölçüt olmaksızın da nesnel bir değerlendirmeden bahsedilemez.

Değerlendirme yapabilmek için ölçüte, ölçütün kullanılacağı bir ölçme sonucuna ve ölçme yapabilmek için ölçme aracına gereksinim vardır. Ölçme, ölçme ve değerlendirmenin ön koşuludur. Ölçme aracının amacına hizmet edebilmesi için öncelikle geçerli olması gerekir.

Tekin (1991)'e göre ölçme aracı bir özelliği ölçmek ister ve ölçmek istediği özelliği başka özellik(ler)le karıştırmaz ve doğru olarak ölçebilirse, geçerli olur. Geçerlik, kanıtların ve teorinin önerilen test kullanımlarının, test puanlarının yorumlanmasını ne derece desteklediğini gösterir (AERA, 2014).

Ölçme aracından elde edilecek ölçümlere aracın ölçmek istediği özelliklerin dışındaki özelliklerin karışmasının, elde edilecek ölçümlerin geçerlik derecesini düşüreceğini belirten Uysal, Öztürk & Döş (2015), testin ölçmek istediği özelliklere başka özelliklerin karışmamasına vurgu yaparlar. Test puanlarına bakılarak yapılacak yorumlar, testin ölçmek istediği özelliklerle ilgili olmalıdır.

Bir test için en önemli özellik, puan yorumlarının ve kullanımının geçerliğidir (Downing & Haladyna, 2006). Puanlama ölçütleri amacına uygun düzenlenmemiş bir test için yapılacak yorumlar, test ile ölçülmek istenen değişkeni yansıtmayacaktır.

Geçerliği bir derece sorunu olarak gören ve bu durumu bir testin hepten geçerli ya da hepten geçersiz olamayacağı şeklinde özetleyen Tekin (1991), testin geçerliğinin tam olarak yalnızca testin kendisiyle belirlenemeyeceğini söyler.

Bir ölçme aracında bulunması gereken bir diğer özellik ise güvenilirliktir. Geçerliğin bir parçası (Tekin, 1991) olan güvenilirlik; yapılan ölçme işleminin sonucunda ortaya çıkan değerlendirme sonuçlarının tutarlılık göstergesidir.

Güvenirliği ölçme sonuçlarındaki tesadüfi hatasızlık (Baykul, 1999) olarak tanımladığımızda; tesadüfi hataların etkisini

$$\text{Gözlenen Puan} = \text{Gerçek Puan} + \text{Hata Puanı}$$

X = Gözlenen puan,

T = Gerçek puan,

E = Hata puanı olmak üzere

$X = T + E$ (Baykul, 2015).

formülü ile gösterebiliriz.

Ölçme sonuçları ile ilgili çıkarımların isabetliliği, güvenilirlik açısından önemlidir (Downing & Haladyna, 2006). Ölçme sonuçları ile ilgili çıkarımlar ne derece isabetli ise yani tesadüfi hatalardan arınlık ne derece yüksekse güvenilirlik o derece yüksektir. Karar ve yorumların sonuçları önem kazandıkça hassasiyet ihtiyacı artmaktadır (AERA, 2014). Hassasiyet, hatalardan arınlık düzeyini artırarak güvenilirliği etkiler.

Öğrencilerin girdikleri bütün sınavlar onların geleceğini etkileyen birer değişken olduğundan; güvenilirlik ihtiyacı hem öğretmen yapımı testlerde hem ulusal ölçekli sınavlarda kendini göstermektedir. Bu araştırmanın konusu olan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sisteminde uygulanan ulusal ölçekli sınavlardan öğrencilerin elde ettikleri puanlar ile aynı öğrencilerin öğretmen yapımı testlerden elde ettikleri puanlar arasında nasıl bir ilişki olduğuna sorusuna verilecek yanıt, öğretmen yapımı testlerin kazanımlara uygun hazırlanıp hazırlanmadığı sorusuna da ışık tutacaktır.

Bireyler hakkında bilgi toplama, testler ve test dışı yollarla yapılabilir. Bu araştırmanın konusu olan testler, maksimum yeterlik testleri ve yetenek ve başarı testleri olarak ikiye ayrılır. Başarı testleri ise

Standart testler ve

Öğretmen yapımı testler olarak sınıflandırılabilir.

Standart testler; maddeleri uzmanlar tarafından hazırlanan, büyük gruplara uygulanma olanağı olan, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış, kapsam geçerliği yüksek, uygulama süresinde esneklik olmayan, uygulanacağı gruba uzun

zaman önce kapsamı, süresi, uygulanma koşulları ve kuralları duyurulan testlerdir. Öğretmen yapımı testler ise küçük gruplara uygulanan (sınıf gibi), geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmamış olan, kapsamı öğretmen tarafından belirlenen, uygulama süresi Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 40 dakika olarak belirlenmesine rağmen esnetilebilen, uygulanacağı gruba en az bir hafta önce duyurulması yeterli görülen, uygulanma koşulları okula, öğretmene, duruma göre değişebilen testlerdir. Her iki grup testin de ortak noktası, öğretim programına dayalı soruları barındırma zorunluluğudur. Her iki grup testin sonucunda da öğrencilerle ilgili kararlar verilmektedir.

Ortaöğretim kurumlarının sayısının az, öğrenci sayısının çok fazla olduğu ya da okullar arasında olanak farklılıklarının olduğu ülkelerde ortaöğretim kurumlarının bir seçme sınavı sonucunda öğrenci seçmesi kaçınılmazdır. Zorunlu eğitim kapsamında bütün öğrenciler 12 yıl eğitim almak durumunda olsalar da ortaöğretim kurumları arasındaki imkan ve nitelik farklılıkları; öğrencileri ve velileri daha iyi olduklarını düşündükleri okulları tercih etmeye yönlendirmektedir. Öğrenciler ve veliler açısından okulun fiziki koşulları okulun tercih edilmesinde belirleyici unsur olabildiği gibi üniversiteye giriş sınavlarındaki başarı performansı da okulun tercih edilmesinde belirleyici unsur olabilir. Bu durumdaki okullara olan talebin fazla ve bu durumdaki okulların kontenjanlarının sınırlı olması seçme sınavı yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Kurumların ihtiyaç duyduğu öğrencilerde aradığı özelliklerin ulusal ölçekli sınavlarla ve ortaöğretim kurumlarına yerleşmeye etki eden diğer sınavlarla doğru tespit edilmiş olması, hem kurumların hedeflerini gerçekleştirmesini hem de öğrencilerin kendilerini gerçekleştirme yolunda ilerlemesini sağlayacaktır. Öğrenci özelliklerinin doğru tespit edilmesi, standart testlerle ölçülen niteliklerin doğru ölçülmesine, öğretmen yapımı testlerle ölçülmek istenen niteliklerin standart testlerle ölçülen niteliklerle benzerlik göstermesine ve her iki grup testte sorulacak soruların, öğrenciler arasındaki farklılıkları ortaya çıkarabilecek nitelikte olmasına bağlıdır.

Öğrencilerle ilgili kararların verildiği sınavların, uygulanan programların hedeflerine uygun olması gerekir. Öğretmen yapımı testlerle TEOG sisteminde uygulanan ulusal ölçekli izleme ve değerlendirme sınavlarını karşılaştırdığımızda, öğretmen yapımı testlerden alınan puanlar ile ulusal ölçekli sınavlardan alınan puanlar arasında pozitif yönlü bir ilişki olması beklenir.

Ortaöğretim kurumlarına geçiş, Türkiye’de aynı zamanda sınavlar tarihi olagelmıştır. Sınavların güvenliğinin yanı sıra soruların geçerliği, güvenilirliği ve öğretmen yapımı testlerden elde edilen sonuçlar ile ulusal ölçekli sınavlardan elde edilen sonuçlar arasında pozitif yönlü bir ilişki olup olmadığı sorusu genel olarak öğretmenlerin madde yazımı yeterlikleri boyutunda ele alınıp tartışılmıştır.

Bir başka tartışma konusu da ortaöğretime geçişte uygulanan sınavların başarı belirleme sınavı mı yerleştirme sınavı mı olduğudur. Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi 2017 yılında kaldırılmış olsa da yerine getirilen sistemde de yerel yerleştirme yapılırken kullanılan ölçütlerden biri okul başarı puanıdır. Dolayısıyla okul başarı puanı sınavsız yerleştirme yapılan sistemde bile güncelliğini korumaktadır. Başarı belirleme sınavlarında yanlış yanıtlar doğru yanıtları etkilememektedir (Düzeltilme formülü uygulanmamaktadır). Yerleştirme sınavları aynı zamanda sıralama sınavları olduğundan; yanlış yanıtlar doğru yanıtları etkilememektedir.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sisteminde yapılan ulusal ölçekli sınavlar, bir dönemde 3 yazılı sınav yapılan derslerin ikinci yazılı sınavı, bir dönemde 2 yazılı sınav yapılan derslerin birinci yazılı sınavı olarak belirlenmesi ve böylece ders başarısına etki etmesi yönüyle başarı sınavıdır. Öğrencilerin girebilecekleri ortaöğretim kurumlarını büyük oranda belirlemesi yönüyle ise yerleştirmede ağırlıklı olarak kullanılan sınav işlevi görmektedir. Her iki sınav (başarı sınavı ve yerleştirme sınavı) içerik yönüyle birbirlerinden farklı olmaları gereken sınavlardır ancak TEOG ortak sınavları her iki sınav özelliğini taşıyan tek sınav olarak karşımıza çıkmıştır.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sistemi

İlki 1999 yılında uygulanan Liselere Geçiş Sınavı (LGS) ile başlayan ortaöğretime geçiş sistemleri yerini 2004 yılından itibaren yapılmaya başlanan Ortaöğretim Kurumları Seçme ve Yerleştirme Sınavına (OKS) bırakmıştır. Son kez 2008 yılında yapılan OKS kaldırılarak, yerine 2009 yılında, merkezi olarak uygulanan Seviye Belirleme Sınavı (SBS) getirildi. 6, 7 ve 8. sınıfların ikinci dönemlerinin sonunda yapılan SBS, 2010-2011 eğitim-öğretim yılından itibaren sadece 8. sınıflara uygulanmaya başlandı. 2010 yılında 6. sınıflardan, 2011 yılında ise 7. sınıflardan kaldırıldı.

Milli Eğitim Bakanlığı, 2013 yılında ulusal ölçekli sınavlarının ilki yapılan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sistemini geliştirdi. Sistemin ulusal ölçekli sınavları, 8. sınıf öğrencilerine uygulanmak üzere geliştirildi. Sistemin, 2013-2014 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanacağını belirten dönemin Milli Eğitim Bakanı, farklı bir yerleştirme mantığı uygulanacağını ve bu mantık sayesinde alternatif eğitim kurumlarına ihtiyaç duyulmayacağını söylüyordu. Sanatsal, sosyal ve sportif etkinliklere daha fazla zaman ayrılacağını, ailelerle ve arkadaşlarla daha çok zaman geçirileceğini de belirterek, öğrencilerin sınav stresinden kurtulacağını (Cumhuriyet, 2019) örtük olarak işaret ediyordu. TEOG sistemi 2017 yılında kaldırıldı. Sistem kaldırılırken dönemin Milli Eğitim Bakanı, sistemin kaldırılma gerekçelerini; “Sınavın okul dışı kaynaklara öğrencileri yönlendirdiği şeklinde algılar var. Sistem, okul dışı kaynaklara yönelmeyi artırmış olabilir. Ortaokullarda, TEOG’a katılmak için ilave bir devamsızlık olduğu ortaya çıkmıştır. Özel okulların puanları cömert verdiği algısı var” (Hürriyet, 2017) cümleleriyle açıklamıştır.

TEOG sistemine neden ihtiyaç duyulduğu şeklindeki kendi sorusuna, bu araştırmada değinilecek başlıklarıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB):

Öğretmenlere ve okula daha etkin bir rol vermek,

Öğretmenlerin mesleki iş başarımlarını artırmak,

Öğrencilerin okul dışı eğitim kurumlarına ihtiyacını azaltmak,

İzleme ve değerlendirmeye, öğretim programı uygulamalarını ve öğrenci kazanımlarının objektif bir şekilde yapılışını katmak.

Öğrencilerin okula devamsızlık sayılarını minimum düzeye indirmek,

Ders dışında yapılacak kültürel, sosyal, sportif ve sanatsal etkinlikleri orta ve uzun vadede değerlendirmek, amaçlarını gerçekleştirmek için yenilendi (MEB, 2013b) şeklinde yanıt vermiştir.

TEOG; Türkçe, Matematik, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Fen ve Teknoloji, Yabancı Dil ve Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinden soruların sorulduğu sınavlardan yapılmıştır. Bu derslerden bir dönemde iki sınav yapılanların (T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi) birincisi için, bir dönemde üç sınav yapılanların (Türkçe, Matematik, Fen ve

Teknoloji, Yabancı Dil) ikincisi için TEOG ulusal ölçekli sınavından alınan puanlar geçerli olmuştur. Bunun nedenini MEB, *“tek sınav olduğu ve anlık bir başarımın ölçüldüğü şeklinde bir algı oluşmasının önüne geçmek istenmesi”* (MEB, 2013a) olarak açıklamıştır. TEOG’un yerine getirilen Merkezi Sınavın tek sınav olması, MEB’in *“anlık bir başarımın ölçüldüğü şeklindeki algının oluşmasının önüne geçmek”*ten vazgeçtiği anlamına gelmektedir.

TEOG ortak sınavları, hafta içi art arda iki günde yapılmıştır. İlk gün yapılan sınavların oturumlarında Matematik, Türkçe ile Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinden; ikinci gün yapılan sınavların oturumlarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil ile Fen ve Teknoloji derslerinden olmak üzere yapılmıştır. Her bir ders için ayrı ayrı olmak üzere 20 çoktan seçmeli soru ve 40 dakikalık süreler verilmiştir. İki sınav arasına 30’ar dakikalık dinlenme süreleri eklenmiştir. TEOG, her sorunun doğru yanıtı (iptal edilen soru olmazsa) 5 puan olmak üzere her ders için maksimum puan 100 olacak şekilde düzenlenmiştir.

TEOG’un yerine getirilen Merkezi Sınav da iki oturum olarak düzenlenmekte ancak dersler *“sözel alan”* ve *“sayısal alan”* dersleri olarak gruplanarak ilk oturum sözel alan, ikinci oturum sayısal alan olmak üzere yapılmaktadır. TEOG’da da Merkezi Sınavda da aynı derslerden sorular sorulmakta ancak Merkezi Sınavda T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil ile Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinin soru sayıları ve derslerin katsayıları düşürülmektedir.

TEOG ortak sınavlarında yanlış cevaplar doğru cevapları etkilememektedir. Bu durumu MEB, *“öğrencilerin kendi okullarında girdikleri yazılılarda yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi ve ortak sınavların, uygulanan yazılılardan farklarının olmaması gerekçeleriyle doğru cevapların yanlış cevaplardan etkilenmeyeceği”* (MEB, 2013) şeklinde açıklamıştır. MEB bu durumda okullarda uygulanan sınavlar ile TEOG arasında uyum olacağını öngörmüştür. TEOG’un yerine getirilen Merkezi Sınavda alt testlerdeki yanlış yanıtlar doğru yanıtları etkilemektedir. Alt testlerin her birisi için ham puan hesaplanırken, 3 yanlış yanıt bir doğru yanıtı eksiltmektedir.

SBS’den farklı olarak, TEOG ortak sınavlarına geçerli bir mazereti nedeniyle giremeyen öğrencilere mazeretini bildiren resmi belge veya velisinin izniyle mazeret sınavına girme hakkı tanınmıştır.

TEOG sisteminde ortaöğretim kurumlarına yerleştirme işlemleri için 6, 7 ve 8. sınıflar için hesaplanan yılsonu başarı puanlarının %30'u alınır. 8. sınıfta öğrencinin girdiği TEOG ortak sınavının puanları ağırlıklandırılarak %70'i alınır. 6, 7 ve 8. sınıflar için hesaplanan yılsonu başarı puanları birlikte 300 üzerinden, TEOG puanı ise 700 üzerinden hesaplanır. Bu iki puanın ortalaması alınır. Ortaöğretime yerleştirmeye esas puan 500 üzerinden hesaplanır.

TEOG puanı ve yerleştirmeye esas puanın hesaplamasının nasıl yapılacağı anlatıldığı; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan TEOG tanıtım slaytlarında;

Yılsonu başarı puanı hesaplanırken, not ile değerlendirilen bütün derslerin ağırlıklı yılsonu puanlarının ilgili dersin haftalık ders saati sayısı ile çarpılacağı, çıkan sonucun ilgili sınıfa ait haftalık ders saatleri toplamına bölüneceği ve tam puanın 100 olacağı,

TEOG kapsamında, sınavı yapılan derslerden alınan puanların ilgili dersin ağırlık katsayısı ile çarpılacağı, çarpımların toplanacağı, elde edilecek değer, derslerin ağırlık katsayılarının toplamına bölüneceği, böylece ağırlıklandırılmış ortak sınav puanının hesaplanacağı ve tam puanın 700 olacağı,

6., 7. ve 8. sınıflardaki yılsonu başarı puanlarının ile 8. sınıfa ait ağırlıklandırılmış TEOG puanı ile toplanacağı, elde edilen toplamın ikiye bölüneceği, böylece yerleştirmeye esas puanın elde edileceği ve tam puanın 500 olacağı,

Yerleştirmeye esas puanların eşitliği durumunda öncelik sırasıyla,

TEOG için hesaplanan ağırlıklandırılmış puanın üstünlüğü,

8., 7. ve 6. sınıflara ait yılsonu başarı puanı (sırasıyla) üstünlüğü,

Tercih önceliği,

Özürsüz devamsız gün sayısının azlığı ölçütlerine göre yerleştirme yapılacağı belirtilmiştir (MEB, 2013b).

Yerleştirme puanı hesaplanırken, alt testler katsayıları farklı olmakla birlikte, yerleştirme işleminde ayrı ayrı puanlanmamaktadır. Yerleştirme için tek bir puan belirlenmektedir. Her test için ayrı bir koşul belirtilmemiştir. Dolayısıyla, bir alandaki yetersizlik, başka bir alandaki yeterlikle telafi edilebilmektedir. Bir

alandaki yetersizliğin başka bir alandaki yeterlikle telafi edilebilmesi, okul türlerine uygun profilde öğrenci seçimini zorlaştırmaktadır. Hem kaldırılan TEOG kapsamındaki ulusal ölçekli sınavlarda hem yerine getirilen “Merkezi Sınav”da aynı durum geçerlidir. TEOG’un yerine getirilen Merkezi Sınav ile yerleştirmelerde; fen liselerine, sosyal bilimler liselerine, özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına öğrenci yerleştirmede aynı puan türü kullanılmaktadır. Bir alandaki yetersizliğin başka bir alandaki yeterlikle telafi edilebilmesi durumu yeni sınav sisteminde de geçerlidir.

Öğrencinin ders notu başarısının, yerleştirmeye esas puana etkisinin %30 olduğu TEOG puanı hesaplama sisteminde öğretmenin verdiği notlarda objektifliği nasıl sağlayacağı şeklindeki kendi sorusuna MEB; “*süreç içerisinde kendiliğinden sağlanacağı*” (MEB, 2013a) şeklinde yanıt vermiştir.

TEOG sınav güvenliği için alınan önlemler olarak MEB; öğretmenleri farklı okullarda görevlendirmeyi, öğrencileri gerektiğinde farklı sınıflara dağıtmayı ve orta vadede sınıflara kamera sistemi kurmayı öngörmüştür (MEB, 2013a). MEB; müfredat kazanımlarının sadece ortak sınavlarla ölçülmeyeceğini, öğretmen yapımı testlerle de müfredat kazanımlarının ölçüldüğünü (MEB, 2013a) belirterek; bu araştırmaya neden olan, öğretmen yapımı testlerde ve ortak sınavlarda (TEOG) sorulan sorularla aynı kazanımlar ölçülmeye çalışılıyorsa ya da ortak kazanımlar ölçülüyorsa sonuçların benzerlik göstermesi gerektiği düşüncesini zımnen kabul etmiştir.

MEB, TEOG sisteminin öğretmenlerin okula aidiyet duygusunu artıracaklarını öngörmüş, öğretmenlerde ölçme ve değerlendirme konularında eksiklik olursa bunu gidereceğini, bunun için hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenleneceğini belirtmiştir (MEB, 2013a).

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından veli, öğrenci ve öğretmenlere yönelik Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Bilgilendirme Kılavuzu hazırlanmıştır. Kılavuzun tüm paydaşlara yönelik bölümünde, ortak sınavlarda Matematik, Türkçe ile Fen ve Teknoloji derslerinin katsayısının dört (4), Yabancı Dil, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük ile Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi derslerinin katsayısının iki (2) olduğu

belirtilmiştir. Katsayısı fazla olan derslerin doğru sayısının fazla olmasının daha yüksek bir yerleştirme puanı alınması anlamına geleceği belirtilmiştir (MEB, 2015).

2017 yılında TEOG kaldırılmış; yerine fen liselerine, sosyal bilimler liselerine, özel program ve proje uygulayan eğitim kurumları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına Merkezi Sınavla öğrenci alınan sistem getirilmiştir. TEOG'a, araştırmaya konu verilerin ait olduğu yıl olan 2015-2016 eğitim-öğretim döneminde 1.149.489 öğrenci katılmış, bu öğrencilerden 32.670'i fen liselerine, 9.990'ı sosyal bilimler liselerine yerleşmiştir (MEB, 2016). Fen liselerine ve sosyal bilimler liselerine toplam 42.660 öğrenci yerleştirilmiştir. Bu, TEOG ortak sınavlarına giren ve yerleştirmeye esas puanı hesaplanan öğrencilerin % 3,71'idir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Okulların niteliği, okulların fiziki koşullarından etkilendiği kadar ilgili okulların öğrenci profilinden de etkilenmektedir. Öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyleri, bilişsel becerileri ve motivasyonları, o okuldaki öğretmenlerin de derse hazır bulunuşluğunu ve motivasyonunu etkilemektedir. Okulun fiziki koşullarının öğrenci ve öğretmen motivasyonunu pozitif yönde etkilediği, öğrenci ve öğretmenlerin karşılıklı etkileşiminin pozitif yönde olduğu okullarda nitelikli eğitimden bahsedilebilir. Nitelikli eğitim alma imkanının bütün bireylere sunulmadığı ülkelerde, nitelikli okullarda eğitim alma yarışının olması kaçınılmazdır ve ülkemizde de bu durum, nitelikli okullara sınav ile girilmesi olarak kendini göstermektedir. Bütün okulların koşullarının düzeltilmesinin imkansızlığının sonucu olan yarışma sınavlarına, isteyen bütün öğrencilerin girebilmesi fırsat eşitliği sağlanması olarak görülse de eğitim kurumlarındaki ve eğitim sürecindeki olanak eşitsizlikleri sınav sonuçlarına yansımaktadır.

Milli Eğitim Temel Kanunu (1739 sayılı kanun), Milli Eğitim Bakanlığının politikalarına kaynaklık eder. Kanunun "*Türk Milli Eğitiminin Temel İlkeleri*"nin yazıldığı ikinci bölümünün "*Yönelme*" alt başlığı altında yazılı 6. maddesinde, "*yönelmede ve başarının ölçülmesinde objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılması gerekliliği*" hüküm altına alınmıştır (METK, 1973). Objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanmak; devlet okulu ya da özel okul fark etmeksizin bütün okullarda öğrenci başarısının benzer şekilde

değerlendirilmesini sağlar. Kâr amacı güden özel okullarda ve öğrenci başarısının öğretmen başarısı ile eşdeğer tutulduğu devlet okullarında öğretmenler tarafından verilen notların yüksek tutulup tutulmadığı, dolayısıyla objektif ölçme ve değerlendirme yapılıp yapılmadığı konusu araştırmaya değerdir.

TEOG sisteminde öğrenci başarısı öğretmenler tarafından ölçülürken sınavlar, proje/projeler ve performans belirlemeye yönelik çalışmalar başlığı altında toplanan performans görevi ile ders ve etkinliklere katılım da öğrenci notunun hesaplanmasında etkilidir. Her bir dönem için bazı derslerde 3, bazılarında 2 sınav puanı, 1 proje puanı ve 5 performans görevi puanı verilebilmektedir. Bir dönem puanı hesaplanırken o döneme ait sınav puanlarının, proje puanlarının, ders ve etkinliklere katılım puanlarının ve performans görevi puanlarının aritmetik ortalaması alınmaktadır. Yılsonu puanı ise, 2 dönemin puanlarının aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır.

Öğretmen yapımı testler için İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde ölçme ve değerlendirmenin niteliğinin ve sayısının belirtildiği 22. maddenin b bendinde öğretmenler tarafından yapılacak sınavlarda farklı soru tiplerine yer verilmesi gerektiği, soruların konulara göre dağılımının yapılması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca sınavlarda ağırlıklı olarak son konulardan sorular sorulması gerektiği, geriye doğru bu oranın azalması ve eğitim öğretim yılı başından itibaren işlenen konulardan sorular sorulması gerektiği” (MEB, 2014) belirtilmektedir. Yönetmeliğe göre, öğretmenlerin hazırladığı sınavların kapsamının TEOG ara sınavlarındaki testlerin kapsamına göre görece daha dar olmasının, öğretmen yapımı testlerden alınacak puanlarda öğrencilerin lehine bir durum oluşturacağı düşünülebilir.

Nesnel ölçütlere göre ölçülmesi, puanlanması ve değerlendirilmesi gereken projelerden ve performans görevlerinden alınacak puanlar ile öğretmen yapımı sınavlardan alınacak puanlar öğrencinin ortaöğretime yerleştirmeye esas puanında %30 oranında etkili olan yılsonu puanına aynı derecede etki eder. Bu durum, projelerden alınan puanlar ile öğretmen yapımı testlerden alınan puanlar ve TEOG puanı arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirleme zorunluluğunu beraberinde getirmiştir.

TEOG sisteminde, sınavlardan alınan puanlar ile belgesi olmayan, objektif olup olmadığı tartışılacak ders ve etkinliklere katılım puanları 1 ve 2. dönem

puanlarında aynı etkiye sahiptir. Daha da önemlisi sınavlardan alınan puanlar ile ders ve etkinliklere katılım puanları, ortaöğretime yerleştirmeye esas puanı %30 oranında etkileyecek yılsonu puanı hesaplamasında aynı etkiye sahiptir. “Performans Belirlemeye Yönelik Çalışmalar” başlığı altında toplanan diğer madde olan performans görevi, sınavlarla aynı oranda yılsonu başarı puanına ve dolayısıyla %30 oranında ortaöğretime yerleştirmeye esas puana etki edeceğinden, performans görevi ve proje puanları ile öğretmen yapımı sınav puanları ve TEOG puanı arasında nasıl bir ilişki olduğunu araştırma ihtiyacı doğmuştur.

Bu araştırmanın amacı, öğrencilerin TEOG sisteminde yapılan ulusal ölçekli sınavlardan aldıkları puanlar ile sınavlarda sorusu sorulan derslerin öğretmen yapımı testlerinden ve performans görevleri ile projelerden aldıkları puanlar arasında nasıl bir ilişki olduğunu belirlemektir. TEOG sistemindeki ulusal ölçekli sınavlar, MEB’e bağlı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır. Sınav soruları, derslerin ünitelendirilmiş yıllık planlarında da belirtilen kazanımları ölçecek nitelikte hazırlanmaktadır. Müfredat kazanımlarının sadece ortak sınavlarla değil, öğretmen yapımı testlerle de ölçüldüğünü (MEB, 2013) bildiren Milli Eğitim Bakanlığı, öğretmen yapımı testler ile ölçülmek istenen kazanımların, ortak sınavlarla ölçülmek istenen kazanımlarla aynı olduğunu kabul ederek, sonuçların da benzerlik göstermesi gerektiğini belirtmiştir. Ünitelendirilmiş yıllık planlar; öğretmenler tarafından öğrenme alanı, alt öğrenme alanı ve kazanımlar ayrı ayrı belirtilerek hazırlanır. Öğretmenler tarafından, eğitim-öğretim yılı içerisinde yapılacak izleme ve değerlendirme sınavlarının soruları, bu kazanımlar baz alınarak oluşturulur.

TEOG’un 2017 yılında kaldırılmasını gerekçelendirirken, dönemin Milli Eğitim Bakanı, gerekçelerden biri olarak “*özel okulların puanlarını cömert verdiği ifade edildiği algısının varlığını*” (Hürriyet, 2017) göstermiştir. TEOG yerleştirmeye esas puan hesaplamalarında yılsonu puanının %30 etkili olması, devlet okullarında da benzer bir “algı”nın ve dolayısıyla not artırma isteğinin, not enflasyonu oluşmasına neden olduğu düşünülebilir. Özellikle, puanlamada hangi ölçütün kullanıldığının belli olmadığı performans görevi ve proje gibi belge gerektirmeden verilen puanlarda bu durumun önüne geçilemeyebilir.

Benzer şekilde, öğrenci not çizelgelerinde görülen, “Ders ve Etkinliklere Katılım” için nasıl bir puanlama yapıldığı belli değildir. Bu belirsizlik durumuna rağmen, “Ders ve Etkinliklere Katılım” için verilen puan, sınavların ortalamaya katılması gibi ortalamaya katılmakta ve yerleştirmeye esas puanı %30 etkileyen yılsonu puanını, sınavlarla aynı derecede etkilemektedir.

Teorik olarak; TEOG ortak sınavları dahil hiçbir sınava katılmayan ya da sınavlara katıldığı halde geçer puan (45) alamayan bir öğrenci, ders ve etkinliklere katılım, proje ödevi ve performans görevlerinden tam puan alması halinde, ilgili dönem/dönemler için geçer puan alabilmektedir. Bir dersin sınavlarına katıldığı halde her sınavdan sıfır puan alan bir öğrencinin performans görevleri ve proje/projelerden tam puan alması halinde ilgili dönem/dönemler için geçer puan alması teorik olarak mümkündür.

Kazanımları ölçecek nitelikte, soru yazma tekniklerine uygun yazılmış, değerlendirme ölçütlerine uygun değerlendirilmiş öğretmen yapımı testler ile aynı özelliklere sahip ortak sınav (TEOG) sorularının benzer sonuçları vermesi beklenir.

Araştırma Problemi

TEOG sisteminde uygulanan ulusal ölçekli sınavların puanları ile öğretmen yapımı testlerin puanları, proje puanları ve performans puanları arasındaki ilişki nasıldır?

Alt Problemler. Araştırma problemine yanıt bulunabilmesi amacıyla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Türkçe dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?
2. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Matematik dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?
3. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

4. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?
5. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Yabancı Dil dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?
6. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Sayıtlılar

Öğrencilerin girdikleri ulusal ölçekli TEOG kapsamında yapılan sınavlarda da öğretmen yapımı sınavlarda da kopya çekmedikleri, soruları şans başarısı ile yanıtlamadıkları, doğru yanıtladıkları bütün soruları “farkında olarak” ve “doğru yanıtladıklarını düşünerek” yanıtladıkları varsayılmıştır.

Devlet okullarında seviye sınıfları oluşturmak yasak olduğundan, bu araştırmada kullanılan verilerin ait olduğu sınıflar oluşturulurken yasağa uyulduğu; verileri kullanılan özel okullardaki sınıfların da seviye sınıfı olmadıkları varsayılmıştır.

Farklı okullardaki (devlet ve özel) öğretmenlerin verdikleri notların aynı objektiflikte olduğu varsayılmıştır.

Ders notları e-okul sistemine girilirken hata yapılmadığı, bütün notların doğru bir şekilde sisteme girildiği varsayılmıştır.

Sınırlılıklar

Araştırma verileri, 2015-2016 eğitim öğretim yılı TEOG sistemindeki sınavlardan öğrencilerin aldıkları puanlar ile aynı yıl aynı öğrencilerin sınavlarda sorusu sorulan derslerin öğretmen yapımı testlerinden aldıkları puanlar ile sınırlıdır.

Tanımlar

Proje. Öğrencilerin, ilgili dersin öğretmeninin rehberliğinde bireysel ya da grup olarak yapacakları özgün çalışmaları ifade eder.

Ders ve Etkinliklere Katılım. Öğretmenlerin, öğrencilerin performansını çok yönlü değerlendirmelerine olanak sağlayan, sınıf veya okul geneli öğrenci çalışmalarını ifade eder.

Performans Görevi. Öğrencilerin, teorik olarak öğrendiklerini pratikte göstermelerini sağlayacak çalışmaları ifade eder.

Dönem Puanı. Öğrencilerin sınavlardan, projelerden ve performans belirlemeye yönelik çalışmalardan aldıkları puanların aritmetik ortalamasını ifade eder.

Yılsonu Başarı Puanı. Derslerden alınan puanların ağırlıklandırılması, elde edilen sonuçların toplanması, bu toplamın ders saatleri sayısına bölünmesi ile oluşturulan puanı ifade eder.

Ders Ağırlıklı Puanı. Bir dersin yılsonu puanının, aynı dersin haftalık ders saati sayısı ile çarpılması ile elde edilen puanı ifade eder.

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Kuramsal Temel

Ölçmede objektiflik, ölçmenin temelidir. Birinci bölümde ele alınan tanımda belirtildiği üzere ölçme; ampirik (gözleme dayalı) ilişkiler sisteminin formel (biçimsel) ilişkiler sistemi ile gösterilmesidir (Turgut, 1995). Ampirik ilişkiler kümesinin formel ilişkiler kümesi ile örtüşme düzeyinin yüksekliği, ölçmede izomorfluğu (eş yapılılığı) gösterir ve ölçmede temel amaç izomorfluğu sağlamaktır (Özçelik & Berberoğlu, 1989).

Eğitim araştırmalarında eş yapılılık ender görülebilecek bir durumdur. Gözleme dayalı küme elemanları ile biçimsel küme elemanları arasındaki eşleme genel olarak tamamen örtüşmez. Bu durumda gözleme dayalı ilişkiler kümesinin elemanları ile biçimsel ilişkiler kümesinin elemanları arasındaki ilişkiler işlemlerde sağlanabilir (Atılğan, Kan & Doğan, 2014). İlişkilerin işlemlerde sağlandığı ölçmeler homomorf (benzer yapılı) ölçmelerdir.

Testin, katılımcıların belirlenmiş alandaki davranış ya da performansına örnek teşkil eden yanıtları ortaya çıkarmak için tasarlanmış görev ve uyarıcılar takımı olarak tanımlanabileceğini (AERA, 2014) belirten Amerikan Eğitim Araştırmaları Derneği'ne göre, test maddeleri hazırlanırken amaç katılımcıların performansını ortaya çıkarmaktır. Katılımcıların performansını doğru bir şekilde ölçmek, katılımcılarla ilgili doğru bir yargıya varmak için ön koşuldur.

Ölçme sonuçları bireylerin ölçülen özellikleri ile ilgili değer yargılarına varmada kullanılacağından isabetli değer yargılarına varmak önemlidir. İsbetlilik, ölçme aracının ve kullanılacak yöntemlerin niteliklerine bağlıdır (Gelbal, 1994). Öğretmenlerin ölçme araçları ve yöntemleri ile ilgili bilgileri kazanmış olmaları, vardıkları kararların isabetliliği açısından önemlidir.

Ölçme ve değerlendirme alanı ile ilgili özel bilgileri kazanmış olmak, bir öğretmen için önemlidir. Bu bilgileri kazanmamış bir öğretmenin diğerleri ile arasına önemli bir fark katacağını belirten Turgut & Baykul (2012), öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme tekniklerine uygun not vermelerinin;

- 1- Doğru değer yargılarına ulaşmada daha az hataya düşeceklerini,
- 2- Kendi öğretim yöntemlerini değerlendirip geliştirebileceklerini

ifade etmişlerdir.

Araştırma sonuçlarının farklı zamanlarda benzer sonuçlar vermesi olarak özetlenebilecek güvenilirlik; benzer yapıları ölçen ölçme araçlarının benzer sonuçlar vermesi ile de ilgilidir.

Öğretmenlerin ölçme tekniklerini kullanma, hazırlama konularına değinilen çalışmada (Gelbal & Kelecioğlu, 2007) da belirtildiği gibi ölçme ve değerlendirme, yapılandırmacı öğrenme yaklaşımında öğretim sürecinin bir parçasıdır. Ölçme ve değerlendirme öğrenme sürecinin her önemli noktasında yer alması gereken, öğrenmenin sadece başında ve/veya sadece sonunda bulunmaması gereken bir parçasıdır. Öğretmenler, genel olarak sürece değil ürüne ağırlık vermektedirler ve geleneksel yöntemlerle öğrenci başarısını değerlendirmektedirler. Öğretmenlerin yazılı ve sözlü yoklamalar, kısa cevaplı ve seçmeli testlerle öğrenci başarısını değerlendirdiklerinin tespit edildiği araştırmanın sonucunda, ölçme tekniklerinin kullanımı hazırlanması konularında eğitime ihtiyaç duydukları belirlenmiştir.

Bu araştırmanın konusu ile doğrudan ilişkili; öğretmenlerin kazanımlara uygun soru hazırlaması, proje ve performans görevlerini değerlendirirken nesnel ölçütler kullanmaları, öğrenci başarısı ile ilgili doğru bilgi alınması için zorunluluktur. Kazanımları ölçecek şekilde hazırlanmayan soruların öğrenci başarısı ile ilgili doğru bilgiler vermeyeceğini belirten Kutlu, Yalçın & Pehlivan (2010), bu durumun, öğrencilerde ders/dersler ile ilgili olumsuz tutum gelişmesine de neden olacağını ifade etmişlerdir.

TEOG ortak sınav alt testlerinin soruları, Milli Eğitim Bakanlığı, Ölçme Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanmaktadır. TEOG ulusal ölçekli sınav sorularının, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu tarafından belirlenen kazanımları ölçme becerisi ile aynı bakanlığa bağlı eğitim kurumlarında görevli öğretmenler tarafından hazırlanan testlerin sorularının aynı kazanımları ölçme becerisi arasında pozitif yönlü bir ilişki olması beklenir.

İlgili Araştırmalar

Bu bölümde alan yazındaki yordama geçerliği çalışmalarına ve korelasyonel çalışmalara kronolojik sıraya göre yer verilmiştir.

Gelbal (1989), 1988 yılında Özel Dershaneler Birliği Derneği (ÖZ-DE-BİR) tarafından yapılan deneme sınavı ile aynı yıl Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılan Öğrenci Seçme Sınavı testlerinin öğrenci başarıları yönünden ilişkilerini karşılaştırmıştır. Araştırmaya Öğrenci Seçme Sınavına (ÖSS) giren 199 öğrenci ve Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) matematik alt testine giren 48, fen bilimleri alt testine giren 35, Türkçe alt testine giren 48 ve sosyal bilimler alt testine giren 15 öğrenci katılmıştır. ÖSYM tarafından hazırlanan ÖSS testinin sözel bölümünün ortalama güçlük derecesi ile ÖZ-DE-BİR'in hazırladığı ÖSS testinin sözel bölümünün ortalama güçlük derecesi arasında 0,05 manidarlık düzeyindeki fark anlamlı bulunmuştur. Testlerin sayısal bölümlerinin ortalama güçlük dereceleri arasında 0,05 manidarlık düzeyinde anlamlı bir fark bulunmamıştır. İki testin sözel bölümlerinden alınan puanların varyansları arasında anlamlı bir fark bulunmuş ancak güvenirlilik katsayıları arasında farkın olmadığı görülmüştür. Testlerin sayısal bölümlerinin güvenirlilik katsayıları arasında anlamlı bir fark bulunamamış olması grupların heterojenliğinden kaynaklıdır. Her iki testin maddeleri arasında yüksek bir tutarlılık olduğu ve aynı değişkeni ölçtükleri sonucuna varılmıştır.

Ersoy (1989), Hacettepe Üniversitesi Matematik bölümü öğrencilerinin, 1986-1987 öğretim yılındaki 1. yarıyıl akademik başarı ortalamaları ile aynı bölümü kazandıkları 1986 yılı ÖYS matematik fen puanları arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında 95 öğrenciye ait verilerle çalışmıştır. Araştırma sonucunda 1986 ÖYS matematik fen ağırlıklı puanlarının matematik bölümü 1. yarıyıl başarısını yordama gücünün zayıf olduğu, anılan bölüm öğrencilerinin 1. yarıyıl akademik başarıları ortalamalarının cinsiyete, mezun oldukları ortaöğretim kurumuna ve tercih sıralamasına göre fark göstermediği anlaşılmıştır. Araştırmada ayrıca, öğrencilerin lise son sınıftaki matematik dersi başarısının bölümdeki 1. yarıyıl başarısını güçlü bir şekilde yordadığı, lise son sınıftaki fen dersleri başarısının bölümdeki 1. yarıyıl başarısını yordamada zayıf olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Demirok (1990), 1988-1989 eğitim-öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü Eğitim Programları ve Öğretim (EPÖ), Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (EÖD) ve Eğitimde Psikolojik Hizmetler (EPH) anabilim dallarının ikinci sınıflarındaki 87 öğrencinin verileriyle çalışmıştır. Öğrencilerin ÖYS ve ÖSS puanlarının ve lise ve dengi okullardaki başarılarının üniversitedeki başarılarıyla ilişkisini incelemiştir. Araştırmacı, ÖSS'nin EÖD, EPÖ ve EPH anabilim dallarında okuyan öğrencilerin üniversitedeki başarısını yordamadığı sonucuna ulaşmıştır. ÖYS'deki puan türleri ile üniversitedeki başarı arasındaki korelasyonlara bakıldığında ise Türkçe-Matematik (TM), Türkçe-Sosyal (TS) ve Sosyal (S) puan türlerinden sadece TM puan türünün EÖD ve EPÖ anabilim dallarındaki başarıyı yordadığı görülmüştür. ÖSS'nin lise ve dengi okul başarıları ile tutarlı bir ilişki içinde olmadığı ve ortaöğretimde kazandırılmaya çalışılan davranışları yoklamada yetersiz kaldığını belirtmiştir.

Dilek (1993), Kuleli Askeri Lisesi'nden 365 öğrenci ile yürüttüğü çalışmada "Ders Çalışma Alışkanlıkları Anketi" ile öğrencilerin çalışma alışkanlıklarını belirlemiş; bu alışkanlıkların akademik başarıları ile ilişkisini karşılaştırmıştır. Öğrencilerin ortaokuldaki ders çalışma alışkanlıklarıyla lisedeki ders çalışma alışkanlıkları arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmuştur. Ortaokul ders başarıları ile lise ders başarıları arasındaki korelasyon $r=0.44$ bulunmuştur. Araştırmada, öğrencilerin başarısını öğrenme istek ve arzusu ile buna bağlı planlı ve bilinçli çalışma ve derse aktif katılımın belirlediği sonucuna ulaşılmıştır.

Karakaş (1998), Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) puanları ile yükseköğretimdeki akademik başarı arasındaki ilişkileri incelediği araştırmasında Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme (EÖD) Anabilim Dalı öğrencilerinden 81'inin verileri ile çalışmıştır. Öğrencilerin ÖYS'de aldığı matematik alt testi puanları ile yükseköğretimdeki matematik derslerindeki başarıları arasında, 0,05 düzeyinde anlamlı olmayan, 0,129 gibi oldukça düşük bir ilişki bulunmuştur. EÖD anabilim dalındaki öğrencilerin yükseköğretimdeki matematik dersleri için ÖYS matematik alt testi puanlarının iyi bir yordayıcı olmadığı görülmüştür. Araştırmacı, ÖYS Türkçe alt test puanları ile yükseköğretimdeki Türk Dili ve Edebiyatı derslerindeki başarı arasındaki korelasyonu 0,075 olarak bulmuş, bu ilişkinin 0,05 düzeyinde manidar olmadığını görmüştür. ÖYS Türkçe alt testi puanlarının yükseköğretim Türk Dili ve Edebiyatı dersi için iyi bir yordayıcı olmadığı sonucuna ulaşmıştır.

ÖYS sosyal bilimler alt testi ile yükseköğretim sosyal bilimler ders başarısı arasındaki korelasyon katsayısı -0,046 bulunmuş, ilişki 0,05 düzeyinde manidar bulunmamış ve ÖYS’de ölçülen sosyal bilimler davranışları ile yükseköğretimdeki sosyal bilimler davranışlarının EÖD öğrencileri açısından ilişkili olmadıkları görülmüştür.

Anahtarla ve genel izlenimle yapılan puanlamalardan alınacak puanlar ile kompozisyonun biçimsel özelliklerinden kestirilen puanlar arasındaki ilişkiyi incelediği çalışmasında Çetin (2002), kompozisyon sınavlarında kompozisyonun biçimsel özelliklerinden anahtarla puanlamanın ve genel izlenimle puanlamanın kestirilebileceği sonucuna varmıştır. Anahtarla ve genel izlenimle puanlamada, puanlayıcı güvenilirlikleri arasında fark bulunmamıştır. Araştırmada ayrıca, öğretmenlerin anahtar kullanabilme becerisindeki yetersizliğin, anahtarla puanlamanın puanlayıcı güvenilirliğini düşürücü bir neden olabileceği sonucuna varılmıştır.

Karakaya (2002), Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavında (OKÖSYS) kullanılan Matematik, Türkçe, Sosyal Bilimler (Tarih, Coğrafya) ile Fen Bilimleri (Fizik, Kimya, Biyoloji) testlerinin ortaöğretim kurumlarındaki akademik başarıyı ne derece yordadığını araştırdığı çalışmasında 222’si erkek, 213’ü kız olmak üzere 435 öğrenci ile ilgili verilerle çalışmıştır. 1999 yılına ait verilerle yapılan çalışmada OKÖSYS testinin genelinden alınan puanların ortaöğretim 1. sınıf yılsonu ders başarıları arasındaki korelasyon 0,52 olarak bulunmuştur. Coğrafya alt testi puanları, coğrafya ders başarıları karşılaştırılmış ve aralarında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p=0,05$). Diğer derslere ait testlerin ilgili oldukları ders başarıları ile ilişkileri, istatistiksel olarak manidar bulunmuştur. Tarih alt testi, Türkçe alt testi ve kimya alt testi puanları ile bu testlerin ilgili olduğu derslere ait ders başarıları arasında düşük korelasyon bulunmuştur. OKÖSYS’de yer alan testlerin birbirleri ile olan korelasyonlarının da hesaplandığı araştırmada; testler arasındaki en yüksek ilişki Türkçe testi ve matematik testi arasında, en düşük ilişki ise coğrafya alt testi ile fizik alt testi arasında bulunmuştur.

Deniz (2003), ilköğretim ders başarı ölçülerinin OKÖSYS puanları ile uygunluk geçerliği çalışmasında 2002 OKÖSYS’nin ilköğretim başarı ölçülerine uygunluğunu araştırmıştır. Örneklemi 341’i erkek, 326’sı kız 667 öğrencinin oluşturduğu araştırma sonucuna göre ilköğretim başarı ölçüleri genel olarak 2002

OKÖSYS ile olumlu yönde ilişkilidir ve sınavdaki değişkenliği yeterli düzeyde açıklamaktadır.

Önen (2003), fen liseleri ile ilgili yaptığı yordama geçerliği çalışmasını, 2002 yılında yapılmış olan OKÖSYS'ye katılmış olan ve 2002-2003 eğitim-öğretim yılında Ankara'daki beş özel, bir resmi fen lisesini birinci sınıflarında okuyan 298 öğrenci ile yürütmüştür. Araştırmada öğrencilerin OKÖSYS puanlarının, ilköğretim diploma notları, genel yetenek testinden aldıkları puanlar ile lise birinci sınıf ders başarıları arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırma sonucunda OKÖSYS puanlarının; ilköğretim diploma notlarıyla, genel yetenek testi puanlarıyla ve lise birinci sınıf akademik başarı puanları ortalamaları arasındaki korelasyonlar orta düzey ile yüksek düzey arası değerler almıştır. İlköğretim diploma notlarının genel yetenek testi puanlarıyla birlikte en fazla açıklayabildiği başarı, matematik alt testi başarısı olmuştur. Fen bilimleri alt testi ham puanının ilköğretim diploma notları ve genel yetenek testi puanları ile birlikte lise birinci sınıftaki ders başarısının 0,62'sini açıklayabildiği görülmüştür.

Kelecioğlu (2004), 15 fakülte'deki öğrencilerin verileri ile çalıştığı araştırmada ÖSS ve ÖYS puanları arasındaki ilişkileri incelemiştir. ÖSS sayısal bölümünden alınan puanların, ÖYS fen testinden ve matematik testinden alınan puanları, fen testi puanı ile girilen bütün programlarda yordadığı görülmüştür. ÖYS Türkçe testinden alınan puanların, programların hiçbirinde yordayıcı olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmada ayrıca ÖSS sözel bölümünün ÖYS testlerini yordama gücüne de bakılmıştır. ÖSS sözel bölümünden alınan puanların bütün programlarda ÖYS Türkçe testinden alınan puanları yordadığı, ÖYS matematik testinden alınan puanların sadece Diş Hekimliği, Tıp, Fen ve Eğitim fakültelerindeki ders başarılarını yordadığı, ÖYS fen testinden alınan puanların da sadece Fen ve Tıp fakültelerindeki ders başarılarını yordadığı bilgileri elde edilmiştir.

Otbiçer (2004), 2000-2003 yılları arasında (alt ve üst sınırlar dahil), OKÖSYS'ye katılan 20741 öğrencinin verilerini incelemiştir. Araştırma sonucunda; 2000 yılında sosyal bilgiler testinden elde edilen başarı puanları ile matematik testinden elde edilen başarı puanları arasında korelasyon bulunamamış, araştırmaya konu diğer yıllar için bu iki test arasında ilişki bulunmuştur. Sosyal bilgiler testinden elde edilen başarı puanları ile fen bilgisi testinden elde edilen

başarı puanları arasında yine 2000 yılına ait veriler incelendiğinde ilişki bulunamamış, araştırmaya konu diğer yıllar için ilişki bulunmuştur. Türkçe testinden elde edilen başarı puanları ile sosyal bilgiler testinden elde edilen başarı puanları arasında ise yine 2000 yılına ait verilerde ilişki bulunamamış, araştırmaya konu diğer yılların verileri bazında ilişki bulunmuştur. Cinsiyet değişkenine göre yapılan incelemede ise sadece 2000 ve 2002 yılları yıllarında sosyal bilgiler testi başarı puanları arasında ilişki bulunmuş, araştırmaya konu diğer yıllarda bu iki test arasında fark bulunamamıştır.

Erkan (2004), 2002 yılı ÖSS-Eşit Ağırlıklı (ÖSS-EA) puan türü ile Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesinin okul öncesi ve sınıf öğretmenliği bölümlerine girmiş olan 160 ikinci sınıf öğrencisi ile yürüttüğü çalışmada öğrencilerin mesleki ilgi alanı puanlarını belirlemiştir. Bunun için Kuder İlgi Alanları Tercih Envanterini kullanan araştırmacı; öğrencilerin ÖSS giriş puanları ile birlikte mesleki ilgi alanları puanlarının üniversitedeki akademik başarılarını yordama gücünü çoklu regresyon analizi yöntemi ile incelemiştir. Araştırmada; öğrencilerin ÖSS giriş puanlarının üniversitedeki akademik başarılarını anlamlı bir şekilde yordamadığı, mesleki ilgi alanları puanlarının yordayıcı birer değişken olarak ele alınması durumunda yalnızca edebiyat ilgisi değişkeninin akademik başarıyı yordayabildiği, diğer değişkenlerin anlamlı bir etkisinin olmadığı sonuçları ortaya çıkmıştır.

Yağımlı (2004), ÖSS ile üniversiteye yerleşen öğrencilerin üniversite birinci sınıftaki akademik başarı not ortalamalarının (ABNO), ÖSS-SAY ve ÖSS-EA puanları ile arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmacı, 2001-2002 eğitim-öğretim yılında üniversiteye ÖSS ile yerleşen aynı üniversitenin farklı fakültelerindeki öğrencilerin verilerini kullanmıştır. Araştırma sonucunda en yüksek ilişkiyi Bilgisayar Mühendisliği Bölümündeki öğrencilerin ÖSS-SAY puanları ile akademik başarı not ortalamaları arasında ($r=0,68$) bulan araştırmacının bulduğu en düşük ilişki ise ÖSS-SAY puanları ile Endüstri Mühendisliği bölümü öğrencilerinin akademik başarı not ortalamaları arasında olmuştur ($r=0,46$). İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi öğrencileri ile İşletme Fakültesi öğrencilerinin ÖSS-EA puanları ile akademik başarı not ortalamaları arasındaki ilişkinin 0,39 ila 0,30 arasındaki oranlarda değiştiği araştırma sonuçlarına göre bu fakültelerin iktisat bölümünde okuyan öğrencilerin akademik başarı not ortalamaları ile ÖSS-EA

puanları arasındaki ilişki, aynı fakültelerin diğer bölümlerinde okuyan öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksektir ($r= 0,39$). Aynı araştırma kapsamında elde edilen bir diğer sonuç ise Endüstri, Bilgisayar ve Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümlerinde okuyan burslu öğrencilerin akademik başarı not ortalamalarının, aynı bölümlerde ücretli olarak okuyan öğrencilerin akademik başarı not ortalamalarından daha yüksek olduğudur.

Verim (2006), sınıf ders başarı ölçüleri ve girilen dersane deneme sınavlarının alt test ham puanları ile OKS alt testleri arasındaki ilişkiyi incelediği araştırmasında; başarı ölçülerini incelediği dersler olarak, 2005 OKS'ye giren öğrencilerin 6, 7 ve 8. sınıf derslerini almıştır. Araştırmada; 6. sınıf matematik, 7. sınıf Türkçe ve 8. sınıf sosyal bilimler derslerinin yılsonu başarı notlarının bu derslere ait alt testlerdeki değişkenliğine bakılmıştır. Ekim ayında yapılan dersane deneme sınavındaki alt testlerin, OKS'nin alt testlerindeki değişkenliği açıklayamadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Çalışkan (2006), yaptığı korelasyonel çalışmada, 942 öğrencinin verilerini kullanmıştır. Verileri kullanılan öğrenciler askeri lise öğrencileridir. Öğrencilerin Askeri Lise Sınavı (ALS) puanları ile aynı öğrencilerin lisedeki akademik başarılarının ilişkili olup olmadığının araştırıldığı çalışmada, ALS alt test puanları ile lise birinci sınıf ilgili bölüm derslerine ait yılsonu başarı puanları arasında yüksek düzeyde ilişki bulunmamıştır. Türk Dili ve Edebiyatı dersine ait yılsonu başarı puanının ilgili ALS alt test puanı ile arasında ve Tarih, Coğrafya ve Din Bilgisi derslerinin yılsonu başarı puanlarının ilgili ALS alt test puanı ile arasında düşük düzeyde ilişki bulunmuştur. Aynı çalışmada matematik dersine ait yılsonu başarı puanlarının ilgili ALS alt testi ve fizik, kimya, biyoloji dersleri yılsonu başarı puanları ile ilgili ALS alt testi puanları arasında orta düzeyde ilişki olduğu; ALS toplam puanları ile lise birinci sınıf yılsonu ders başarı ortalamaları arasındaki ilişki de orta düzeyde bulunmuştur.

Kasap (2008), Ankara ili Çubuk ilçesinde bulunan Atatürk Meslek Yüksekokulu makine bölümünün dört şubesindeki 195 birinci sınıf öğrencisinin verilerini kullandığı araştırmasında, puanlama anahtarı ile dereceli puanlama anahtarından elde edilen puanları karşılaştırmıştır. Araştırmada, puanlama anahtarı ile dereceli puanlama anahtarı hem puanlayıcının öğrencilerin başarısını puanlamasında hem öğrencilerin kendilerinin ve akranlarının başarısını

puanlamasında kullanılmış, bunlardan elde edilen sonuçlar karşılaştırılmıştır. Puanlayıcının öğrenci başarısını, puanlama anahtarıyla ve dereceli puanlama anahtarıyla ayrı ayrı ölçmesi ve ölçme sonuçlarının yüksek düzeyde ilişkili çıkması, puanlama araçlarını iyi kullandığının ve tutarlı sonuçlar elde ettiğinin kanıtı olarak gösterilmiştir. Öğrenciler ise değerlendirmeleri öz değerlendirme, akran değerlendirme, puanlama anahtarı ve dereceli puanlama anahtarı ile yapmışlardır. Öğrencilerin kendilerini ve akranlarını değerlendirme sonuçlarının düşük düzeyde ilişkili çıkması ise öğrencilerin dereceli puanlama anahtarlarını puanlayıcı kadar iyi kullanamaması olarak yorumlanmıştır. Öğrencilerin kendilerini değerlendirmeleri ile arkadaşlarını değerlendirmeleri arasında kendileri lehine yüksek sonuçlar çıkması, kendine yanlı davranması olarak değerlendirilmiştir. Puanlama anahtarı, dereceli puanlama anahtarı, öz değerlendirme ve akran değerlendirme sonuçlarının diğer puanların ortalamalarıyla korelasyonlarına bakıldığında ise ilk üçünün diğer yöntemlerin ortalamasıyla korelasyonu yüksek çıkarken, akran değerlendirmenin diğer yöntemlerin ortalamasıyla korelasyonu düşük çıkmıştır.

SBS'den alınan puanlar ile akademik başarı puanları arasındaki ilişkiyi inceleyen Sevindik (2009), 525 altıncı sınıf öğrencisi ve 519 yedinci sınıf öğrencisi ile çalışmıştır. Öğrencilerin altıncı sınıf akademik başarı puanlarında görülen artışın, SBS testlerinin puanlarında artış sağladığı görülmüştür. Altıncı sınıfta yapılan SBS'nin alt testlerindeki akademik başarıyı en iyi yordayan değişkenlerin Türkçe ve sosyal bilgiler derslerine ait puanlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yedinci sınıflarda da SBS alt testlerindeki artışın nedeninin akademik başarı puanlarındaki artış olduğunun belirlendiği araştırmada yedinci sınıfta girilen SBS'lerdeki alt testlerdeki akademik başarıyı en iyi yordayan değişkenlerin Türkçe ve matematik dersleri olduğu görülmüştür. Hem altıncı sınıflarda hem yedinci sınıflarda, İngilizce dersinin SBS alt testlerindeki akademik başarıyı açıklama gücünün düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

Sayın (2010), Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesindeki 23 farklı programa ÖSS Sözel-2 ve ÖSS Eşit Ağırlık-2 puan türleriyle 2007 yılında yerleşen 647, 2008 yılında yerleşen 652 ve 2009 yılında yerleşen 647 öğrencinin verileriyle çalışma yürütmüştür. Çalışmada, üniversite akademik başarı ortalaması ile ağırlıklı ÖSS puanları, ÖSS alt testleri ve Ortaöğretim Başarı Puanı (OBP) arasındaki ilişkileri incelemiştir. OBP ile ÖSS Türkçe ve edebiyat alt testi puanları arasında

ilişki olmadığı veya düşük düzeyde negatif ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır. OBP ile ÖSS-Sözel-2 puanları arasında ilişki olmadığı ya da düşük düzeyde negatif ilişki olduğu, OBP ile ÖSS-Eşit Ağırlık-2 puanları arasında ise orta düzeyde negatif korelasyon olduğu görülmüştür. Akademik Başarı Not Ortalaması (ABNO) ile ÖSS alt testlerinde yer alan Türkçe ve edebiyat test başarıları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı, sadece 2007 ve 2008 yılları için hesaplanan OBP ve ABNO arasındaki korelasyon katsayılarının orta düzeyde ve pozitif yönde bir ilişkiyi gösterdiği anlaşılmıştır.

İlköğretimdeki ve ortaöğretimdeki başarı ölçülerinin üniversiteye giriş sınavlarından alınan puanlar ile arasındaki ilişkiyi incelendiği çalışmada Özdemir (2014), 324'ü kız, 209'u erkek toplam 533 öğrencinin 7-12. sınıf yılsonu başarı puanları ile aynı öğrencilere ait Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS) doğru sayılarını karşılaştırmıştır. Çoklu regresyon analizi ile değerlendirilen verilerden alınan sonuçlar incelendiğinde YGS'deki Türkçe alt testi en iyi 11. sınıflar dil ve anlatım dersi yılsonu başarı puanı tarafından yordamaktadır. Bu puanın, YGS'deki Türkçe alt testi başarısının 0,485'ini açıkladığının belirlendiği araştırmaya göre uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşüne göre bunun nedenleri, 2013 YGS'de bir önceki yıla göre paragraf sorularının sayıları azaltılmış, dil ve anlatım dersi sorularının sayısı artırılmıştır. YGS'de Türkçe alt testi soruları ağırlıklı olarak 9 ve 10. sınıf edebiyat konuları ile dil ve anlatım konularından sorulmuştur. Bu derslerin konularının 7 ve 8. sınıf Türkçe dilbilgisi konuları ile paralellik göstermesi, 11. sınıf dil ve anlatım dersi yılsonu başarı puanının YGS Türkçe alt testinin başarısının 0,485'ini açıklamasının gerekçeleri olarak düşünülmüştür. Aynı araştırmaya göre YGS matematik alt testini en iyi 12. sınıf matematik yılsonu başarı puanı yordamaktadır. Bu puanın YGS matematik alt testi puanlarının 0,578'ini açıkladığı görülmüştür. YGS fen bilimleri alt testini 12. sınıf seçmeli kimya dersi tarafından en iyi yordamaktadır. YGS sosyal bilimler testini ise 12. sınıf seçmeli coğrafya dersi en iyi yordayan değişkendir.

Çağlar (2015), 2013-2014 eğitim öğretim yılında Düzce ilindeki 40 okuldaki, 40 öğretmenden elde ettiği yazılı sınav verilerini kullanarak TEOG sınavına giren 1848 öğrencinin TEOG matematik dersi kazanımlarını aynı öğrencilerin matematik dersi 1. yazılı sınav kazanımları ile karşılaştırmıştır. TEOG sınavlarının kapsam geçerliği ile öğretmen yapımı sınavların kapsam geçerliğinin karşılaştırıldığı

araştırmada TEOG için %73, öğretmen yapımı sınavlar için %72 oranları bulunmuştur. TEOG'dan alınan puanlarla öğretmen yapımı testlerden alınan puanların da karşılaştırıldığı araştırmada; öğretmen yapımı sınavlar ile TEOG sınavları arasındaki korelasyon, $r=0.664$, ($p<0,01$) bulunmuştur. Öğretmen yapımı sınav puanlarının TEOG sınav puanlarından ortalama 14 puan az olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kılıç (2015), çalışmasında 2013-2014 eğitim-öğretim yılında yapılan ikinci TEOG'daki Türkçe ve matematik alt testlerine katılan öğrencilerle ilgili araştırma yapmıştır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nce random olarak seçilen, matematik ortak sınavına katılan 9485, Türkçe ortak sınavına katılan 9773 adayın; matematik mazeret sınavına katılan 2323, Türkçe mazeret sınavına katılan 2747 adayın ilköğretim akademik başarı ölçüleri ile Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş sınav puanları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Matematik ortak testinin aritmetik ortalaması 20 soru üzerinden 9,48; matematik mazeret testinin ortalaması 20 soru üzerinden 5,89 bulunmuştur. Matematik ortak testinin 0,47 ortalama güçlüğü, matematik mazeret testinin ise 0,30 ortalama güçlüğü sahip olduğu düşünüldüğünde matematik mazeret testinin daha zor bir test olduğu sonucuna ulaşılır. Araştırmada, TEOG sınavı matematik alt testi başarısını en yüksek düzeyde yordayan değişkenin matematik dersi yazılı sınav değişkeni olduğu, matematik dersi başarı ölçülerinden performans görevi puanının TEOG sınavı matematik başarısını açıklamada yetersiz kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. TEOG sınavı Türkçe alt testi başarısını en yüksek düzeyde yordayan değişkenin de matematik dersinde olduğu gibi yazılı sınav değişkeni olduğu, Türkçe dersi başarı ölçülerinden performans görevi puanının TEOG sınavı Türkçe başarısını açıklamada yetersiz kaldığı belirlenmiştir.

Önder (2016), öğretmen yapımı testlerin TEOG sınavı ile ilişkisini incelediği ve bunu paydaş görüşlerini esas alarak yaptığı araştırmasında 2014-2015 eğitim öğretim yılının 1. döneminde TEOG ortak sınavına giren, amaçsal örnekleme yöntemiyle seçilmiş 15 öğrenci, 18 öğretmen, 3 yönetici ve 15 öğrenci velisinden oluşan örneklem grubu ile çalışmıştır. Öğrencilerin, yerleştirmeye esas puanların adil hesaplanmadığını, öğretmenlerin fazladan not verdiklerini, özel okul öğrencileri ile devlet okulu öğrencilerinin karşılıklı olarak karşı tarafın öğretmenlerinin fazladan not verdiklerini söylediklerini belirlemiştir. Aynı

araştırmada öğretmenlere yöneltilen yerleştirmeye esas puanların adil hesaplanıp hesaplanmadığı sorusuna bütün öğretmenlerin, yerleştirmeye esas puanların adil hesaplanmadığını bildirdikleri görölmüştür.

Çetiner (2018), Çanakkale ilindeki 351 sekizinci sınıf öğrencisi ile yürüttüğü çalışmada, sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik kaygılarının, temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavındaki matematik başarılarına etkisini incelemiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin cinsiyet, gelir düzeyi, evdeki birey sayısı, anne baba eğitim durumu, özel ders alma, dersane veya etüt merkezine gitme, ebeveynlerin birliktelik durumları ve okullarının bulunduğu yerin matematik kaygıları üzerinde etkisinin olmadığı ancak TEOG başarı düzeyleri açısından etkili olduğu gözlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç ise sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik kaygı düzeylerinin orta düzeyde artmasının TEOG matematik başarı düzeylerini yükselttiğidir.

Alan yazında yapılan korelasyonel çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde; çalışmaların daha çok kademeler arası başarı ilişkileri ve kademeler arası sınavlar ile akademik başarı ilişkileri incelemelerine dayandığı görölmektedir. TEOG ile ilgili yapılan çalışmalar ise bir dersle sınırlandırılmış karşılaştırmalar, TEOG ortak sınavı ve TEOG mazeret sınavı karşılaştırması ve bir dersle ilgili sınav kaygısı ile TEOG karşılaştırması şeklinde olmuştur. Öğretmen yapımı testler ile TEOG sınavı ilişkisinin incelendiği tek çalışma ise paydaş görüşlerine dayanılarak yapılan nitel bir çalışmadır.

TEOG ortak sınavından alınan puanlar ile TEOG'da soru sorulan derslerin öğretmen yapımı testlerinden alınan puanların ve proje/performans görevlerinden alınan puanların karşılaştırılmasına dayanan bir araştırmanın yapılmamış olması; TEOG ile ilgili korelasyonel çalışmalarda bir eksiklik olarak görölmüştür. Bu çalışma, bu alandaki eksiği gidermek amacıyla yapılmıştır.

Bölüm 3

Yöntem

Bu araştırmada, öğrencilerin Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sisteminin ulusal ölçekli sınavlarındaki testlerinden aldıkları puanlar ile aynı derslerden aldıkları diğer puanlar arasındaki ilişkiler ele alınmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evreni 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Ankara ili Polatlı ilçesinde Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sistemindeki ulusal ölçekli sınavlara katılan 8. sınıf öğrencileridir.

Araştırmanın örnekleme ise aynı ilçe merkezinde bulunan her devlet ortaokulundan ve özel ortaokuldan tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiş birer şubedeki öğrencilerdir. Örnekleme, Polatlı ilçe merkezinde bulunan devlete ait 14 ortaokul ve özel sektöre ait 3 ortaokul dahil edilmiştir. İlçe merkezindeki bütün sosyo-ekonomik düzeylerden okulların temsil edilebilmesi açısından, ilçe merkezindeki bütün ortaokullar örnekleme alınmıştır.

Okullardan, örnekleme alınacak şubeler tesadüfi örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Okul müdürlüklerinden resmi izinle talep edilen şubelere ait öğretmen not çizelgeleri incelenmiş ve 374 öğrenci olduğu tespit edilmiştir.

Devlet okullarında okuyan; hiçbir ders notu girilmemiş, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş ortak sınavlarına da girmemiş 3 öğrenci tespit edilmiştir. Bu üç öğrenci araştırma kapsamına alınmamış, araştırma kapsamına alınan öğrenci sayısı 371 olmuştur.

Öğretmen not çizelgelerinde, herhangi bir ders için verilen sınav notu sayısı, proje ve performans sayısı okuldan okula farklılık gösterebilmektedir. Bazı derslerden proje ya da performans görevi notu verilmemiş olabilmektedir. Bu durumdaki veriler aynen korunmuş, analizler eldeki verilere göre yapılmıştır.

Örnekleme alınan 371 öğrencinin 314'ü 14 tane devlet ortaokulunda, 57'si 3 tane özel ortaokuldadır.

Tablo 1

Okullara Göre Örnekleme Alınan Öğrenci Sayıları ve Yüzdeleri

Okul Türü ve Sıra Numarası	Öğrenci Sayısı	Yüzdesi
Devlet 1	23	6,20
Devlet 2	11	2,96
Devlet 3	27	7,28
Devlet 4	23	6,20
Devlet 5	22	5,93
Devlet 6	13	3,50
Devlet 7	15	4,04
Devlet 8	25	6,74
Devlet 9	34	9,16
Devlet 10	21	5,67
Devlet 11	22	5,93
Devlet 12	22	5,93
Devlet 13	27	7,28
Devlet 14	29	7,82
Özel 1	18	4,85
Özel 2	15	4,04
Özel 3	24	6,47
Toplam	371	100

Çalışma verileri, Ankara ili Polatlı İlçesinde bulunan 14 devlet ortaokulu ve 3 özel ortaokulda okuyan 371 öğrencinin e-okul sistemindeki notlardan elde edilmiştir. Öğrencilerin okul türlerine göre dağılımları ve yüzdeleri Tablo 2’de gösterilmiştir.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada kullanılacak verilerin elde edilebilmesi için Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü’nden tez konusunu belirtir bilgilendirme yazısı alınmıştır. “İlgili Makama” ibaresi ile alınan yazı ile Polatlı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü’ne, tez çalışmasında kullanılmak üzere okullardan veri alınması ile ilgili dilekçe ile başvurulmuştur. Polatlı İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Polatlı Kaymakamlığı’ndan “OLUR” yazısı alınmıştır. Polatlı Kaymakamlığı’ndan alınan “OLUR” yazısı ile Polatlı ilçe merkezinde bulunan 14 devlet okulu ve 3 özel okul ziyaret edilerek, okul müdürlüklerinden veriler alınmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada kullanılacak veriler, Polatlı ilçe merkezindeki okulların her birisinden 8. sınıfların tesadüfi örnekleme yöntemiyle belirlenen bir şubesinde okuyan bütün öğrencilerin 2015-2016 eğitim-öğretim yılına ait bütün notları e-okul sisteminden çıktı olarak alınmıştır.

Tablo 2

TEOG Sisteminde Alt Testler, Soru Sayıları ve Ağırlıkları

Alt Testler	Soru Sayıları	Ağırlıklar
Türkçe	20	4
Matematik	20	4
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	20	2
Fen ve Teknoloji	20	4
Yabancı Dil	20	2
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	20	2

Tablo 2’de görüldüğü gibi TEOG ortak sınavlarında Matematik, Türkçe ve Fen ve Teknoloji alt testlerinin ağırlıkları dörder, Yabancı Dil, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük ile Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi alt testlerinin ağırlıkları ikişerdir.

TEOG’un yerine getirilen Merkezi Sınav’da ise Matematik, Türkçe ile Fen ve Teknoloji alt testlerinin ağırlıkları dörder, Yabancı Dil, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük ile Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi alt testlerinin ağırlıkları birerdir.

TEOG ortak sınavlarının ilki, araştırmaya konu 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 26-27 Kasım 2015 tarihlerinde, ikincisi 27-28 Nisan 2016 tarihlerinde yapılmıştır. Sınavlardaki testlerde sorulan soruların içerikleri, ilk sınav için 14 Eylül 2015 tarihi ile 25 Kasım 2015 tarihi arasında işlenen müfredat konularından oluşuyorken; ikinci sınav için aynı içerik 14 Eylül 2015 tarihi ile 26 Nisan 2016 tarihi arasında işlenen müfredat konularından oluşmaktadır. Her iki sınavdan alınacak puanlar, ortaöğretime geçiş için yerleştirmeye esas puan hesaplamasında aynı etkiye sahiptir.

Verilerin Analizi

Çıktı olarak alınan veriler, Microsoft Excel programına girilmiş, SPSS veri analizi paket programıyla veri analizleri yapılmıştır. SPSS analizleri haricinde, her ders için ayrı ayrı olmak üzere ve her iki dönemdeki verilerin bulunduğu tablolar oluşturulmuştur.

Büyüköztürk (2015)'e göre verilerin analizinde iki yöntem vardır: Betimsel istatistik ve kestirisel istatistik. Bu çalışmada önce betimsel istatistikler verilmiş, daha sonra analiz sonuçları yorumlanmıştır.

İki değişken arasındaki ilişkinin saptanması durumu, bu iki değişkene ait ortak bir bilginin elde edilmesi yani kısaca iki veri kümesinin ortak özellikler yönünden betimlenmesidir (Baykul & Güzeller, 2014). İki değişkenin aralarındaki ilişkinin miktarını bulmak ve yorumlamak için korelasyon katsayısı kullanılır. İlgilenilen her iki değişkenin de sürekli olması ve birlikte normal dağılım göstermeleri durumunda Pearson Korelasyon Katsayısı kullanılır. Korelasyon katsayısı; aynı obje kümesine ait iki değişkenin birlikte değişkenliği hakkında bilgi veren kovaryansın, her iki değişkenin standart kaymalarına bölünmesi yoluyla elde edilir (Baykul & Güzeller, 2014). Aşağıdaki formülde evren için verilen korelasyon katsayısı,

$$\rho_{XY} = \frac{\sigma_{XY}}{\sigma_X \cdot \sigma_Y}$$

örneklem için hesaplama yapılırken, $r_{XY} = \frac{c_{XY}}{s_X \cdot s_Y}$ olur. Bu eşitlikteki kovaryans ifadeleri standart kaymaların örnekleme ait ifadeleri kullanılarak,

Pearson momentler çarpımı korelasyon katsayısı elde edilir (Baykul, 2015).

$$r_{xy} = \frac{\sum(X_i - \bar{X})(Y_i - \bar{Y})}{(N-1)s_X s_Y}$$

Bu formülde;

r: korelasyon katsayısı,

x: i kişisinin ilk testten aldığı puan,

\bar{X} : ilk testin puan ortalaması,

y: *i* kişisinin ikinci testten aldığı puan,

\bar{Y} : ikinci testin puan ortalaması,

S_x : ilk testin standart kayması,

S_y : ikinci test puanlarının standart kayması,

N: kişi sayısını temsil etmektedir.

Korelasyon katsayısı 1.00 ile 0.00 arasında değerler alır. 1.00 mükemmel pozitif ilişkiyi, -1.00 mükemmel negatif ilişkiyi, 0.00 ise ilişkinin olmadığını gösterir (Büyüköztürk, 2015). Bu değerlerin yorumlanmasında kaynaklar arasında kesin bir görüş birliği olmasa da genel kabul;

0.00-0.30 arasının, düşük düzeyde ilişki,

0.30-0.70 arasının, orta düzeyde ilişki,

0.70-1.00 arasının, yüksek düzeyde ilişki olarak yorumlanması yönündedir.

Sınırların bir değerinin alanında (bir değer bir düzey ilişkinin üst sınırı iken aynı zamanda başka bir düzey ilişkinin alt sınırı olarak) gösterilmesinin nedeni, sosyal bilimlerde kesin sınırlarla ayırım yapılamayacağıdır. Bu araştırmada, veriler yorumlanırken yukarıda verilen sınırlar doğrultusunda hareket edilecektir.

Bölüm 4

Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın bu bölümünde; veriler analiz edilerek, alt problemlerden hareketle, problem cümlesine yanıt aranmaktadır. Bütünlük açısından alt problemler tekrar yazılmıştır. Alt problemlerle doğrudan ilişkili gibi görünmese de öğretmenlerin öğrencilere haksız puan verdikleri algısına da açıklık getirmek ve puanlar arası ilişkinin bu yönüne de bakmak amacıyla 100 puan alan öğrenci sayıları da 1 ve 2. dönemlere ait tablolar halinde her ders için verilmiştir. Karşılaştırmalar 100 puan alan öğrenci sayıları yönüyle de yapılarak yorumlanmıştır. Araştırma ile ilgili betimsel istatistikler verildikten sonra alt problemlere ve problem cümlesine yanıt verilmiştir. Öncelikle TEOG sistemi kapsamında uygulanan testlere ait betimsel istatistikler Türkiye geneli ile kıyaslanarak Tablo 3'te ve Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 3

26-27 Kasım 2015 Tarihli TEOG Sınavı Türkiye Geneli Puan Ortalamaları ve Örneklemdeki Öğrencilerin TEOG Sınavı Puan Ortalamaları

Dersler	TEOG Türkiye Geneli Ortalamaları	TEOG Örneklem Ortalamaları
Türkçe	59,32	62,05
Matematik	42,90	44,61
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	58,80	62,75
Fen ve Teknoloji	58,06	57,75
Yabancı Dil	54,72	55,15
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	73,98	75,51

Örneklemdeki öğrencilerin yabancı dili İngilizce olduğundan, Türkiye geneli İngilizce ortalamaları alınmıştır.

Tablo 3 incelendiğinde, 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 26-27 Kasım 2015 tarihlerinde yapılan Türkiye geneli TEOG ortak sınav ortalamaları ile örneklem TEOG ortak sınav ortalamaları benzerlik gösterdiği görülmektedir. Fen ve Teknoloji testinden alınan puanların aritmetik ortalaması Türkiye genelindeki ortalamadan düşükken diğer testlerden alınan puanların aritmetik ortalamaları Türkiye genelindeki ortalamalardan yüksektir. Örneklem grubunda da Türkiye genelinde de en düşük aritmetik ortalama Matematik testindedir. Yine örneklem grubunda da Türkiye genelinde de en yüksek aritmetik ortalamalar Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi testinde olmuştur.

Tablo 4

27-28 Nisan 2016 Tarihli TEOG Sınavı Türkiye Geneli Puan Ortalamaları ve Örneklemdeki Öğrencilerin TEOG Sınavı Puan Ortalamaları

Dersler	TEOG Türkiye Geneli Ortalamaları	TEOG Örneklem Ortalamaları
Türkçe	60,00	60,97
Matematik	42,05	41,73
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	65,08	64,99
Fen ve Teknoloji	56,04	53,63
Yabancı Dil	57,60	55,78
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	78,25	78,18

Örneklemdeki öğrencilerin yabancı dili İngilizce olduğundan, Türkiye geneli İngilizce ortalamaları alınmıştır.

Tablo 4 incelendiğinde 2015-2016 eğitim-öğretim yılında 27-28 Nisan 2016 tarihlerinde yapılan Türkiye geneli TEOG ortak sınav ortalamaları ile örneklemin TEOG ortak sınav ortalamalarının da birinci dönem TEOG ortak sınavlarında olduğu gibi benzerlik gösterdiği görülmektedir. Örneklem grubunun Türkçe testi aritmetik ortalamaları Türkiye geneli ortalamalardan yüksek iken diğer testlerin aritmetik ortalamaları örneklem grubunda Türkiye geneli ortalamalardan düşüktür. Örneklem grubunda da Türkiye geneli ortalamalarda da en düşük ortalama Matematik testine, en yüksek ortalama Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi testine aittir. En düşük ve en yüksek ortalamaların olduğu testler her iki TEOG ortak sınavında ve hem örneklem grubunda hem Türkiye genelinde aynıdır.

Alt Problem 1. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Türkçe dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem Türkçe dersi TEOG puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar 5, 6, 7 ve 8 numaralı tablolarda gösterilmiştir. Tablo 9 ve 10'da ise Türkçe dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve ilgili sınavlara giren öğrenci sayıları ve bunlara ait oranlar ile aynı derse ait devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 5

Devlet Okullarındaki Türkçe Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	T1D2Y				
	T1D1Y	(TEOG)	T1D3Y	T1DPROJEORTALAMA	T1DPERORTALAMA
T1D2Y (TEOG)	,774**	1			
	,000				
	311	312			
T1D3Y	,770**	,768**	1		
	,000	,000			
	306	306	308		
T1DPROJEORTALAMA	,661**	,425	,598*	1	
	,007	,114	,018		
	15	15	15	15	
T1DPERORTALAMA	,812**	,782**	,810**	,728**	1
	,000	,000	,000	,002	
	312	312	308	15	314

Tablo 5 incelendiğinde, devlet okullarında okuyan öğrencilerin Türkçe dersindeki TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun 0.782 ($p<0,01$) ile performans puanları ortalamaları arasında olduğu görülmektedir. TEOG ortak sınav Türkçe puanları ile Türkçe performans puanları ortalamaları arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişki olduğu görülmektedir. TEOG ortak sınav puanları ile en düşük korelasyonun ise 0,425 ile proje puanları ortalamaları arasında olduğu görülmektedir. Ancak bu ilişki katsayısı 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bulunmuştur. Korelasyonun 15 veri çifti üzerinden hesaplanmış olması katsayının orta düzey bir ilişkiyi işaret etmesinde etkili olabilir.

Tablodaki korelasyonlar genel olarak incelendiğinde ise en yüksek korelasyonun 1. yazılı sınav puanı ile performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,812$, $p<0,01$) olduğu görülmektedir. Bu veriler doğrultusunda, performans puanlarının 1. yazılı sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir.

TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,774, 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,768'dir. Öğretmen yapımı testler olan 1 ve 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon ise 0,770'tir. Tabloya göre en düşük düzeyde ilişki, proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındadır. Proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,661, 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,598'dir. Orta

düzyer bir ilişkiyi gösteren bu korelasyonların en küçüğü TEOG puanları ile olan korelasyondur. Proje puanları ortalamaları ile TEOG puanları arasındaki korelasyonda, proje puanı hesaplanan denek sayısının sınırlı (15) olması etkili olabilir. Performans puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında yüksek düzeyde ilişki vardır. Performans puanları ortalamalarının en yüksek düzeyli ilişkisi 1. yazılı sınav puanları iledir ($r=0,812$, $p<0,01$). İkinci sıradaki en yüksek düzeyli ilişki 3. yazılı sınav puanları iledir ($r=0,810$, $p<0,01$). Yazılı sınav puanları ile olan korelasyonlarına kıyasla daha düşük olan korelasyonu TEOG ortak sınav puanları iledir ($r=0,782$, $p<0,01$). Korelasyonlar arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Performans puanları ortalamalarının en düşük düzeyli korelasyonu proje puanları ortalamaları iledir ($r=0,728$, $p<0,01$). Denek sayısının azlığı bu durumu etkilemiş olabilir.

Tablo 6

Özel Okullardaki Türkçe Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	T1D2Y			
	T1D1Y (TEOG)	T1D3Y	T1DPROJEORTALAMA	T1DPERORTALAMA
T1D2Y (TEOG)	,761** ,000 57	1 57		
T1D3Y	,456** ,000 57	,662** ,000 57	1 57	
T1DPROJEORTALAMA	. ^c . . 3	. ^c . . 3	. ^c . . 3	. ^c . . 3
T1DPERORTALAMA	,326* ,013 57	,350** ,008 57	,680** ,000 57	. ^c . . 3
				1 57

Tablo 6 incelendiğinde, özel okullarda okuyan öğrencilerin Türkçe dersindeki 1. dönem TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun 0,761 ($p<0,01$) ile 1. dönem 1. yazılı sınav puanı arasında olduğu, 1. dönem TEOG ortak sınav puanları ile en düşük korelasyonun ise 0,350 ($p<0,01$) ile performans puanları ortalamaları arasında olduğu görülmektedir. TEOG ortak sınav puanları

ile 1. yazılı sınav puanları arasında pozitif yönlü ve yüksek düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir. TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir ($r=0,662$, $p<0,01$). 3. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile olan korelasyonu 0,456, performans puanları ortalamaları ile olan korelasyonu ise 0,680'dir. Tabloya göre en düşük korelasyon, 1. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasındadır ($r=0,326$, $p<0,05$). Özel okullarda proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında korelasyon hesaplanmamıştır. Proje alan öğrenci sayısı 3'tür ve 3 öğrencinin de puanı 100'dür.

Tablo 5 ve Tablo 6 birlikte ele alındığında; devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Türkçe dersi karşılaştırmasında, 1. yazılı sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyonlarda fark görülmektedir. Devlet okullarında bu korelasyon 0,774 iken, özel okullarda 0,456'dır. Devlet okullarında Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanlarının 3. yazılı sınav puanlarını yordama gücü, özel okullardaki aynı durumla karşılaştırıldığında, daha yüksektir.

Devlet okulları ile özel okulların Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları ile performans puanlarının ortalamalarının korelasyonları karşılaştırıldığında, devlet okullarında 0,812'lik bir korelasyon varken, özel okullarda aynı korelasyon 0,326'dır. Devlet okullarında Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanlarının performans puanları ortalamalarını yordama gücünün, özel okulların aynı dersin 1. yazılı sınav puanlarının performans puanları ortalamalarını yordama gücünden yüksek olduğu görülmektedir.

Devlet okulları ile özel okulların Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonlar karşılaştırıldığında, devlet okullarında 0,774 olan korelasyon, özel okullarda 0,761'dir. Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonlara bakıldığında, devlet okulları ile özel okullar arasında büyük bir fark olmadığı söylenebilir.

Devlet okulları ile özel okulların Türkçe dersi TEOG ortak sınav puanları ile aynı dersin performans puanları ortalamaları arasındaki korelasyonlar, devlet okullarında 0,782, özel okullarda 0,350'dir. Devlet okullarındaki TEOG puanlarının

performans puanları ortalamalarını, özel okullarla karşılaştırıldığında daha iyi yordadığı görülmektedir.

Devlet okulları ile özel okullar, Türkçe dersi 3. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları korelasyonları karşılaştırıldığında, devlet okullarında 0,810 olan korelasyon, özel okullarda 0,680'dir. Devlet okullarında performans puanlarının 3. yazılı sınav puanlarına göre verilme durumunun özel okullardakinden daha yüksek olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasında yüksek düzeyli bir ilişki varken, özel okullarda bu ilişki, proje alan öğrenci sayısının azlığından hesaplanamamıştır.

Tablo 7

Devlet Okullarındaki Türkçe Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	T2D2Y			
	T2D1Y	(TEOG)	T2D3Y	T2DPERORTALAMA
T2D2Y (TEOG)	,747** ,000	1		
	310	313		
T2D3Y	,718** ,000	,740** ,000	1	
	295	296	296	
T2DPROJEORTALAMA	,509** ,000	,503** ,000	,564** ,000	1
	95	95	95	95
T2DPERORTALAMA	,734** ,000	,724** ,000	,762** ,000	,703** ,000
	310	313	296	95
				313

Tablo 7'ye göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin Türkçe dersi 2. dönem TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonlar, sırasıyla 1. yazılı sınav puanı (0,747, $p<0,01$), 3. yazılı sınav puanı (0,740, $p<0,01$) ve performans puanları ortalamaları (0,724, $p<0,01$) arasındadır. Tablo genel olarak incelendiğinde ise en yüksek korelasyon 3. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında (0,762, $p<0,01$), en düşük korelasyon ise TEOG puanları ile proje puanları ortalamaları arasındadır (0,503, $p<0,01$). 2. dönem

Türkçe TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav, 3. yazılı sınav ve performans puanları ortalamaları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyli bir ilişki vardır.

Tablo genelindeki en düşük korelasyonlar, proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındadır. Proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,564 ve 1. yazılı sınav puanları arasında 0,509 korelasyon vardır. Proje puanları ortalamaları hesaplanan öğrenci sayısı 95'tir. Korelasyonun orta düzey bir ilişkiyi göstermesinin nedeni denek sayısının azlığı olabilir.

1. yazılı sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,718, 1. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasındaki korelasyon ise 0,734'tür. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyon 0,703'tür. Devlet okullarında okuyan öğrencilerin performans puanları ortalamalarının diğer puanlarla yüksek düzeyde ilişkisi olduğu söylenebilir.

Tablo 8

Özel Okullardaki Türkçe Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	T2D2Y			
	T2D1Y (TEOG)	T2D3Y	T2DPROJEORTALAMA	T2DPERORTALAMA
T2D2Y (TEOG)	,744** ,000 57	1 57		
T2D3Y	,556** ,000 57	,628** ,000 57	1 57	
T2DPROJEORTALAMA	,520** ,003 30	,517** ,003 30	,756** ,000 30	1 30
T2DPERORTALAMA	,711** ,000 57	,603** ,000 57	,570** ,000 57	,682** ,000 30

Tablo 8'e göre özel okullardaki Türkçe dersi 2. dönem TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon, 1. yazılı sınav puanı ile (0,744, $p<0,01$). TEOG puanları ile en düşük korelasyon ise proje puanları ortalamaları arasındadır (0,517, $p<0,01$). Tablo genelinde en yüksek korelasyon 3. yazılı sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasındadır (0,756, $p<0,01$). Türkçe dersi TEOG ortak

sınavı puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişki vardır. 1. yazılı sınav puanlarının 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,556, proje puanları ortalamaları ile korelasyonu 0,520 iken performans puanları ortalamaları ile korelasyonu 0,711'dir. Özel okullarda performans puanlarının 1. yazılı sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir.

TEOG ortak sınav puanlarının 3. yazılı sınav puanları ile arasındaki korelasyon 0,628, performans puanları ortalamaları ile arasındaki korelasyon 0,603'tür. Performans puanları ortalamalarının 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,570 iken, proje puanları ortalamaları ile korelasyonu 0,682'dir.

Tablo 7 ve Tablo 8 birlikte ele alındığında; devlet okullarında Türkçe dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları ile aynı dersin aynı dönem 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,718 iken, aynı korelasyonun özel okullarda 0,556 olduğu görülmektedir. Devlet okullarındaki 2. dönem Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları, 3. yazılı sınav puanlarını özel okullardaki aynı duruma göre daha iyi yordamaktadır. TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasındaki korelasyon, devlet okullarında 0,724 iken, aynı korelasyon özel okullarda 0,603'tür. Devlet okullarında, TEOG ortak sınav puanlarının performans puanları ortalamalarını yordama gücü özel okullardaki aynı duruma göre daha yüksektir. Performans puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında devlet okullarında 0,762 korelasyon varken, aynı korelasyon, aynı durumlar için özel okullarda 0,603'tür. Devlet okullarında Türkçe dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının performans puanları ortalamalarını yordama gücü, aynı şeyi ölçen özel okullardakinden daha yüksektir.

Proje puanları ortalamaları ile Türkçe dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon devlet okullarında 0,564 iken, aynı korelasyon özel okullarda 0,756'dır. Bu iki puan korelasyonuna göre özel okullarda Türkçe dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının, aynı döneme ait proje puanlarını yordama gücü devlet okullarındaki aynı durumla kıyaslandığında daha fazladır.

Genel olarak, hem devlet okullarında hem özel okullarda, Türkçe dersi TEOG puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu, her iki dönemde de devlet okullarındaki Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanlarının, aynı dersin TEOG ortak sınav Türkçe dersi puanları ile korelasyonu, özel

okullardaki aynı dersin aynı korelasyonlarından büyük olsa da bu farkın çok olmadığı görülmektedir. Her iki dönemin Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları ile her iki dönemin TEOG ortak sınav Türkçe dersi puanları arasındaki korelasyonlar her iki grupta da 0,74 ile 0,77 aralığındadır. Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanlarının TEOG ortak sınav Türkçe dersi puanlarını yüksek düzeyde yordadığı söylenebilir.

Devlet okullarındaki 1 ve 2. dönem Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyonlar, aynı dönemler aynı ders ve aynı sınavlar ele alındığında, özel okullardaki korelasyonlardan belirgin bir şekilde farklılaşmaktadır. Anılan yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon devlet okullarında 0,770 ile 0,718 iken, özel okullarda aynı sırayla 0,456 ile 0,556'dır. Devlet okullarında 1 ve 2. dönem Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanlarının aynı dönemlerdeki 3. yazılı sınav puanlarını yordama gücü özel okullardaki aynı ders, aynı dönemlerdeki 1. yazılı sınav puanlarının 3. yazılı sınav puanlarını yordama gücünden çok yüksektir.

Devlet okullarında ve özel okullarda genel olarak, proje puanları ortalamalarının diğer puanları yordama düzeyi düşüktür. Devlet okullarında Türkçe dersi 1. dönem TEOG ortak sınav puanları ile aynı döneme ait proje puanları ortalamaları arasında ilişki bulunamamıştır ($r=0,425$, $p>0,05$). Özel okullar 2. dönem proje puanları ortalamaları ile 2. dönem 3. yazılı sınav puanları korelasyonu hariç (0,756); hem devlet okullarında hem özel okullarda proje puanları ortalamalarının diğer puanlar ile korelasyonu 0,425 ile 0,661 arasında değişmektedir.

Türkçe dersinin performans puanları ortalamalarının diğer puanları yordama gücü, devlet okulları lehine özel okullardan farklıdır. Devlet okullarında 1 ve 2. dönem birlikte ele alındığında, performans puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki korelasyon 0,703 ile 0,812 arasında iken aynı korelasyonlar özel okullarda 0,326 ile 0,711 arasında değişmektedir.

Türkçe dersinin performans puanları ortalamalarının diğer puanları yordama gücü, dönemler kıyaslandığında devlet okullarında 1. dönem 2. döneme göre daha yüksekken, bu durum özel okullarda genel olarak 2. dönem daha yüksek olarak görünmektedir. Türkçe dersi TEOG ortak sınav puanları ile öğretmen yapımı testler arasındaki ilişkiye bakıldığında; 1 ve 2. dönem 1. yazılı sınav puanlarının

TEOG puanlarını hem devlet okulları hem özel okullar bazında iyi düzeyde yordadığı görülmüştür. TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki ilişkinin devlet okullarında iyi düzeyde, özel okullarda ise orta düzeyde olduğu söylenebilir. Proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki ilişki her iki okul grubunda orta düzeydedir (Özel okullarda 2. dönem için bu korelasyon, veri azlığından hesaplanamamıştır).

Tablo 9

Türkçe Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	TÜRKÇE				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	9/312 (0,029)	3/312 (0,010)	8/312 (0,026)	13/15 (0,867)	51/314 (0,162)
ORTALAMA	65,93	59,17	63,36	96,87	76,78
ÖZEL OKULLAR	4/57 (0,070)	5/57 (0,088)	15/57 (0,263)	3/3 (1,000)	47/57 (0,825)
ORTALAMA	85,21	77,81	90,70	100,00	97,32

Tablo 9 incelendiğinde, Türkçe dersinin 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,029'u 1. yazılı sınavdan 100 puan alabilmişken, aynı oranın TEOG'da 0,010, 3. yazılı sınavda 0,026, proje puanları ortalamasında 0,867, performans puanları ortalamasında 0,162 olduğu görülmektedir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden Türkçe dersinde 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre 1. yazılı sınavda 0,070, TEOG'da 0,088, 3. yazılı sınavda 0,263, proje puanları ortalamasında 1,000, performans puanları ortalamasında 0,825'tir.

Devlet okullarında Türkçe dersi 1. dönem TEOG puanı ortalaması 59,17 iken özel okullarda aynı dersin aynı dönemindeki TEOG puanı ortalaması 77,81'dir. İkinci dönem ise Türkçe dersi TEOG puanı ortalaması devlet okullarında 58,12 iken özel okullarda bu ortalama 76,67'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG

ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,019'luk bir fark varken, özel okullarda bu fark 1. TEOG ortak sınavı lehine 0,018'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında Türkçe dersi 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından çok fark olmadığı söylenebilir.

Devlet okullarında Türkçe dersi 1. dönem 1. yazılı sınav puanları ortalaması 65,93 iken özel okullarda bu oran 85,21'dir. Birinci dönem 3. yazılı sınav puanları ortalamalarına bakıldığında ise devlet okullarında 63,36 olan ortalamanın özel okullarda 90,70 olduğu görülmektedir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Türkçe dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı da devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,016'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,175'tir. Özel okullardaki 3. yazılı sınavların devlet okullarındaki aynı sınavlarla kıyaslandığında, TEOG ortak sınavları ile arasında daha fazla fark olduğu söylenebilir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Türkçe dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,857'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,912'dir. Devlet okullarında 1. dönem proje puanları ortalaması 96,87 iken özel okullarda (proje puanı girilen öğrenci sayısı 3 olmakla birlikte) bu oran 100.00'dür.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Türkçe dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,152'lik bir fark varken, özel

okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,737'dir. Özel okullarda Türkçe dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Türkçe dersi 1. dönem performans puanları ortalaması 76,78 iken özel okullarda bu ortalama 97,32'dir.

Tablo 10

Türkçe Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	TÜRKÇE				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	8/311 (0,026)	6/313 (0,019)	17/296 (0,057)	47/95 (0,495)	67/313 (0,214)
ORTALAMA	62,72	58,12	67,58	91,67	78,72
ÖZEL OKULLAR	6/57 (0,105)	4/57 (0,070)	6/57 (0,105)	20/30 (0,667)	37/57 (0,649)
ORTALAMA	87,72	76,67	86,12	97,70	97,09

Tablo 10 incelendiğinde, Türkçe dersi 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,026'sı 1. yazılı sınavdan 100 puan alabilmişken; TEOG için bu oranın 0,019, 3. yazılı sınav için 0,057, proje puanları ortalaması için 0,495, performans puanları ortalaması için 0,214 olduğu görülmektedir. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre Türkçe dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Özel okulların 2. dönem puanlarına bakıldığında ise oranlar 1. yazılı sınavda 0,105, TEOG'da 0,070, 3. yazılı sınavda 0,105, proje puanları ortalamasında 0,667 ve performans puanları ortalamasında 0,649'dur.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Türkçe dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,007'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 0,035'tir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından çok fark olmadığı söylenebilir. Devlet okullarında Türkçe dersi 2.

dönem 1. yazılı sınav puanları ortalaması 62,72 iken özel okullarda aynı dersin aynı sınavına ait ortalama 87,72'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Türkçe dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci sayısı oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,038'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 1. yazılı sınavda olduğu gibi 0,035'tir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının TEOG ortak sınav puanları ile arasında çok fark olmadığı söylenebilir. Devlet okullarında Türkçe dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanları ortalaması 67,58 iken özel okullarda aynı dersin aynı sınav puanlarına ait ortalama 86,12'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Türkçe dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,476'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,597'dir. Devlet okullarında Türkçe dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları 91,67 iken, özel okullarda bu ortalama 97,70'tir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Türkçe dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,195'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,579'dur. Özel okullarda Türkçe dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okulları Türkçe dersi 2. dönem performans puanları ortalamaları 78,72 iken özel okullarda aynı ortalama 97,09'dur.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında; hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre Türkçe dersinde her iki grup okulda da yazılı sınav puanları, performans ortalama puanları ve proje ortalama puanlarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlardan ayrıştığı, bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 5, 6, 7, 8, 9 ve 10) birlikte değerlendirildiğinde, Türkçe dersinde, devlet okullarında ve özel okullarda öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların yüksek olduğu, not enflasyonunun yazılı sınavlarda çok yüksek olmadığı, proje puanlarında ve performans puanlarında çok yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Proje puanlarının ve performans puanlarının yüksek derecede farklı olması, değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve “belgesiz puan” verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürmektedir.

Devlet okulları ile özel okullar Türkçe dersi puan ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda ortalamaların daha yüksek olduğu görülmektedir. Özel okullarda, performans ve proje puanlarının, öğrencinin not ortalamalarından etkilendiği düşünülebilir.

TEOG Türkçe ortak sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı, özel okullar 1. dönem 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranından fazladır. Bunun dışında TEOG ortak sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı hiçbir derste 100 puan alan öğrenci sayısı oranından fazla olmamıştır.

Alt Problem 2. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Matematik dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem Matematik dersi TEOG puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar 11, 12, 13 ve 14 numaralı tablolarda gösterilmiştir. Tablo 15 ve 16'da ise Matematik dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve belirtilen sınavlara giren öğrenci sayıları ile bunlara ait oranlar ile aynı derse ait devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 11

Devlet Okullarındaki Matematik Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	M1D2Y			
	M1D1Y (TEOG)	M1D3Y	M1DPROJEORTALAMA	M1DPERORTALAMA
M1D2Y (TEOG)	,783** ,000 310	1 312		
M1D3Y	,782** ,000 306	,736** ,000 307	1 309	
M1DPROJEORTALAMA	,435* ,014 31	,376* ,037 31	,377* ,037 31	1 31
M1DPERORTALAMA	,849** ,000 310	,771** ,000 311	,813** ,000 309	,516** ,003 31
				1 313

Tablo 11 incelendiğinde, devlet okullarındaki 1. dönem TEOG ortak sınav Matematik dersi puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında 0,783 korelasyon görülmektedir ($p < 0,01$). TEOG ortak sınav 1. dönem Matematik dersi puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında devlet okullarında pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişki vardır. TEOG ortak sınav Matematik puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,736 korelasyon varken; 3. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,782'dir. TEOG ortak sınav Matematik dersi puanları ile proje puanları ortalamaları arasında devlet okullarında 0,376 korelasyon vardır ancak $p = 0,037$ olduğundan yani $p > 0,01$ olduğundan TEOG Matematik dersi puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,99 olasılıkla ilişki yoktur. Her

ikisi de öğretmen yapımı test olan 1. yazılı sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,435 korelasyon bulunmuştur. Matematik dersi 3. yazılı sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyon ise 0,377'dir.

Tablonun diğer verilerine bakıldığında ise en yüksek korelasyonun 0,849 ($p<0,01$) ile 1. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında olduğu görülmektedir. TEOG 1. dönem ortak sınav Matematik dersi puanı ile performans puanları ortalamaları arasında 0,771 korelasyon bulunmuştur ve bu yüksek düzeyde pozitif bir ilişkiyi ifade eder. Performans puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,813 iken performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyon 0,516'dır. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyon, orta düzey bir ilişkiyi ifade eder.

Tablo 12

Özel Okullardaki Matematik Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	M1D2Y			
	M1D1Y (TEOG)	M1D3Y	M1DPROJEORTALAMA	M1DPERORTALAMA
M1D2Y (TEOG)	,733** ,000 57	1 57		
M1D3Y	,780** ,000 57	,740** ,000 57	1 57	
M1DPROJEORTALAMA	-,007 ,977 20	-,044 ,855 20	,299 ,200 20	1 20
M1DPERORTALAMA	,679** ,000 57	,510** ,000 57	,675** ,000 57	,234 ,321 20
				1 57

Tablo 12'ye göre, özel okullardaki 1. dönem TEOG ortak sınav Matematik dersi puanları ile en yüksek korelasyon, 0,740 ($p<0,01$) ile 3. yazılı sınav puanları arasındadır. TEOG puanları ile 3. yazılı puanları arasında, pozitif yönlü yüksek düzeyde bir ilişki olduğu söylenebilir. TEOG puanları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyonun negatif olması ($r=-0,044$, $p>0,05$), proje puanları ortalamaları ile TEOG puanları arasında özel okullarda Matematik dersi bazında negatif bir ilişki olduğunu gösterir. Özel okullar 1. dönem TEOG ortak sınav

puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,95 olasılıkla ilişki yoktur. Tablo geneline bakıldığında ise proje puanları ortalamaları ile Matematik dersi 1. yazılı sınav puanları arasında da negatif bir korelasyon olduğu ($r=-0,007$, $p>0,05$) ve 0,95 olasılıkla proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında özel okullar Matematik dersi 1. dönem puanları bazında ilişki olmadığı görülmektedir. Proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında düşük bir korelasyon ($r=0,299$, $p>0,05$) olmakla birlikte; p değerinin 0,05'ten büyük olması, proje ortalama puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,95 olasılıkla ilişki olmadığına işaret eder. Proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasındaki korelasyonun da düşük olması ($r=0,234$, $p>0,05$) ve p değerinin 0,05'ten büyük olması proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasında 0,95 olasılıkla ilişki olmadığını gösterir.

TEOG ortak sınav Matematik dersi puanları ile 1. dönem 1. yazılı sınav puanları arasında 0,733'lük bir korelasyon vardır. Pozitif yönlü güçlü bir ilişkiyi ifade eden bu korelasyon, 1. yazılı sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında ise 0,780'dir.

Genellikle orta güçlükte bir korelasyonu ifade eden performans puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında en yüksek korelasyon 0,679 ile 1. yazılı sınav puanları arasındadır. Performans puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,675'lik bir korelasyon varken, TEOG ortak sınavı Matematik dersi puanları ile arasında 0,510'luk orta güçlükte bir ilişki vardır. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki yoktur ($r=0,234$, $p>0,05$).

Devlet okulları ve özel okullar birlikte ele alındığında; devlet okulları için TEOG ortak sınavı Matematik dersi puanlarının en iyi yordayıcıları 1. yazılı sınav puanları ($r=0,783$, $p<0,01$), performans puanları ortalamaları ($r=0,771$, $p<0,01$) ve 3. yazılı sınav puanlarıdır ($r=0,736$, $p<0,01$). Özel okullar için TEOG ortak sınav puanlarının en iyi yordayıcıları sırasıyla 3. yazılı sınav puanları ($r=0,740$, $p<0,01$) ve 1. yazılı sınav puanlarıdır ($r=0,733$, $p<0,01$). Performans puanları ortalamalarının devlet okullarında diğer puanları yordamada özel okullardaki performans puanları ortalamalarına göre daha başarılı olduğu söylenebilir. Proje puanları ortalamalarının diğer puanlar ile korelasyonlarını ele aldığımızda, devlet okullarında düşük (0,376 ila 0,435 arasında değişen) ama pozitif yönde bir

korelasyon varken, özel okullarda performans puanları ortalaması ile 1. yazılı sınav puanları ve TEOG ortak sınav Matematik dersi puanları arasında negatif yönde bir korelasyon vardır. Performans puanları ortalaması ile 3. yazılı sınav arasında 0,299'luk bir korelasyon olmasına rağmen; her 3 yazılı sınav puanında da p değeri 0,05'ten büyük çıkmıştır. Özel okullardaki 1. dönem performans puanları ortalamaları ile yazılı sınav puanları arasında ilişki bulunamamıştır.

Tablo 13

Devlet Okullarındaki Matematik Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	M2D2Y			
	M2D1Y (TEOG)	M2D3Y	M2DPROJEORTALAMA	M2DPERORTALAMA
M2D2Y (TEOG)	,707** ,000 311	1 313		
M2D3Y	,800** ,000 295	,672** ,000 296	1 296	
M2DPROJEORTALAMA	,670** ,000 127	,546** ,000 127	,642** ,000 120	1 128
M2DPERORTALAMA	,785** ,000 312	,675** ,000 313	,761** ,000 296	,716** ,000 128
				314

Tablo 13 incelendiğinde, 2. dönem TEOG Matematik dersi ortak sınav puanları ile Matematik dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları arasında yüksek bir korelasyon olduğu ($r=0,707$, $p<0,01$); en yüksek korelasyonun Matematik dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları ile 2. dönem 3. yazılı sınav puanları arasında olduğu ($r=0,800$, $p<0,01$), en düşük korelasyonun ise TEOG ortak sınav puanları ile 2. dönem proje puanları ortalamaları arasında ($r=0,546$, $p<0,01$) olduğu görülmektedir. Genel olarak en düşük korelasyonlar, Matematik dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları ile diğer (2. dönem 1. yazılı, 2. dönem 2. yazılı (TEOG) ve 2. dönem 3. yazılı) sınav puanları arasında olmuştur.

Proje puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,670, 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,642'dir. TEOG ortak sınav puanlarının 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,672 iken performans puanları ortalamaları ile korelasyonu 0,675'tir.

Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,785, 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,761, proje puanları ortalamaları ile korelasyonu ise 0,716'dır.

Tablo 14

Özel Okullardaki Matematik Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	M2D2Y			
	M2D1Y (TEOG)	M2D3Y	M2DPROJEORTALAMA	M2DPERORTALAMA
M2D2Y (TEOG)	,723** ,000 57	1 57		
M2D3Y	,735** ,000 57	,704** ,000 57	1 57	
M2DPROJEORTALAMA	,450** ,010 32	,520** ,002 32	,131 ,474 32	1 32
M2DPERORTALAMA	,571** ,000 57	,632** ,000 57	,694** ,000 57	,659** ,000 32
				1 57

Tablo 14'e bakıldığında en yüksek korelasyonun 2. dönem 1. yazılı sınav puanları ile 2. dönem 3. yazılı sınav puanları arasında ($r=0,735$, $p<0,01$) olduğu, TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun da 2. dönem 1. yazılı sınav puanları arasında olduğu ($r=0,723$, $p<0,01$), en düşük korelasyonun ise 2. dönem 3. yazılı sınav puanları ile 2. dönem proje puanları ortalamaları arasında olduğu ($r=0,131$, $p>0,05$) görülmektedir. Korelasyonun çok düşük olması ile birlikte p değerinin 0,05'ten büyük olması ($p=0,474$); 2. dönem 3. yazılı sınav puanları ile 2. dönem proje puanları ortalamaları arasında ilişki olmadığını göstermektedir. TEOG ortak sınav puanları ile en düşük korelasyon da proje puanları ortalamaları arasında ($r=0,520$, $p<0,01$) olmuştur.

Tablo 13 ve Tablo 14 birlikte değerlendirildiğinde; devlet okulları ile özel okulların TEOG ortak sınav Matematik dersi puanlarının 1. yazılı sınav puanları ve 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonlarının iyi düzeyde olduğu (0,707 ila 0,800 arasında değişen), devlet okullarında 2. dönem TEOG ortak sınav Matematik dersi puanı ile 3. yazılı sınav puanı arasında 0,672'lik bir korelasyon varken, özel okullarda aynı dönem bu korelasyonun 0,704 olduğu gözlenmiştir. Proje puanları

ortalamları ile diğer puanlar arasındaki korelasyonlara bakıldığında genel olarak devlet okulları lehine yüksek korelasyondan bahsedilecekse de özel okulların 3. yazılı sınav puanları ile olan korelasyon ($r=0,131$, $p>0,05$) hariç diğer korelasyonlar orta düzey bir ilişkiyi ifade etmektedir. Özel okulların Matematik dersi proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında ilişki bulunamamıştır.

Devlet okulları ile özel okulların performans puanları ortalamaları karşılaştırıldığında şu sonuçlara ulaşılmıştır: Devlet okullarında en yüksek korelasyon 1. yazılı sınav puanları ile ($r=0,785$, $p<0,01$) iken aynı korelasyon özel okullarda 0,571'dir. Devlet okullarında 2. yazılı sınav (TEOG) puanları ile korelasyon 0,675 iken özel okullarda aynı korelasyon 0,632'dir. Devlet okulları ve özel okullar, TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları korelasyonunda benzer bir yapı göstermektedir. Performans puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyonlar devlet okullarında 0,761, özel okullarda 0,694'tür. Devlet okullarında performans puanları ortalamalarının 3. yazılı sınav puanlarını özel okullarla karşılaştırıldığında daha iyi yordadığı söylenebilir. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında, devlet okullarında 0,716, özel okullarda 0,659 korelasyon vardır.

Korelasyonların tamamına birlikte bakıldığında; devlet okullarındaki TEOG ortak sınav Matematik dersi puanlarının 1. dönem 1. yazılı sınav puanları ile yüksek düzeyde bir ilişki varken, 2. dönem orta düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Özel okullarda ise aynı dersin 1 ve 2. dönem 1. yazılı sınav ile korelasyonları yüksek düzeyde bir ilişkiyi göstermektedir.

Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki korelasyonlar her iki okul türünde de 2. dönemlerde, 1. dönemlerle kıyaslandığında daha yüksektir. Devlet okullarında genel olarak bütün puan türleri arasında ilişki olmasına rağmen özel okullarda 1. dönem proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında ilişki yoktur.

Tablo 15

Matematik Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	MATEMATİK				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	12/310 (0,039)	6/312 (0,019)	11/309 (0,036)	14/31 (0,452)	46/313 (0,147)
ORTALAMA	49,62	41,44	50,64	90,97	70,53
ÖZEL OKULLAR	9/57 (0,158)	3/57 (0,053)	12/57 (0,211)	4/20 (0,200)	29/57 (0,509)
ORTALAMA	79,37	61,93	74,70	93,50	91,97

Tablo 15 incelendiğinde, 100 puan alan öğrenci sayılarında TEOG ortak sınavlar ile diğer sınavlar arasında çok fark olduğu görülmektedir. 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,039'u 1. yazılı sınavdan 100 puan alabilmişken, aynı oran TEOG'da 0,019, 3. yazılı sınavda 0,036, proje puanları ortalamasında 0,452, performans puanları ortalamasında 0,147'dir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre 1. yazılı sınavda 0,158, TEOG'da 0,053, 3. yazılı sınavda 0,211, proje puanları ortalamasında 0,200, performans puanları ortalamasında 0,509'dur.

Devlet okullarında Matematik dersi 1. dönem TEOG puanı ortalamaları 41,44 iken aynı ortalama özel okullarda 61,93'tür. 2. dönem TEOG puanlarında ise devlet okulları 38,69, özel okullar 58,42'lik bir ortalama sahiptir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Matematik dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,020'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 1. yazılı sınav lehine 0,105'tir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine fark vardır. Devlet okullarında Matematik dersi 1. dönem 1. yazılı sınav ortalamaları 49,62 iken özel okullarda aynı ortalama 79,37'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Matematik dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı da devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,017'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,158'dir. Özel okullardaki 3. yazılı sınavların devlet okullarındaki aynı sınavlarla kıyaslandığında, TEOG ortak sınavları ile arasında daha fazla fark olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Matematik dersi 1. dönem 3. yazılı sınav ortalamaları 50,64 iken özel okullarda bu ortalama 74,70'tir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Matematik dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,433'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,147'dir. Devlet okullarında 1. dönem Matematik dersi proje puanları ile aynı dersin TEOG ortak sınavı puanları arasındaki fark özel okulların aynı farklarına göre fazladır. Devlet okullarında 1. dönem Matematik dersi proje puanlarında not enflasyonu özel okullardakinden daha yüksektir. Devlet okullarında Matematik dersi 1. dönem proje puanları ortalaması 90,97 iken özel okullarda aynı ortalama 93,50'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Matematik dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,128'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,456'dır. Özel okullarda Matematik dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet

okullarında Matematik dersi 1. dönem performans puanları ortalaması 70,53 iken özel okullarda bu ortalama 91,97'dir.

Tablo 16

Matematik Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	MATEMATİK				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	10/312 (0,032)	2/313 (0,006)	25/296 (0,084)	30/128 (0,234)	51/314 (0,162)
ORTALAMA	48,82	38,69	58,90	82,42	71,98
ÖZEL OKULLAR	12/57 (0,211)	4/57 (0,070)	17/57 (0,298)	13/32 (0,406)	26/57 (0,456)
ORTALAMA	73,56	58,42	82,81	96,09	90,66

Tablo 16 incelendiğinde, 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,032'si 1. yazılı sınavdan 100 puan alabilmişken; TEOG için bu oranın 0,006, 3. yazılı sınav için 0,084, proje puanları ortalaması için 0,234, performans puanları ortalaması için 0,162 olduğu görülmektedir. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre Matematik dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Özel okulların 2. dönem Matematik dersi puanlarına bakıldığında ise oranlar 1. yazılı sınavda 0,211, TEOG'da 0,070, 3. yazılı sınavda 0,298, proje puanları ortalamasında 0,406 ve performans puanları ortalamasında 0,456'dır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Matematik dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,026'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark 0,141'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında Matematik dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine fark olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Matematik dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları ortalamaları 48,82 iken özel okullarda bu ortalama 73,56'dır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Matematik dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci sayısı oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,078'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,228'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının TEOG ortak sınav puanları ile arasında özel okullar lehine fark olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Matematik dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanları ortalamaları 58,90 iken özel okullarda bu ortalama 82,81'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Matematik dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,228'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,336'dır. Devlet okullarında Matematik dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları 82,42 iken özel okullarda bu ortalama 96,09'dur.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Matematik dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,156'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark performans puanları ortalamaları lehine 0,386'dır. Özel okullarda Matematik dersi 2. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Matematik dersi 2. dönem performans puanları ortalamaları 71,98 iken özel okullarda bu ortalama 90,66'dır.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında; hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre Matematik dersinde her iki grupta da yazılı

sınav puanlarının, performans puanları ortalamalarının ve proje puanları ortalamalarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlarından ayrıştığı, bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 11, 12, 13, 14, 15 ve 16) birlikte değerlendirildiğinde, Matematik dersinde, devlet okullarında ve özel okullarda öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların yüksek olduğu, not enflasyonunun yazılı sınavlarda çok yüksek olmadığı, proje puanlarında ve performans puanlarında çok yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. TEOG ortak sınav ile en yüksek farklar özel okulların 2. dönem proje puanları ve performans puanları arasındadır. Proje puanlarının ve performans puanlarının bu kadar yüksek derecede farklı olması; değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve “belgesiz puan” verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürse de özel okullardaki puan ortalamalarının devlet okullarındaki puan ortalamalarından yüksek olması, özel okullardaki öğrencilerin genel başarı durumlarının da proje ve performans puanlarını etkilediği söylenebilir.

Alt Problem 3. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında okuyan ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi TEOG puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar, Tablo 17, 18, 19 ve 20’de verilmiştir. Tablo 21 ve 22’de ise T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve belirtilen sınavlara giren öğrenci sayıları ile bunlara ait oranlar ile aynı derse ait

devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 17

Devlet Okullarındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	İTA1D1Y			
	(TEOG)	İTA1D2Y	İTA1DPROJEORTALAMA	İTA1DPERORTALAMA
İTA1D2Y	,760** ,000 310	1 312		
İTA1DPROJEORTALAMA	,521 ,368 5	,411 ,492 5	1 5	
İTA1DPERORTALAMA	,740** ,000 312	,776** ,000 312	,904* ,035 5	1 314

Tablo 17 incelendiğinde, 2 yazılı sınavı olan T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde en yüksek korelasyonun proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasında olduğu ($r= 0,904$, $p<0,05$) görülmektedir. TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon ise ($r=0,760$, $p<0,01$) ile 1. dönem 2. yazılı sınav puanları arasındadır. Tabloya göre en düşük korelasyonlar proje puanları ortalamaları ile diğer sınavlar arasındadır. Proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyon ($r=0,521$, $p>0,05$), aralarında bir ilişki olmadığı şeklinde yorumlanabilir. Proje puanları ortalamaları ile 1. dönem 2. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon ($r=0,411$, $p>0,05$) olduğundan, aralarında bir ilişki yoktur. Devlet okullarında performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında 0,740, 2. yazılı sınav puanları ile 0,776 korelasyon vardır.

Tablo 18

Özel Okullardaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	İTA1D1Y (TEOG)	İTA1D2Y	İTA1DPROJEORTALAMA	İTA1DPERORTALAMA
İTA1D2Y	,378** ,004 57	1 57		
İTA1DPROJEORTALAMA	. ^c . 15	. ^c . 15	. ^c . 15	
İTA1DPERORTALAMA	,580** ,000 57	,691** ,000 57	. ^c . 15	1 57

Tablo 18'e göre özel okullarda 1. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanlarında en yüksek korelasyon 2. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,691$, $p<0,05$) olmuştur. TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,580$, $p<0,01$) orta düzey bir ilişki olduğu söylenebilir. Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında paket programın korelasyon hesaplama işlemi yapamamasının nedeni, verilen 15 tane proje puanının tamamının 100 tam puan olmasıdır. TEOG ortak sınav puanları ile öğretmen yapımı test olan 2. yazılı sınav puanları arasındaki $r=0,378$ 'lik korelasyon, tablonun dikkat çekici verilerindedir.

Tablo 17 ve Tablo 18 analizleri birlikte değerlendirildiğinde; devlet okullarındaki TEOG ortak sınav T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanları ile 2. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,760 iken aynı korelasyon özel okullarda 0,378'dir. Devlet okullarında TEOG ortak sınav T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanlarının, aynı dersin öğretmen yapımı testi olan 2. yazılı sınav puanlarını özel okullara göre daha iyi yordadığı söylenebilir.

Devlet okullarının performans puanları ortalamalarının diğer puanları yordama gücünün, özel okulların aynı durumdaki yordama gücünden daha iyi olduğu görülmektedir.

Tablo 19

Devlet Okullarındaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	İTA2D1Y (TEOG)	İTA2D2Y	İTA2DPROJEORTALAMA	İTA2DPERORTALAMA
İTA2D2Y	,737** ,000 296	1 296		
İTA2DPROJEORTALAMA	,573** ,000 76	,633** ,000 76	1 76	
İTA2DPERORTALAMA	,716** ,000 313	,746** ,000 296	,754** ,000 76	1 313

Tablo 19 incelendiğinde TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun 2. yazılı sınav puanları arasında ($r=0,737$, $p<0,01$) olduğu, en düşük korelasyonun ise proje puanları ortalamaları arasında ($r=0,573$, $p<0,01$) olduğu görülmektedir. Tablo genelinde en yüksek korelasyonlar proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasındadır ($r=0,754$, $p<0,01$). Devlet okullarındaki performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınavı puanları arasında 0,716, korelasyon varken, 2. yazılı sınav puanları ile 0,746 korelasyon vardır. T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi performans puanları ortalamalarının diğer puanları iyi düzeyde yordadığı söylenebilir.

Proje puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon orta düzeyde bir ilişkiyi ifade eder ($r=0,633$, $p<0,01$).

Tablo 20

Özel Okullardaki T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	İTA2D1Y			
	(TEOG)	İTA2D2Y	İTA2DPROJEORTALAMA	İTA2DPERORTALAMA
İTA2D2Y	,533** ,000 57	1 57		
İTA2DPROJEORTALAMA	,634* ,015 14	,712** ,004 14	1 14	
İTA2DPERORTALAMA	,802** ,000 57	,782** ,000 57	,610* ,021 14	1 57

Tablo 20'ye göre özel okullar 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanlarında en yüksek korelasyon, TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,802$, $p<0,01$), en düşük korelasyon ise TEOG ortak sınav puanları ile 2. yazılı sınav puanları arasında ($r=0,533$, $p<0,01$) olmuştur. Tabloya göre 2. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında 0,782'lik bir korelasyon varken, aynı yazılı sınav puanlarının proje puanları ortalamaları ile arasındaki korelasyon 0,712'dir. Proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanları ortalamaları arasındaki korelasyon 0,634 iken, aynı dersin performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasındaki korelasyon 0,610'dur.

Özel okullarda performans puanlarının TEOG ortak sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir.

Tablo 17, 18, 19 ve 20 birlikte değerlendirildiğinde 100 puan alan öğrenci sayıları, oranları ve grup ortalamaları haricindeki kısmıyla alt probleme yanıt verilebilecektir. Buna göre; devlet okullarında 1 ve 2. dönemde TEOG ortak sınav puanlarının 2. yazılı sınav puanlarını iyi düzeyde yordadığı, aynı durumun özel okullar için geçerli olmadığı, özel okullarda aynı dersler için korelasyonların 1. dönem için 0,378, 2. dönem için 0,533 olduğu görülmüştür. Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki korelasyonlar devlet okullarında her iki dönemde de orta düzey bir ilişkiyi ifade ederken; özel okullarda 1. dönem için 15 öğrencinin tamamının puanları tam puan (100) olduğundan, hesaplama

yapılamamıştır. Proje puanları ortalamalarının TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 2. dönem için 0,634, 2. yazılı sınav puanı ile korelasyonu ise 0,712'dir. Performans puanları ortalamaları ile diğer puanların korelasyonuna bakıldığında; devlet okullarında her iki dönemde de yüksek düzeyde bir ilişki görülürken; özel okullarda ilk dönem orta düzeyde bir ilişki görülürken, 2. dönem (proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları orta düzeyde olmak üzere) yüksek düzeyde bir ilişki görülmektedir.

Tablo 21

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK			
	1Y (TEOG)	2Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	9/312 (0,029)	11/312 (0,035)	1/5 (0,200)	63/313 (0,201)
ORTALAMA	59,60	59,72	89,00	76,14
ÖZEL OKULLAR	7/57 (0,123)	9/57 (0,158)	15/15 (1,000)	29/57 (0,509)
ORTALAMA	80,00	87,56	100,00	95,48

Tablo 21'e bakıldığında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,029'u TEOG'dan 100 puan alabilmişken, aynı oranın 2. yazılı sınavda 0,035, proje puanları ortalamasında 0,200, performans puanları ortalamasında 0,201 olduğu görülecektir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre TEOG'da 0,123, 2. yazılı sınavda 0,158, proje puanları ortalamasında 1,000, performans puanları ortalamasında 0,509'dur. Aynı okulların 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi puanlarına bakıldığında ise oranlar TEOG'da 0,053, 2. yazılı sınavda 0,386, proje puanları ortalamasında 0,571 ve performans puanları ortalamasında 0,421'dir.

Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem TEOG puanları ortalamaları 59,60 iken özel okullarda bu ortalama 80,00'dir. Aynı dersin 2. dönem TEOG puanları ortalamaları ise devlet okullarında 61,42 iken özel okullarda 84,56'dır.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 2. yazılı sınav lehine 0,006'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark 2. yazılı sınav lehine 0,035'tir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine küçük bir fark vardır.

Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem 2. yazılı sınav puanları ortalamaları 61,42 iken özel okullarda bu ortalama 84,56'dır.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,171'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,877'dir. Özel okulların proje puanlarında not enflasyonu vardır.

Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem proje puanları ortalamaları 89,00 iken özel okullarda bu ortalama 100,00'dür.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,172'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,386'dır. Özel okullarda T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 1. dönem performans puanları ortalamaları 76,14 iken özel okullarda bu ortalama 95,48'dir.

Tablo 22

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

T.C. İNKILÂP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK				
	1Y (TEOG)	2Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	4/313 (0,013)	17/296 (0,057)	26/76 (0,342)	83/313 (0,265)
ORTALAMA	61,42	64,85	89,21	79,90
ÖZEL OKULLAR	3/57 (0,053)	22/57 (0,386)	8/14 (0,571)	24/57 (0,421)
ORTALAMA	84,56	93,54	97,14	95,75

Tablo 22 incelendiğinde, 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,013'ünün T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde TEOG'dan 100 puan alabildiği; 2. yazılı sınav için bu oranın 0,057, proje puanları ortalaması için 0,342, performans puanları ortalaması için 0,265 olduğu görülmektedir. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 2. yazılı sınav lehine 0,044'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark 0,333'tür. Devlet okulları ile özel okullar arasında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. dönem 2. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine fark olduğu ve özel okullarda not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. dönem 2. yazılı sınav puanları ortalamaları 64,85 iken özel okullarda bu ortalama 93,54'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,329'luk bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,518'dir. Her iki grup okulda da "belgesiz puan" verildiği söylenebilir ancak özel okullarda bu oran devlet okullarına kıyasla çok yüksektir. Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları 89,21 iken özel okullarda bu ortalama 97,14'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,252'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,368'dir. Özel okullarda T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi 2. dönem performans puanları ortalamaları 79,90 iken özel okullarda bu ortalama 95,75'tir.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında; hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde her iki grup okulda da yazılı sınav puanları, performans ortalama puanları ve proje ortalama puanlarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlarından ayrıştığı söylenebilir. Bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 17, 18, 19, 20, 21 ve 22) birlikte değerlendirildiğinde, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde, devlet okullarında öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların

yüksek olduğu, not enflasyonunun yazılı sınavlarda düşük, proje puanlarında ve performans puanlarında yüksek olduğu söylenebilir. Özel okullarda ise 2. dönem 2. yazılı sınavda yüksek not enflasyonu olduğu, en yüksek not enflasyonunun özel okulların proje puanlarında ve performans puanlarında olduğu görülmektedir. Proje puanlarının ve performans puanlarının bu kadar yüksek derecede farklı olması; değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve “belgesiz puan” verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürmektedir. Özel okullardaki puan ortalamalarının T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi bazında devlet okullarındaki ortalamalardan daha yüksek olması, öğrencilerin genel başarı durumlarının performans ve proje puanlarını etkilediğini düşünebilir.

Alt Problem 4. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında okuyan ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi TEOG puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar, Tablo 23, 24, 25 ve 26’da verilmiştir. Tablo 27 ve 28’de ise Fen ve Teknoloji dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve belirtilen sınavlara giren öğrenci sayıları ile bunlara ait oranlar ile aynı derse ait devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 23

Devlet Okullarındaki Fen ve Teknoloji Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	F1D2Y			
	F1D1Y (TEOG)	F1D3Y	F1DPROJEORTALAMA	F1DPERORTALAMA
F1D2Y (TEOG)	,690** ,000 311	1 312		
F1D3Y	,773** ,000 306	,647** ,000 307	1 309	
F1DPROJEORTALAMA	,520* ,011 23	,603** ,002 23	,739** ,000 23	1
F1DPERORTALAMA	,824** ,000 311	,727** ,000 312	,793** ,000 309	,751** ,000 23
				314

Tablo 23'e göre devlete ait okullarda Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem puanlarında en yüksek korelasyon 1. yazılı sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,824$, $p<0,01$), en düşük korelasyon ise 1. yazılı sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında ($r=0,52$, $p<0,05$) olmuştur. TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,727$, $p<0,01$), TEOG ortak sınav puanları ile en düşük korelasyon ise proje puanları ortalamaları arasında ($r=0,603$, $p<0,01$) olmuştur.

TEOG ortak sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,690 iken 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,647'dir. 1 ila 3. yazılı sınav puanlarının birbirleri ile korelasyonu ise 0,773'tür.

Diğer puanlarla yüksek düzeyde ilişkili olan performans puanları ortalamalarının 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,793, proje puanları ortalamaları ile korelasyonu ise 0,751'dir. Proje puanları ortalamalarının 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu ise 0,739'dur.

Tablo 24

Özel Okullardaki Fen ve Teknoloji Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	F1D2Y			
	F1D1Y (TEOG)	F1D3Y	F1DPROJEORTALAMA	F1DPERORTALAMA
F1D2Y (TEOG)	,601** ,000 57	1 57		
F1D3Y	,566** ,000 57	,613** ,000 57	1 57	
F1DPROJEORTALAMA	,220 ,396 17	,104 ,692 17	-,048 ,854 17	1 17
F1DPERORTALAMA	,593** ,000 57	,689** ,000 57	,747** ,000 57	,090 ,732 17
				1 57

Tablo 24 incelendiğinde en yüksek korelasyonun 3. yazılı sınav puanları ile performans ortalamaları arasında ($r=0,747$, $p<0,01$) olduğu, TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun ise performans puanları ortalamaları arasında ($r=0,689$, $p<0,01$) olduğu, TEOG ortak sınav puanları ile en düşük korelasyonun proje puanları ortalamaları arasında olduğu ($r=0,104$, $p>0,05$) görülmektedir. Bu sonuçlara göre, TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki yoktur. Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki korelasyonlar dikkat çekici şekilde düşüktür. Proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,22, proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon ise -0,048'dir. Proje puanları ortalamalarının diğer puanlarla ilişkisi yoktur. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,090'lık bir korelasyon vardır ve $p>0,05$ (0,732) olduğundan performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki olmadığı söylenebilir. TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,601 iken, 3. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,566, TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 0,613'tür. Tablo 20 ve Tablo 21 birlikte değerlendirildiğinde devlet okullarında performans puanlarının 1. yazılı sınav puanlarına göre verildiği, özel okullarda ise 3. yazılı sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir. Devlet okullarında proje

puanları ortalamalarının 1 ve 2. yazılı sınav puanlarıyla orta düzeyde ilişkili, 3. yazılı sınav puanlarıyla yüksek düzeyde ilişkili oldukları ancak özel okullarda proje puanları ortalamalarının hiçbir puanla ilişkisinin olmadığı görülmektedir.

Tablo 25

Devlet Okullarındaki Fen ve Teknoloji Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	F2D2Y				
	F2D1Y (TEOG)	F2D3Y	F2DPROJEORTALAMA	F2DPERORTALAMA	
F2D2Y (TEOG)	,753** ,000	1			
	308	312			
F2D3Y	,674** ,000	,703** ,000	1		
	292	295	295		
F2DPROJEORTALAMA	,486** ,000	,475** ,000	,483** ,000	1	
	122	122	120	122	
F2DPERORTALAMA	,751** ,000	,738** ,000	,782** ,000	,558** ,000	1
	309	312	295	122	313

Tablo 25'e göre TEOG ortak sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ($r=0,753$), performans puanları ortalamaları ($r=0,738$) ve 3. yazılı sınav puanları ile yüksek düzeyde ilişkisi olduğu söylenebilir. Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,751, 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,782 iken proje puanları ortalamaları ile korelasyonu 0,558'dir. Öğretmen yapımı test olan 1 ve 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,674'tür. Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki bütün korelasyonlar orta düzeyde ilişkiyi göstermektedir. Proje puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile 0,486, 2. yazılı sınav puanları ile 0,475, 3. yazılı sınav puanları ile 0,483 korelasyonu vardır.

Tablo 26

Özel Okullardaki Fen ve Teknoloji Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	F2D2Y			
	F2D1Y (TEOG)	F2D3Y	F2DPROJEORTALAMA	F2DPERORTALAMA
F2D2Y (TEOG)	,779** ,000 57	1 57		
F2D3Y	,601** ,000 57	,597** ,000 57	1 57	
F2DPROJEORTALAMA	,456* ,022 25	,409* ,042 25	,357 ,079 25	1 25
F2DPERORTALAMA	,756** ,000 57	,768** ,000 57	,650** ,000 57	,559** ,004 25
				1 57

Tablo 26 incelendiğinde en yüksek korelasyonun 1. yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasında olduğu ($r=0,779$, $p<0,01$), en düşük korelasyonların ise proje ortalama puanları ile diğer puanlar arasında olduğu görülür. Proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,456, TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyon 0,409, 3. yazılı sınav puanları ile arasındaki korelasyon ise 0,357'dir. Proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyonun düşük olması ve $p>0,05$ olması, bu iki puan türü arasında ilişki olmadığını göstermektedir.

3. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile 0,601, 2. yazılı sınav puanları ile 0,597 korelasyonu vardır. Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile 0,756, TEOG ortak sınav puanları ile 0,768, 3. yazılı sınav puanları ile 0,650 ve proje puanları ortalamaları ile 0,559 korelasyonu olduğu görülmektedir. Buradan, özel okullarda performans puanlarının TEOG puanlarına göre verildiği söylenebilir.

Tablo 23, 24, 25 ve 26 birlikte değerlendirildiğinde; devlet okullarında performans puanlarının 1. dönem 1. yazılı sınav puanlarına göre, 2. dönem ise 3. yazılı sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir. Özel okullarda ise performans puanları 1. dönem 3. yazılı sınav puanlarına göre, 2. dönem TEOG ortak sınav puanlarına göre verilmiş olabilir.

Özel okullardaki proje puanları ortalamalarının 1. dönem diğer puanlarla arasında ilişki bulunmaması, 2. dönem ise düşük düzeyde ilişki bulunması, bu okullarda proje puanlarının ölçütsüz verildiğini düşündürmektedir. Proje puanları ortalamalarının diğer puanlarla orta düzeyde ilişkili olması durumu devlet okullarının 2. döneminde de görülmektedir.

Tablo 27

Fen ve Teknoloji Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	FEN VE TEKNOLOJİ				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	7/311 (0,023)	7/312 (0,022)	20/309 (0,065)	5/23 (0,217)	47/314 (0,150)
ORTALAMA	56,81	54,68	58,28	86,43	74,00
ÖZEL OKULLAR	8/57 (0,140)	5/57 (0,088)	4/57 (0,070)	13/17 (0,765)	23/57 (0,404)
ORTALAMA	78,53	74,56	77,47	97,65	91,54

Tablo 27'ye bakıldığında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,023'ünün 1. yazılı sınavdan 100 puan alabildiği, aynı oranın TEOG'da 0,022, 3. yazılı sınavda 0,065, proje puanları ortalamasında 0,217, performans puanları ortalamasında 0,150 olduğu görülmektedir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden Fen ve Teknoloji dersinde 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre 1. yazılı sınavda 0,140, TEOG'da 0,088, 3. yazılı sınavda 0,070, proje puanları ortalamasında 0,765, performans puanları ortalamasında 0,404'tür. Aynı okulların 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi puanlarına bakıldığında ise oranlar 1. yazılı sınavda 0,123, TEOG'da 0,053, 3. yazılı sınavda 0,193, proje puanları ortalamasında 0,680 ve performans puanları ortalamasında 0,368'dir.

Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem TEOG puanı ortalamaları 54,68 iken aynı ortalama özel okullarda 74,56'dır. 2. dönem TEOG puanlarında ise devlet okulları 51,39, özel okullar 65,88'lik bir ortalamaya sahiptir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Fen ve Teknoloji dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan

100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. sınav lehine 0,001'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 1. yazılı sınav lehine 0,052'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından çok fark yoktur.

Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem 1. yazılı sınav ortalamaları 56,81 iken özel okullarda aynı ortalama 78,53'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Fen ve Teknoloji dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı da devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,043'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,018'dir. Devlet okullarındaki 3. yazılı sınavların özel okullardaki aynı sınavlarla kıyaslandığında, TEOG ortak sınavları ile arasında daha fazla fark olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem 3. yazılı sınav ortalamaları 58,28 iken özel okullarda aynı ortalama 77,47'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Fen ve Teknoloji dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,043'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,677'dir. Özel okullardaki proje puanlarında not enflasyonu bariz bir şekilde ortadadır. Özel okullarda 1. dönem Fen ve Teknoloji dersi proje puanlarında not enflasyonu devlet okullarındakinden çok daha yüksektir. Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem proje puanları ortalamaları 86,43 iken özel okullarda aynı ortalama 97,65'tir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Fen ve Teknoloji dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans

puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,128'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,316'dır. Özel okullarda Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem proje puanları ortalamaları 74,00 iken özel okullarda aynı ortalama 91,54'tür.

Tablo 28

Fen ve Teknoloji Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	FEN VE TEKNOLOJİ				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	8/309 (0,026)	8/312 (0,026)	18/295 (0,061)	50/122 (0,410)	62/313 (0,198)
ORTALAMA	57,09	51,39	64,42	90,20	76,00
ÖZEL OKULLAR	7/57 (0,123)	3/57 (0,053)	11/57 (0,193)	17/25 (0,680)	21/57 (0,368)
ORTALAMA	75,40	65,88	80,75	99,17	92,50

Tablo 28 incelendiğinde 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,026'sı Fen ve Teknoloji dersi 1. yazılı sınavından 100 puan alabilmişken; TEOG için de bu oran 0,026'dır. 3. yazılı sınav için 0,061 olan oran proje puanları ortalaması için 0,410, performans puanları ortalaması için 0,198'dir. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre Fen ve Teknoloji dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında fark yoktur. Özel okullarda bu fark 0,070'tir.

Devlet okulları ile özel okullar arasında Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine fark olduğu söylenebilir ancak devlet okullarında verilen 1. yazılı sınav puanları, TEOG puanlarını yordamada daha başarılıdır. Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları ortalamaları 57,09 iken özel okullarda aynı ortalama 75,40'tır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci sayısı oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,035'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,140'tır. Devlet okulları ile özel okullar arasında 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının TEOG ortak sınav puanları ile arasında özel okullar lehine fark olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem 3. yazılı sınav puanları ortalamaları 64,42 iken özel okullarda aynı ortalama 80,75'tir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,384'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,627'dir. Özel okullarda TEOG ortak sınavında 100 alan öğrenci sayısı oranının, proje puanlarında 100 alan öğrenci sayısı oranı ile karşılaştırıldığında proje puanlarının "belgesiz puan" olduğu sonucu çıkmaktadır. Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları 90,20 iken özel okullarda aynı ortalama 99,17'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Fen ve Teknoloji dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine

0,172'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,315'tir. Özel okullarda Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Fen ve Teknoloji dersi 2. dönem performans puanları ortalamaları 76,00 iken özel okullarda aynı ortalama 92,50'dir.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında genel olarak hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre Fen ve Teknoloji dersinde her iki grup okulda da yazılı sınav puanlarının, performans puanları ortalamalarının ve proje puanları ortalamalarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlarından ayrıştığı, bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 23, 24, 25, 26, 27 ve 28) birlikte değerlendirildiğinde, Fen ve Teknoloji dersinde, devlet okullarında ve özel okullarda öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların orta düzeyde ve yüksek düzeyde olduğu, not enflasyonunun yazılı sınavlarda çok yüksek olmadığı, proje puanlarında ve performans puanlarında çok yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. TEOG ortak sınav ile en yüksek farklar özel okulların 1. dönem proje puanları ve 2. dönem proje puanları arasındadır. Proje puanlarının ve performans puanlarının bu kadar yüksek derecede farklı olması; değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve "belgesiz puan" verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürmektedir. Özel okullarda okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarının devlet okullarında okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarından yüksek olması, özel okullarda okuyan öğrencilerin ilgili dersten aldıkları proje ve performans puanlarının genel başarılarından etkilendiğini düşündürmektedir.

Devlet okullarında 1. dönem 1. yazılı sınav ve 2. dönem 1. yazılı sınavlarda 100 alan öğrenci sayısı oranları TEOG ortak sınavlarından 100 alan öğrenci sayısı oranlarıyla birbirine çok yakındır. Anılan puanların TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonları ise sırasıyla 0,69 ve 0,73'tür.

Alt Problem 5. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Yabancı Dil dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem Yabancı Dil dersi TEOG puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar, Tablo 29, 30, 31 ve 32'de verilmiştir. Tablo 33 ve 34'te ise Yabancı Dil dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve belirtilen sınavlara giren öğrenci sayıları ile bunlara ait oranlar ile aynı derse ait devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 29

Devlet Okullarındaki Yabancı Dil Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	YD1D2		YD1D3	YD1DPROJEORTALAM	YD1DPERORTALAM
	YD1D1	Y			
	Y	(TEOG)	Y	A	A
YD1D2Y (TEOG)	,789** ,000 299	1 302			
YD1D3Y	,729** ,000 295	,760** ,000 297	1 298		
YD1DPROJEORTALAM A	,851 ,149 4	,915 ,085 4	,986* ,014 4	1 4	
YD1DPERORTALAMA	,729** ,000 299	,747** ,000 301	,759** ,000 298	1,000** ,000 4	1 302

Tablo 29 incelendiğinde TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,915'lik bir korelasyon olmakla birlikte, $p > 0,05$ (0,085)

olduğundan; TEOG ortak sınav puanları ile proje ortalama puanları arasında ilişki bulunmamıştır.

TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında 0,789'luk bir korelasyon vardır ve $p<0,01$ olduğundan, TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasında yüksek düzeyde bir ilişki vardır.

TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,760 korelasyon vardır ve $p<0,01$ olduğundan TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında da yüksek düzeyde ilişki vardır.

TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında 0,747'lik bir korelasyon vardır ve $p<0,01$ 'dir. Bu durumda, TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında da yüksek düzeyde ilişki olduğu söylenebilir. TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,915 gibi yüksek bir korelasyon olmasına rağmen, $p>0,05$ (0,085) olduğundan aralarında ilişki yoktur.

Proje notu verilen öğrenci sayısının azlığının bu duruma yol açtığı görülmektedir. 1. yazılı sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon 0,729'dur. Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında yüksek korelasyona rağmen p değerlerinin 0,05'ten büyük olması, proje puanları ortalamalarının diğer puanlarla aralarında ilişki olmadığı şeklinde yorumlanır.

Proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındaki korelasyonun yüksek görünmesinin nedeni, proje puanı verilen öğrenci sayısının azlığıdır. Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,729, 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,759'dur. Devlet okullarında performans puanlarının diğer puanlardan etkilenilerek verildiği söylenebilir.

Tablo 30

Özel Okullardaki Yabancı Dil Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	YD1D2		YD1D3	YD1DPROJEORTALAM	YD1DPERORTALAM
	YD1D1	Y			
	Y	(TEOG)	Y	A	A
YD1D2Y (TEOG)	,679** ,000 57	1 57			
YD1D3Y	,761** ,000 57	,591** ,000 57	1 57		
YD1DPROJEORTALAM A	,045 ,873 15	,314 ,254 15	,191 ,495 15	1 15	
YD1DPERORTALAMA	,714** ,000 57	,455** ,000 57	,777** ,000 57	,144 ,609 15	1 57

Tablo 30 incelendiğinde, özel okullarda okuyan öğrencilerin TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun 0,679 ile 1. yazılı sınav puanları arasında ($p < 0,01$) olduğu, en düşük korelasyonların ise proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında olduğu görülmektedir. Buna göre proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında pozitif yönde çok düşük bir korelasyon ($r = 0,045$, $p > 0,05$) olduğu, p değerinin 0,873 olması nedeniyle de aralarında bir ilişki olmadığı söylenebilir. TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında 0,314'lük bir korelasyon vardır ve $p > 0,05$ 'tir (0,254). TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki yoktur. Proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında da ilişki bulunamamıştır ($r = 0,191$, $p > 0,05$).

3. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,761, TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 0,591'dir. Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,714, TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 0,455, 3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,777 iken proje puanları ortalamaları ile korelasyonu 1,44 ($p > 0,05$) olduğundan, performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki yoktur.

Tablo 29 ve Tablo 30 birlikte düşünülürken devlet okullarında da özel okullarda da proje puanları ortalamalarının diğer puanlarla ilişkisi olmadığı söylenebilir. Genel olarak en yüksek korelasyonlar, performans puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasındadır.

Tablo 31

Devlet Okullarındaki Yabancı Dil Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	YD2D2		YD2D3 Y	YD2DPROJEORTALAM A	YD2DPERORTALAM A
	YD2D1 Y	Y (TEOG)			
YD2D2Y (TEOG)	,785** ,000 302	1 303			
YD2D3Y	,750** ,000 286	,726** ,000 286	1 286		
YD2DPROJEORTALAM A	,598** ,000 78	,467** ,000 78	,440** ,000 76	1 78	
YD2DPERORTALAMA	,806** ,000 303	,732** ,000 303	,701** ,000 286	,612** ,000 78	1 304

Tablo 31'e göre devlet okullarındaki öğrencilerin 2. dönem Yabancı Dil dersi TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon, 1. yazılı sınav puanları arasındadır ($r=0,785$, $p<0,01$). Tablonun bütünü incelendiğinde, en düşük korelasyonların, proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında olduğu görülmektedir. Proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında orta düzeyde bir korelasyon vardır ($r=0,598$, $p<0,01$). Proje puanları ortalamaları ile en düşük korelasyona ($r=0,440$, $p<0,01$) sahip 3. yazılı sınav puanları arasında orta düzey bir ilişki varken, proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında da orta düzey bir ilişki vardır ($r=0,467$, $p<0,01$).

2. yazılı sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,750, TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 0,726'dır. Performans puanları ortalamalarının 1. yazılı sınav puanları ile en yüksek korelasyonu gösterdiği ($r=0,806$, $p<0,01$), tabloya göre TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu 0,732,

3. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,701'dir. Performans puanları ortalamalarının proje puanları ortalamaları ile korelasyonu ise 0,612'dir.

Tabloya göre, devlet okullarında Yabancı Dil dersi performans puanlarının 1. yazılı sınav puanlarına göre verildiği söylenebilir.

Tablo 32

Özel Okullardaki Yabancı Dil Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	YD2D2		YD2D3 Y	YD2DPROJEORTALAM A	YD2DPERORTALAM A
	YD2D1 Y	Y (TEOG)			
YD2D2Y (TEOG)	,623** ,000 57	1 57			
YD2D3Y	,630** ,000 57	,691** ,000 57	1 57		
YD2DPROJEORTALAM A	,152 ,432 29	-,321 ,090 29	,124 ,520 29	1 29	
YD2DPERORTALAMA	,585** ,000 57	,621** ,000 57	,591** ,000 57	,171 ,376 29	1 57

Tablo 32 incelendiğinde, en yüksek korelasyonun TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları arasında olduğu ($r=0,691$, $p<0,01$), en düşük korelasyonların ise proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında olduğu görülmektedir. Buna göre TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında negatif yönlü orta düzey bir korelasyon ($r=-0,321$, $p>0,05$) vardır. Buradan, 0,95 olasılıkla TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki olmadığı söylenebilir. Proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında 0,152'lik bir korelasyon olmasına rağmen $p>0,05$ (0,432) olduğundan, proje puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında 0,95 olasılıkla ilişki yoktur. Tablodaki bir başka veri olan proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında 0,124'lük bir korelasyon vardır ve $p>0,05$ (0,520) olduğundan, proje puanları ortalamaları ile 3. yazılı sınav puanları arasında da ilişki olmadığı görülmektedir.

TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyonun 0,623 olması, aralarında orta düzeyde bir ilişki olduğunu gösterir. Öğretmen yapımı iki test olan 1 ve 2. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon ise 0,630'dur. Performans puanları ortalamaları ile 1. yazılı sınav puanları arasında orta düzeyde ($r=0,585, p<0,01$), 2. yazılı sınav puanları ile orta düzeyde ($r=0,621, p<0,01$), 3. yazılı sınav puanları ile orta düzeyde ($r=0,591, p<0,01$) bir ilişki vardır. Proje puanları ortalamaları ile performans puanları ortalamaları arasında ilişki bulunamamıştır ($r=0,171, p>0,05$).

Tablo 29, 30, 31 ve 32 birlikte incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Devlet okullarında 1. dönem 3. yazılı sınav puanlarına göre verilen performans puanları, 2. dönem, 1. yazılı sınav puanlarına göre verilmiştir. Özel okullarda 1. dönem 3. yazılı sınav puanlarına göre verilen performans puanları, 2. dönem TEOG ortak sınav puanlarından etkilenmiştir.

Devlet okullarında 1. dönem proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında ilişki yoktur, 2. dönem orta düzeyde bir ilişki vardır. Özel okullarda hem 1. dönem, hem 2. dönem proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında ilişki bulunamamıştır.

Devlet okullarında performans puanları ortalamaları ile öğretmen yapımı 1, 2 ve 3. yazılı sınav puanları arasında her iki dönemde de yüksek düzeyde ilişki varken, bu durum özel okullarda 1. dönem 1 ve 3. yazılı sınav puanları ile yüksek düzeyde, TEOG ortak sınav puanları ile orta düzeyde ilişki olarak görünmektedir. 2. dönem ise 1, 2 ve 3. yazılı sınavların puanları ile orta düzeyde ilişki olarak kendini göstermektedir.

Tablo 33

Yabancı Dil Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	YABANCI DİL				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	10/299 (0,033)	3/302 (0,010)	16/298 (0,054)	3/4 (0,750)	49/302 (0,162)
ORTALAMA	55,27	52,86	58,60	97,50	72,12
ÖZEL OKULLAR	7/57 (0,123)	8/57 (0,140)	6/57 (0,105)	10/15 (0,667)	17/57 (0,298)
ORTALAMA	67,39	67,28	72,35	96,00	90,51

Tablo 33 incelendiğinde Yabancı Dil dersi 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,033'ünün 1. yazılı sınavdan 100 puan alabildiği, aynı oranın TEOG'da 0,010, 3. yazılı sınavda 0,054, proje puanları ortalamasında 0,750, performans puanları ortalamasında 0,162 olduğu görülmektedir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden Yabancı Dil dersinde 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre 1. yazılı sınavda 0,123, TEOG'da 0,140, 3. yazılı sınavda 0,105, proje puanları ortalamasında 0,667, performans puanları ortalamasında 0,298'dir. Aynı okulların 2. dönem Matematik dersi puanlarına bakıldığında ise oranlar 1. yazılı sınavda 0,123, TEOG'da 0,140, 3. yazılı sınavda 0,158, proje puanları ortalamasında 0,931 ve performans puanları ortalamasında 0,474'tür.

Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 1. dönem TEOG puanı ortalamaları 52,86 iken aynı ortalama özel okullarda 67,28'dir. 2. dönem TEOG puanlarında ise devlet okulları 53,43, özel okullar 68,25'lik bir ortalama sahiptir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Yabancı Dil dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,023'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark TEOG ortak sınavı lehine 0,140'tır. Özel okullarda 100 puan alan öğrenci sayısı 1. dönem 1. yazılı sınavındaki 100 alan öğrenci sayısından daha fazladır.

Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 1. dönem 1. yazılı sınav ortalamaları 55,27 iken özel okullarda aynı ortalama 67,39'dur.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Yabancı Dil dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı da devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,044'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark TEOG ortak sınavı lehine 0,035'tir. Devlet okullarının ve özel okulların 100 puan alan öğrenci sayısı oranları bakımından TEOG ortak sınavları ile 3. yazılı sınavları karşılaştırıldığında aralarında çok fark olmadığı söylenebilir.

Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 1. dönem 3. yazılı sınav ortalamaları 58,60 iken özel okullarda aynı ortalama 72,35'tir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Yabancı Dil dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,740'lık bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,527'dir. Devlet okullarında 1. dönem Yabancı Dil dersi proje puanları ile aynı dersin TEOG ortak sınavı puanları arasındaki fark özel okulların aynı farklarına göre fazladır. Devlet okullarında 1. dönem Yabancı Dil dersi proje puanlarında not enflasyonu özel okullardakinden daha yüksektir.

Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 1. dönem proje puanları ortalamaları 97,50 iken özel okullarda aynı ortalama 96,00'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Yabancı Dil dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine

0,152'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans puanları ortalamaları lehine 0,158'dir. Özel okullarda Yabancı Dil dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakiyle yakın oranda not enflasyonu olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 1. dönem performans puanları ortalamaları 72,12 iken özel okullarda aynı ortalama 90,51'dir.

Tablo 34

Yabancı Dil Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	YABANCI DİL				
	1Y	2Y (TEOG)	3Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	26/303 (0,086)	16/303 (0,053)	32/286 (0,112)	16/78 (0,205)	56/304 (0,184)
ORTALAMA	60,52	53,43	63,41	83,90	73,52
ÖZEL OKULLAR	7/57 (0,123)	8/57 (0,140)	9/57 (0,158)	27/29 (0,931)	27/57 (0,474)
ORTALAMA	72,53	68,25	74,63	99,31	92,91

Tablo 34 incelendiğinde, 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,086'sının Yabancı Dil dersi 1. yazılı sınavından 100 puan alabildiği; TEOG için bu oranın 0,053 olduğu görülmektedir. 3. yazılı sınav için 0,112 olan oran proje puanları ortalaması için 0,205, performans puanları ortalaması için 0,184'tür. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre Yabancı Dil dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Yabancı Dil dersi 1. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 1. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 1. yazılı sınav lehine 0,033'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark TEOG ortak sınavı lehine 0,017'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında Yabancı Dil dersi 2. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından çok fark olmadığı

söylenbilir. Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 2. dönem 1. yazılı sınav ortalamaları 60,52 iken özel okullarda aynı ortalama 72,53'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Yabancı Dil dersi 3. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci sayısı oranına göre yüksektir. 3. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 3. yazılı sınav lehine 0,059'luk bir fark varken, özel okullarda bu fark 3. yazılı sınav lehine 0,018'dir. Devlet okulları ile özel okullar arasında 2. dönem 3. yazılı sınav puanlarının TEOG ortak sınav puanları ile arasında fark olmadığı söylenebilir. Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 2. dönem 3. yazılı sınav ortalamaları 63,41 iken özel okullarda aynı ortalama 74,63'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Yabancı Dil dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı, devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,152'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark proje puanları ortalamaları lehine 0,791'dir. Özel okullarda not enflasyonu olduğu görülmektedir. Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 2. dönem proje puanları ortalamaları 83,90 iken özel okullarda aynı ortalama 99,31'dir.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Yabancı Dil dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,131'lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans puanları ortalamaları lehine 0,334'tür. Özel okullarda Yabancı Dil dersi 2. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Yabancı Dil dersi 2. dönem performans puanları ortalamaları 53,52 iken özel okullarda aynı ortalama 92,91'dir.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında; genel olarak hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre Yabancı Dil dersinde her iki grup okulda da yazılı sınav puanları, performans ortalama puanları ve proje ortalama puanlarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlarından ayrıştığı, bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 29, 30, 31, 32, 33 ve 34) birlikte değerlendirildiğinde, Yabancı Dil dersinde, devlet okullarında öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların yüksek olduğu, özel okullarda aynı korelasyonların orta düzeyde bir ilişkiyi gösterdiği, not enflasyonunun yazılı sınavlarda çok yüksek olmadığı, en yüksek not enflasyonlarının proje puanlarında ve performans puanlarında olduğu söylenebilir. TEOG ortak sınav ile en yüksek farklar özel okulların 1. dönem ve 2. dönem proje puanları ortalamaları arasındadır. Özellikle proje puanlarının, genel olarak ise performans puanlarının bu kadar yüksek derecede farklı olması; değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve “belgesiz puan” verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürmektedir. Özel okullarda okuyan öğrencilerin Yabancı Dil dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarının devlet okullarında okuyan öğrencilerin Yabancı Dil dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarından yüksek olması, özel okullarda okuyan öğrencilerin ilgili dersten aldıkları performans görevi ve proje puanlarının genel başarılarından etkilendiğini düşündürmektedir.

Alt Problem 6. Devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersine ait TEOG ortak sınav puanları ile aynı öğrencilerin aynı dersten aldıkları diğer puanlar arasında nasıl bir ilişki vardır?

Alt probleme yanıt bulabilmek için devlet okullarında ve özel okullarda okuyan öğrencilerin 1 ve 2. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi TEOG

puanları ile diğer ara sınav, performans ortalamaları ve proje ortalamaları arasındaki Pearson Momentler Çarpımı Korelasyon Katsayılarına bakılmış ve değişkenler arasındaki korelasyonlar, Tablo 35, 36, 37 ve 38'de verilmiştir. Tablo 39 ve 40'ta ise Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi sınavlarından ve performans ve proje görevlerinden 100 puan alan öğrenci sayıları ve belirtilen sınavlara giren öğrenci sayıları ile bunlara ait oranlar ile aynı derse ait devlet ortaokullarındaki öğrencilerin ve özel ortaokullardaki öğrencilerin puanlarının ortalamaları verilmiştir.

Tablo 35

Devlet Okullarındaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	DK1D1Y (TEOG)	DK1D2Y	DK1DPROJEORTALAMA	DK1DPERORTALAMA
DK1D2Y	,737** ,000 308	1		
DK1DPROJEORTALAMA	. ^c .	. ^c .	. ^c .	
DK1DPERORTALAMA	,598** ,000 312	,638** ,000 310	. ^c . 0	1 314

Tablo 35'e göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon, 2. yazılı sınav puanları arasındadır ($r=0,737$, $p<0,01$). Din kültürü ve ahlâk bilgisi dersinden hiçbir öğrenci proje hazırlamadığından ($N=0$), diğer puanlar ile proje puanları arasındaki korelasyona bakılamamıştır. Performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyon 0,598'dir, $p<0,01$ 'dir. Bu durum, performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında orta düzeyde bir ilişki olduğunu gösterir. Performans puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasındaki korelasyon ise 0,638'dir ve $p<0,01$ 'dir.

Tablo 36

Özel Okullardaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 1. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	DK1D1Y (TEOG)	DK1D2Y	DK1DPROJEORTALAMA	DK1DPERORTALAMA
DK1D2Y	,514** ,000	1		
DK1DPROJEORTALAMA	. ^c .	. ^c .	. ^c .	
DK1DPERORTALAMA	,357** ,006	,515** ,000	. ^c .	1
	57	57	14	57

Tablo 36 incelendiğinde, en yüksek korelasyonun 2. yazılı sınav puanları ile performans ortalama puanları arasında ($r=0,515$, $p<0,01$) olduğu görülmektedir. TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon, 2. yazılı sınav puanları arasındadır ($r=0,514$, $p<0,01$). Proje puanı alan 14 öğrencinin tamamının tam puan (100) almış olması, paket programın, proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında ilişki kuramamasına neden olmuştur. Performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyon pozitif yönlü ancak orta düzeydedir ($r=0,357$, $p<0,01$).

Tablo 35 ve Tablo 36 birlikte ele alındığında, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem verilerine göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin TEOG puanlarının 2. yazılı sınavı yordama düzeyi, özel okullarda okuyan öğrencilerin aynı durumuna göre yüksektir. Devlet okullarında okuyan öğrencilerin performans puanları ortalamalarının da diğer sınavlarla ilişkisi, özel okullarda okuyan öğrencilerin aynı durumuna göre yüksektir.

Tablo 37

Devlet Okullarındaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	DK2D1Y			
	(TEOG)	DK2D2Y	DK2DPROJEORTALAMA	DK2DPERORTALAMA
DK2D2Y	,756** ,000 292	1 292		
DK2DPROJEORTALAMA	,705** ,000 31	,652** ,000 29	1 31	
DK2DPERORTALAMA	,602** ,000 313	,739** ,000 292	,836** ,000 31	1 313

Tablo 37'ye göre devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyon, 2. yazılı sınav puanları ($r=0,756$, $p<0,01$), en düşük korelasyon ise performans puanları ortalamaları ($r=0,602$, $p<0,01$) ile. Tabloya göre en yüksek düzeyde ilişki performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasındadır ($r=0,836$, $p<0,01$).

Proje puanları ortalamalarının TEOG ortak sınav puanları ile korelasyonu yüksek düzeyde ($r=0,705$, $p<0,01$), 2. yazılı sınav puanları ile korelasyonu ise orta düzeydedir ($r=0,652$, $p<0,01$). Performans puanları ortalamalarının 2. yazılı sınav puanları ile korelasyonu yüksektir ($r=0,739$, $p<0,01$).

Tablo 38

Özel Okullardaki Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi 2. Dönem TEOG Puanları ile Diğer Puanlar Arasındaki İlişkiler

	DK2D1Y			
	(TEOG)	DK2D2Y	DK2DPROJEORTALAMA	DK2DPERORTALAMA
DK2D2Y	,397** ,002 57	1 57		
DK2DPROJEORTALAMA	. ^c . .	. ^c . .	. ^c . .	
DK2DPERORTALAMA	,354** ,007 57	,117 ,385 57	. ^c . . 0	1 57

Tablo 38 incelendiğinde, TEOG ortak sınav puanları ile en yüksek korelasyonun 2. yazılı sınav puanları arasında ($r=0,397$, $p<0,01$) olduğu ancak bunun orta düzey bir korelasyon olduğu görülecektir. Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinden hiçbir öğrenci 1. dönem olduğu gibi 2. dönem de proje hazırlamadığından ($N=0$), diğer puanlar ile proje puanları arasındaki korelasyona bakılamamıştır. TEOG ortak sınav puanları ile performans puanları ortalamaları arasında 0,354'lük bir korelasyon vardır ve $p<0,01$ 'dir. Performans puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasında pozitif yönlü ama düşük bir korelasyon vardır ($r=0,117$, $p>0,05$). Bu durumda performans puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasında ilişki olmadığı sonucuna varılabilir.

Tablo 37 ve Tablo 38 birlikte ele alındığında, devlet okullarından elde edilen verilere göre TEOG ortak sınav puanları ile 2. yazılı sınav puanları arasında yüksek düzeyde ilişki vardır ($r=0,756$, $p<0,01$). Özel okul verilerine göre bu ilişkinin orta düzeyde olduğu ($r=0,397$, $p<0,01$) görülmektedir.

Performans puanları ortalamaları açısından devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında orta düzeyde bir ilişki ($r=0,602$, $p<0,01$) vardır. Özel okullarda bu ilişki daha küçük korelasyonla orta düzeydedir ($r=0,354$, $p<0,01$).

Performans puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanlarının korelasyonları açısından devlet okulları ile özel okullar karşılaştırıldığında, devlet okullarında, anılan iki değişken arasında yüksek düzeyde ilişki ($r=0,739$, $p<0,01$) varken özel okullarda performans puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasında ilişki yoktur ($r=0,117$, $p>0,05$).

Tablo 35, 36, 37 ve 38 birlikte değerlendirildiğinde; devlet okullarında her iki dönemde TEOG ortak sınav puanları ile 2. yazılı sınav puanları yüksek düzeyde ilişkilidir. Özel okullarda aynı değişkenler arasındaki ilişki her iki dönemde de orta düzeydedir. Devlet okullarında 1. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinden proje alan öğrenci yokken 2. dönem proje alan öğrencilerin proje puanları ortalamalarının TEOG ortak sınavları puanları ile korelasyonu 0,705, 2. yazılı sınav puanları ile korelasyonu 0,652'dir. Özel okullarda 1. dönem sadece 14 kişi proje ödevi almış ve tamamı 100 puan almıştır. Bu durumda korelasyon

hesaplanamamıştır. 2. dönem ise özel okullardan hiç kimse proje ödevi almamıştır.

Tablo 39

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersinden 1. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ			
	1Y (TEOG)	2Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	41/312 (0,131)	41/310 (0,132)	0/0 -----	155/314 (0,494)
ORTALAMA	72,93	76,25	-----	88,72
ÖZEL OKULLAR	15/57 (0,263)	18/57 (0,316)	14/14 (1,000)	44/57 (0,772)
ORTALAMA	89,65	90,53	100,00	98,90

Tablo 39'a bakıldığında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,131'inin TEOG'dan 100 puan alabildiği, aynı oranın 2. yazılı sınavda 0,132 olduğu görülmektedir. Bu dersten devlet okullarında 1. dönem hiçbir öğrenci proje ödevi almamıştır. TEOG ortak sınavlarında 100 puan alan öğrencilerin sınava giren öğrencilere oranı 0,131 iken, performans puanları ortalamasında bu oran 0,494'tür.

Özel okullarda okuyan öğrencilerden Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde 100 puan alanların oranı 1. dönem notlarına göre TEOG'da 0,263, 2. yazılı sınavda 0,316, proje puanları ortalamasında 1,000, performans puanları ortalamasında 0,772'dir. Aynı okulların 2. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi puanlarına bakıldığında ise oranlar TEOG'da 0,140, 2. yazılı sınavda 0,316'dır. Bu dersten özel okullarda 2. dönem hiçbir öğrenci proje ödevi almamıştır. TEOG ortak sınavlarında 100 puan alan öğrencilerin sınava giren öğrencilere oranı 0,140 iken performans puanları ortalamasında bu oran 0,737'dir.

Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem TEOG puanı ortalamaları 72,93 iken aynı ortalama özel okullarda 89,65'tir. 2. dönem TEOG puanlarında ise devlet okulları 76,44, özel okullar 87,72'lik bir ortalamaya sahiptir.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı

alan öğrenci oranına göre yüksektir. 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranları devlet okullarında hemen hemen aynıdır. Özel okullarda fark vardır ve 2. yazılı sınav lehine 0,053'tür. Devlet okulları ile özel okullar arasında 1. dönem 1. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine küçük bir fark vardır.

Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem 2. yazılı sınav puanları ortalamaları 76,25 iken özel okullarda bu ortalama 90,53'tür.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, devlet okullarında proje notu hiçbir öğrenci için girilmemiştir. Özel okullarda proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında fark, proje puanları ortalamaları lehine 0,737'dir. Özel okulların proje puanlarında not enflasyonu vardır.

Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem proje puanları ortalamaları, hiçbir öğrenci proje almadığından hesaplanamamıştır. Özel okullardaki 1. dönem proje puanları ortalaması 100,00'dür.

Devlet okulları ile özel okullar 1. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,363'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,509'dur. Özel okullarda Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir.

Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem performans puanları ortalaması 88,72 iken özel okullarda bu ortalama 98,90'dir.

Tablo 40

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersinden 2. Dönem 100 Puan Alan Öğrenci Sayıları, Oranları ve Grup Ortalamaları

	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ			
	1Y (TEOG)	2Y	PRJOR	PEROR
DEVLET OKULLARI	46/313 (0,147)	76/292 (0,260)	23/31 (0,742)	193/313 (0,617)
ORTALAMA	76,44	82,14	97,58	93,99
ÖZEL OKULLAR	8/57 (0,140)	18/57 (0,316)	0/0 -----	42/57 (0,737)
ORTALAMA	87,72	93,49	-----	98,60

Tablo 40'a göre 2. dönem notlarına göre devlet okullarında okuyan öğrencilerin 0,147'si Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde TEOG'dan 100 puan alabilmişken; 2. yazılı sınav için bu oran 0,260, proje puanları ortalaması için 0,742, performans puanları ortalaması için 0,617'dir. Proje puanları ortalamalarına ve performans puanları ortalamalarına göre Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinden 100 puan alan öğrenci sayıları ile aynı dersin diğer sınavlarından 100 puan alan öğrenci sayıları arasında bariz fark vardır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. yazılı sınav puanları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci oranı devlet okullarında aynı sınavdan aynı puanı alan öğrenci oranına göre yüksektir. 2. yazılı sınavdan 100 puan alan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında 2. yazılı sınav lehine 0,113'lük bir fark varken, özel okullarda bu fark 0,176'dır. Devlet okulları ile özel okullar arasında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. dönem 2. yazılı sınav puanları bakımından özel okullar lehine fark olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. dönem 2. yazılı puanları ortalaması 82,14 iken özel okullarda bu ortalama 93,49'dur.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi proje puanları ortalamaları açısından karşılaştırıldığında, proje puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında proje puanları ortalamaları lehine 0,595'lik bir fark vardır. Özel okullarda bu dersten hiçbir öğrenci için proje

puanı girilmemiştir. Puanı girilen öğrenciler için her iki grup okulda da proje ve performans notları söz konusuysen “belgesiz puan” verildiği söylenebilir ancak özel okullarda bu oran devlet okullarına kıyasla çok yüksektir. Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. dönem proje puanları ortalaması 97,58 iken özel okullarda hiçbir öğrenci proje almadığından ilgili ortalama hesaplanamamıştır.

Devlet okulları ile özel okullar 2. dönem Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi performans puanları ortalamaları bakımından karşılaştırıldığında, özel okullarda performans puanları ortalamaları 100 olan öğrenci sayısı oranı devlet okullarındaki aynı duruma göre yüksektir. Performans puanları ortalaması 100 olan öğrenci sayısı oranı ile TEOG ortak sınavından 100 puan alan öğrenci sayısı oranı karşılaştırıldığında devlet okullarında performans puanları ortalamaları lehine 0,470’lik bir fark varken, özel okullarda bu fark performans ortalamaları lehine 0,597’dir. Özel okullarda Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. dönem performans puanlarında devlet okullarındakine oranla daha yüksek not enflasyonu olduğu söylenebilir. Devlet okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 2. dönem performans puanları ortalaması 93,99 iken özel okullarda bu ortalama 98,60’tır.

Devlet okulları ve özel okullar karşılaştırıldığında; genel olarak hem 1. dönem notlarına göre hem 2. dönem notlarına göre Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde her iki grup okulda da yazılı sınav puanları, performans ortalama puanları ve proje ortalama puanlarının birlikte, TEOG ortak sınav puanlarından ayrıştığı söylenebilir. Bu ayrışmanın özel okullarda daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrışma kendini yazılı sınav puanları, proje puanları ortalamaları ve performans puanları ortalamaları lehine not enflasyonu olarak göstermektedir.

Bütün veriler (Tablo 35, 36, 37, 38, 39 ve 40) birlikte değerlendirildiğinde, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde, devlet okullarında öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki korelasyonların yüksek olduğu, not enflasyonunun yazılı sınavlarda düşük, proje puanlarında ve performans puanlarında yüksek olduğu söylenebilir. Özel okullarda öğretmen yapımı yazılı sınav puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasında orta düzeyde ilişki olduğu, en yüksek not enflasyonunun 1. dönem proje puanlarında olduğu ama genel olarak hem devlet okullarında hem özel okullarda proje puanlarında ve performans puanlarında yüksek not enflasyonu olduğu görülmektedir. Proje puanlarının ve performans puanlarının bu kadar yüksek derecede farklı olması;

değerlendirme ölçütlerinin nesnel olmadığını ve puanlama anahtarları kullanılmadan puan verildiğini düşündürmektedir. Korelasyonun ve ders notlarının yüksek olduğu puanlar arasında not enflasyonuna az rastlanması, öğretmenlerin öğrencilerin not ortalamalarını yükseltmek için yapay başarı oluşturdukları ve “belgesiz puan” verdikleri izlenimi oluşturmaktadır. Not enflasyonuna özel okul verilerinde daha sık rastlanması ise öğrencilerin ölçme ve değerlendirme ilkelerine aykırı ölçütlerle değerlendirildiğini düşündürmektedir. Özel okullarda okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarının devlet okullarında okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinde öğretmen yapımı testlerden aldıkları puanların ortalamalarından yüksek olması, özel okullarda okuyan öğrencilerin ilgili dersten aldıkları proje ve performans puanlarının genel başarılarından etkilendiğini düşündürmektedir.

Bölüm 5

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sonuç ve Tartışma

Bu araştırmada, öğrencilerin girdikleri ulusal ölçekli sınavlardaki derslerden (Türkçe, Matematik, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Fen ve Teknoloji, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi) aldıkları puanlarla aynı derslerin öğretmen yapımı testlerinden aldıkları puanlar ile proje ve performans görevleri arasındaki ilişki devlet okulları ve özel okullar karşılaştırılarak incelenmiştir.

Sonuç olarak;

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin Türkçe dersinde TEOG ortak sınavından aldıkları puanlar ile 1. yazılı sınav puanları, 3. yazılı sınav puanları ve performans puanları ortalamaları arasında hem 1, hem 2. dönem yüksek düzeyde bir ilişki vardır. Türkçe dersinde TEOG ortak sınavından alınan puanlar ile proje puanları arasında 1. dönem 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bir ilişki, 2. dönem ise orta düzeyde bir ilişki vardır.

Özel okullardaki öğrencilerin Türkçe dersi TEOG ortak sınavından aldıkları puanlar ile dersin 1. yazılı sınavından aldıkları puanlar arasında her iki dönemde de yüksek düzeyde ilişki varken; 3. yazılı sınavından aldıkları puanlar ile her iki dönemde de orta düzeyde ilişki vardır. TEOG ortak sınavından aldıkları puanlar ile performans puanları arasında 1. dönem daha düşük olmak üzere her iki dönemde orta düzeyde bir ilişki vardır. Proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında da orta düzeyde bir ilişki vardır.

Türkçe dersinde 100 puan alan öğrenci sayıları oranları bazında karşılaştırmalar yapıldığında, en yüksek not enflasyonunun, proje ve performans puanlarında olduğu ve not enflasyonunun daha çok özel okullarda olduğu görülmektedir.

Türkçe dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu

dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Matematik dersinin TEOG ortak sınav puanları ile öğretmen yapımı testlerinden alınan puanları karşılaştırıldığında; devlet okullarında 1. dönem yazılı sınav puanları ile de performans puanları ile de yüksek düzeyde ilişki varken aynı okullarda proje puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bir ilişki vardır. 2. dönem puanları karşılaştırıldığında TEOG ortak sınav puanlarının 1. yazılı sınav puanları ile yüksek düzeyde ilişkili, 3. yazılı sınav puanları ile proje puanları ortalamaları ile ve performans puanları ortalamaları ile orta düzeyde ilişkili olduğu görülmektedir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin Matematik dersinin TEOG ortak sınavından aldıkları puanlar her iki dönemde de yazılı sınav puanları ile yüksek düzeyde ilişkili iken en düşük düzey ilişki TEOG puanları ile performans ve proje puanları arasında olmuştur.

Matematik dersinde 100 puan alan öğrenci sayılarının oranları karşılaştırıldığında Türkçe dersine kıyasla not enflasyonu az olsa da enflasyonun en çok olduğu puanların proje puanları ve performans puanları olduğu ve özellikle 2. yarıyıda özel okullarda puanların performans ve projeler lehine arttığı görülmektedir.

Matematik dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi TEOG ortak sınav puanlarının her iki dönem 2. yazılı sınav puanları ve performans puanları ortalamaları arasında yüksek düzeyde ilişki varken, 1. dönem proje puanları ortalamaları ile arasında 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bir ilişki vardır. TEOG ortak sınav 2. dönem puanlarının aynı döneme ait performans puanları ve yazılı sınav puanları ile arasında yüksek düzeyde bir ilişki varken TEOG ortak sınav puanlarının proje puanları ile ilişkisi orta düzeydedir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi TEOG ortak sınav puanları ile 2. yazılı sınav puanları arasında her iki dönemde de orta düzeyde bir ilişki vardır. 1. dönem proje puanları ortalamaları ile diğer puanlar arasında, verisi girilen 15 öğrencinin tamamının tam puan almış olması nedeniyle korelasyon hesaplanamamıştır.

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinde 100 puan alan öğrenci sayılarının dağılımları incelendiğinde devlet okullarındaki yazılı sınav puanlarında çok fazla olmamakla birlikte, proje ve performans puanlarında notlarda farklılaşma görülmektedir. Özel okullarda 2. dönem 2. yazılı sınav da dahil özellikle proje ve performans puanlarında not enflasyonu görülmektedir.

T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi 1. dönem TEOG ortak sınav puanları ile 1. yazılı sınav puanları, 3. yazılı sınav puanları ve proje puanları ortalamaları arasında orta düzeyde bir ilişki varken, aynı dersin aynı puanları ile aynı dönemin performans puanları ortalamaları arasında yüksek düzeyde bir ilişki vardır. Performans puanlarının TEOG puanlarından etkilendiği söylenebilir. TEOG puanlarının diğer puanlarla korelasyonunun 2. dönem proje puanları hariç yüksek düzeyde olduğu görülmüştür.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin Fen ve Teknoloji dersi TEOG ortak sınav puanları ile 1. dönem 1 ve 3. yazılı sınav puanları ve performans puanları arasında orta düzeyde bir ilişki varken; TEOG ortak sınav puanları ile proje puanları arasında 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bir ilişki vardır. 2. dönem TEOG ortak sınav puanları ile aynı döneme ait 1. yazılı sınav puanları ve performans puanları arasında yüksek düzeyde ilişki vardır. 2. döneme ait TEOG ortak sınav puanları ile 3. yazılı sınav puanları ve proje puanları ortalamaları arasındaki ilişki ise orta düzeydedir.

Fen ve Teknoloji dersinden 100 puan alan öğrenci sayılarının oransal dağılımlarına bakıldığında yazılı sınavlar ile çok fazla fark olmadığı, en büyük farkların proje ve performans görevlerinde ve özel okullarda olduğu görülmektedir.

Fen ve Teknoloji dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin Yabancı Dil TEOG ortak sınav puanları ile diğer bütün puanlar arasında 1. dönem verileri ele alındığında, yüksek düzeyde ilişki vardır ancak proje puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki ilişki 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz bulunmuştur. Aynı ders için 2. dönem verileri değerlendirildiğinde; TEOG ortak sınav puanları diğer yazılı sınav puanları arasında yüksek düzeyde ilişki varken, proje puanları ortalamaları ile arasında orta düzeyde ilişki vardır.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin Yabancı Dil TEOG ortak sınav puanlarının her iki dönemdeki diğer puanlar ile (proje puanları hariç) orta düzeyde ilişkili oldukları, proje puanları ile TEOG ortak sınav puanları arasındaki ilişkinin her iki dönemde de 0,05 manidarlık düzeyinde önemsiz olduğu görülmüştür. Bu durum TEOG ortak sınav puanları ile ölçülmek istenen kazanımların, öğretmen yapımı testlerle ölçülemediği olarak düşünülebilir. Özel okullarda, performans puanlarının, öğretmen yapımı yazılı sınav puanlarından etkilendiği söylenebilir. Performans puanları ortalamaları ile proje puanları ortalamaları arasında ilişki bulunamamıştır.

Yabancı Dil dersinde 100 puan alan öğrencilerin dağılımları incelendiğinde 1. dönem 1. yazılı sınav, 1. dönem 3. yazılı sınav ve 2. dönem 1. yazılı sınavlardaki başarının TEOG ortak sınav başarılarının gerisinde kaldığı ama proje ve performans görevlerinde not enflasyonunun olduğu görülmektedir.

Yabancı dil dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan

alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi 1. dönem TEOG ortak sınav puanları ile aynı dönemin 2. yazılı sınav puanları arasında yüksek düzeyde ilişki, performans puanları ortalamaları arasında düşük düzeyde ilişki vardır. Devlet okullarında okuyan öğrencilerin hiçbiri Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinden 1. dönemde proje hazırlamamıştır. 2. dönem puanlarında ise TEOG ortak sınav puanları ile 2. yazılı sınav puanları ve proje puanları ortalamaları arasında yüksek düzeyde ilişki vardır. 2. dönem proje puanları ortalamaları ile 2. yazılı sınav puanları arasında orta düzeyde ilişki vardır. 2. dönem performans puanları ortalamaları ile TEOG ortak sınav puanları arasında orta düzeyde ilişki varken, 2. yazılı sınav puanları ve proje puanları ortalamaları ile yüksek düzeyde ilişki olması, performans puanlarının 2. yazılı sınav puanlarından etkilenmesi olarak düşünülebilir.

Özel okullarda okuyan öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersi TEOG ortak sınav puanlarının her iki dönem performans puanları ile de 2. yazılı sınav puanları ile de orta düzey bir ilişkisi vardır.

Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi dersinin hem birinci dönemdeki hem ikinci dönemdeki bütün öğretmen yapımı test puanlarında ve TEOG ortak sınav puanlarında özel okul ortalamaları devlet okulu ortalamalarından daha yüksektir. Bu durum, tam puan alınan proje ve performans oranlarının yüksek oluşu ile birlikte düşünüldüğünde bu dersten alınan proje ve performans puanlarının öğrencilerin genel başarılarından etkilendiği söylenebilir.

Devlet okullarında 1. dönem, özel okullarda 2. dönem hiçbir öğrenci için proje puanı girilmemesine rağmen 100 puan alan öğrenci sayılarının oranlarına bakıldığında, girilen performans ve proje puanlarında not enflasyonu bariz bir şekilde görülmektedir.

Hem devlet okullarında okuyan öğrencilerin, hem özel okullarda okuyan öğrencilerin proje görevlerini 1. dönemlerde alma sayıları ile 2. dönemlerde alma sayıları karşılaştırıldığında, 2. dönem proje ödevi alan öğrenci sayılarında bariz bir artış olduğu göze çarpmaktadır. 2. dönem, yılsonu puanlarının hesaplandığı

dönem olduğundan, 1. dönem dersin puanının düşük olması, öğrenciyi böyle bir yönetime itebilir. Buradan da öğrencilerin, proje ödevlerini not enflasyonu olan ödevler olarak gördüğü sonucuna ulaşılabilir.

TEOG ortak sınavlarından önceki ve sonraki puanlar karşılaştırıldığında, verilen notların TEOG ortak sınavından alınan puandan etkilendiği görülmektedir.

Proje ve performans puanlarının dönem sonlarında verilmesi, öğrencilerin genel puan durumlarına göre bu puanların şekillendirildiğini düşündürmektedir.

Öğrenciler genel olarak, ortalamaların düşük olduğu derslerden proje almaktadırlar. Ortalaması düşük olan derslerin proje ve performans puanlarının özellikle özel okullardaki yüksekliğinin nedeni öğrencilere geçer not verme çabası olmaktadır.

Öneriler

Araştırma Sonuçlarına Dayalı Öneriler. Araştırma sonuçlarına göre; TEOG puanları ile proje ve performans puanları ortalamaları arasında genel olarak ya düşük korelasyonlar olması ya da ilişkinin istatistiksel olarak anlamsız olması ve tam puan alan öğrenci oranlarının özellikle performans ve proje puanları lehine çok yüksek çıkması, öğretmenlerin bu konuda ölçme ve değerlendirme ilkelerine göre puanlama yapmadıklarını düşündürdüğünden, öğretmenlere, dereceli puanlama anahtarı hazırlama ve dereceli puanlama anahtarı kullanarak puanlama yapmaya yönelik seminerler verilebilir.

Bazı derslerden öğrencilerin büyük çoğunluğunun proje ödevi aldığı, bazı derslerden ise hiçbir öğrencinin proje ödevi almadığı ya da aynı dersin bir döneminde öğrenciler proje ödevi almışken diğer döneminde hiçbir öğrencinin proje ödevi almadığı görülmüştür. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından proje ödevlerinin alınma koşulları için standartlar oluşturulabilir.

Araştırma sonuçlarına göre teorik olarak; TEOG dahil hiçbir sınava katılmayan ya da sınavlara katıldığı halde geçer puan (45) alamayan bir öğrenci, ders ve etkinliklere katılım, proje ödevi ve performans görevlerinden tam puan alması halinde, ilgili dönem/dönemler için geçer puan alabilmektedir. Sınavlara girmeyen öğrencilerin proje ve performans puanı almaları ile ilgili ek koşullar/sınırlamalar getirilebilir.

Devlet okullarında okuyan öğrencilerin proje ödevlerinden tam puan alma oranları ile özel okullarda okuyan öğrencilerin proje ödevlerinden tam puan alma oranları karşılaştırıldığında özel okullar lehine büyük fark olduğu görülmüştür. Bu durumun gerekçeleri ile ilgili araştırmalar yapılabilir. Fark, okulların koşullarından kaynaklanıyorsa, koşulların okullar bazında eşitlenmesi ile ilgili adımlar atılabilir.

Araştırmacılara Öneriler. TEOG sistemi yerine getirilen merkezi sınav sonrası öğrencilerin proje ve performans görevlerinden aldıkları puanlar ile TEOG sistemi dönemindeki proje ve performans görevlerinden aldıkları puanlar arasındaki ilişkilere yönelik çalışmalar yapılabilir.

Yeni sistemde merkezi sınav puanı ile ortaöğretim kurumlarına yerleşen öğrenciler ile yerel yerleştirme ile ortaöğretim kurumlarına yerleşen öğrencilerin proje ve performans puanları arasındaki ilişkilere yönelik çalışmalar yapılabilir.

Özel ortaokullarda ve devlet ortaokullarında okuyan öğrencilerin yeni sistem olan merkezi sınavdaki başarıları ile ilgili korelasyonel çalışmalar yapılabilir.

Kaynaklar

- AERA. (2014). *Standards for educational and psychological testing*. Washington DC: American Educational Research Association.
- Atılğan, H., Kan, A., & Doğan, N. (2014). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Anı.
- Baykul, Y. (1999). *İlköğretimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Baykul, Y. (2015). *Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması*. Ankara: Pegem Akademi.
- Baykul, Y., & Güzeller, C. O. (2014). *Sosyal bilimler için istatistik*. Ankara: Pegem Akademi.
- Büyüköztürk, Ş. (2015). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cumhuriyet. (2019). Cumhuriyet gazetesi: www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/827054/Arsiv_Unutmaz_AKP_li_Bakan_Nabi_Avci_4_yil_once_TEOG_u_o_ve_ove_boyle_tanitmisti...html adresinden erişilmiştir.
- Çağlar, M. (2015). *Matematik dersi TEOG sınavları ile öğretmen sınavlarının bazı değişkenler açısından karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Çalışkan, O. (2006). *Askeri lise öğrencilerinin askeri liseler sınavından (ALS) aldıkları puanlar ile akademik başarıları arasındaki ilişkiler*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Çetin, B. (2002). *Kompozisyon tipi sınavlarda kompozisyonun biçimsel özelliklerinden kestirilen puanların anahtarla ve genel izlenimle puanlanmasından elde edilen puanlarla ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

- Çetiner, İ. (2018). *Sekizinci sınıf öğrencilerinin matematik kaygılarının temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavındaki matematik başarılarına etkisi*. (Yüksek lisans tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Demirok, S. (1990). *ÖSS ve ÖYS puanları ile lise ve dengi okullardaki başarının yükseköğretimdeki başarıyla ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Deniz, Z. (2003). *İlköğretim akademik başarı ölçüleri ile ortaöğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınavı puanları arasındaki uygunluk geçerliği çalışması*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Dilek, N. (1993). *Askeri lise öğrencilerinin ortaokul ve lisedeki ders çalışma alışkanlıkları ve akademik başarılarının karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Downing, S. M., & Haladyna, T. M. (2006). *Handbook of test development*. New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Erkan, E. G. (2004). *Yükseköğretime giriş puanları ile birlikte mesleki ilgi alanları puanlarının akademik başarıyı yordama gücünün araştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Ersoy, M. A. (1989). *H.Ü. matematik bölümü 1. sınıf öğrencilerinin 1. yarıyıl sonundaki akademik başarılarının çeşitli faktörlere göre değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Gelbal, S. (1989). *Öğrenci seçme deneme sınavı ile öğrenci seçme sınavı testlerinin öğrenci başarıları yönünden ilişkileri, güvenilirlikleri ve ÖYS'yi*

yordama güçleri. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Gelbal, S. (1994). p Madde güçlük indeksi ile Rasch modelinin b parametresi ve bunlara dayalı yetenek ölçüleri üzerine bir karşılaştırma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 85-94. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/88207> adresinden erişilmiştir.

Gelbal, S., & Kelecioğlu, H. (2007). Öğretmenlerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri hakkındaki yeterlik algıları ve karşılaştıkları sorunlar. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 135-145. dergipark.gov.tr/download/article-file/87640 adresinden erişilmiştir.

Hürriyet. (2017). Hürriyet Gazetesi: www.hurriyet.com.tr/milli_egitim_bakani_ismet_yilmaz_teog_yerine_40634626 adresinden erişilmiştir.

Karakaş, D. (1998). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme anabilim dalındaki öğrencilerin yükseköğretime giriş puanları ile bu anabilim dalındaki başarı arasındaki ilişkiler*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Karakaya, İ. (2002). *Ortaöğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınavının yordama geçerliğine ilişkin bir araştırma*. (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Kasap, Y. (2008). *Dereceli puanlama anahtarı ve puanlama anahtarından elde edilen puanların karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Kelecioğlu, H. (2004). Üniversiteye girişte iki aşamalı sınavda uygulanmış olan öğrenci seçme sınavı puanları ile öğrenci yerleştirme sınavı puanları arasındaki ilişkiler. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 29. (133). 60-70. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5097/1180> adresinden erişilmiştir.

- Kılıç, A. F. (2015). *Temel eğitimden ortaöğretime geçiş ortak ve mazeret sınavındaki Türkçe ve matematik alt testlerinin psikometrik özelliklerinin karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Kutlu, Ö., Yalçın, S., & Pehlivan, E. B. (2010). İlköğretim programında yer alan kazanımlara dayalı soru yazma ve puanlama çalışması. *İlköğretim Online*, 9, (3). 1201-1215. <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ilkonline/article/view/5000038040/5000036897> adresinden erişilmiştir.
- Küçük, M., & Geçit, Y. (2012). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Nobel.
- MEB. (2013a). Milli Eğitim Bakanlığı. www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular2013/bigb/tegitimdenoogretimegecis/sunum.pdf adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2013b). Milli Eğitim Bakanlığı Ölçme Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü. oges.meb.gov.tr/docs2104/ortak_snav_tum_sorular_ve_cevapları.pdf adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2014). Milli Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf> adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2015). Milli Eğitim Bakanlığı. http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_04/13042910_klavuz.pdf adresinden alındı
- MEB. (2016). Milli Eğitim Bakanlığı. <http://odsgm.meb.gov.tr/test/analizler/docs/09102016-YEP-RAPOR.pdf> adresinden erişilmiştir.
- METK. (1973). 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu. <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Otbiçer, T. (2004). *OKÖSYS Sosyal bilgiler test başarı puanlarının diğer alt test başarı puanları ve cinsiyet değişkeni ile karşılaştırılması*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Önder, R. (2016). *2014-2015 TEOG Sınavına ilişkin paydaş görüşleri ile öğretmen yapımı testlerle olan ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi,

Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Önen, E. (2003). *Ortaöğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınav başarısı ve lise 1. sınıftaki akademik başarıya ilişkin bir yordama geçerliği çalışması -Fen lisesi örneği-*. (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Özçelik, D. A. (1992). *Ölçme ve değerlendirme*. Ankara: ÖSYM Yayınları.

Özçelik, D. A., & Berberoğlu, G. (1989). Ölçmede objektiflik ve Rasch modeli. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 13, (72). 34-44. <https://docs.google.com/viewerng/viewer?url=http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/viewFile/5826/1965> adresinden erişilmiştir.

Özdemir, A. (2014). *İlköğretim ve ortaöğretim başarı ölçülerinin yükseköğretime geçiş sınav puanlarını yordama gücü*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Sayın, A. (2010). *Öğrenci seçme ve yerleştirme sınavının üniversite başarı not ortalaması ve ortaöğretim başarı puanı ile ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

Sevindik, H. (2009). *Akademik başarı puanlarının seviye belirleme sınavı (SBS) 2008 puanları ile ilişkisi*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

TDK. (2019). Güncel Türkçe Sözlük. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5caa1d554d22d5.41178868 adresinden erişilmiştir.

Tekin, H. (1991). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Yargı Kitap ve Yayınevi.

Turgut, M. F. (1995). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*. Ankara: Yargıcı Matbaası.

- Turgut, M. F., & Baykul, Y. (2012). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. <https://docplayer.biz.tr/7609054-Egitimde-olcme-ve-degerlendirme.html> adresinden erişilmiştir.
- Uysal, M., Öztürk, H., & Döş, İ. (2015). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Ankara: Nobel.
- Verim, A. (2006). *İlköğretim düzeyindeki bazı başarı ölçülerinin ortaöğretim kurumları öğrenci seçme sınavını yordama gücü*. (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.
- Yağımlı, Y. (2004). *Öğrenci seçme sınavının yordama geçerliğine ilişkin bir araştırma-Bilkent Üniversitesinde-*. (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp> adresinden erişilmiştir.

EK-A: Etik Komisyonu İzin Muafiyeti Formu

23 / 06 / 2016

İzmittepe Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Anabilim Dalı Başkanlığı'na

Tez Başlığı / Konusu: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sisteminde Uygulanan Sınavların Puanları ile Diğer Ara Sınav Puanlarının Karşılaştırılması.

Yukarıda başlığı/konusu gösterilen tez çalışmam:

İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır,
Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir.
Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir.
Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.

İzmittepe Üniversitesi Etik Kurullar ve Komisyonlarının Yönergelerini inceledim ve bunlara göre tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kuruldan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Teşekkürlerimi saygılarımla arz ederim.

Bülent SINACI
(Öğrencinin Adı Soyadı, İmzası)

Öğrenci Bilgileri

Adı Soyadı	Bülent SINACI
Öğrenci No	N14229262
Anabilim Dalı	Eğitim Bilimleri/Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
Programı	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme
Statüsü	☒ Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐ Bütünleşik Dr.

Danışman Görüşü ve Onayı

Hazır veri kullanılacağından, etik komisyon iznine gerek yoktur.

Prof. Dr. Selahattin GELBAL
(İmza)
(Danışmanın Unvanı, Adı ve Soyadı)

EK-B: Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

26/07/2019

Bülent SINACI

EK-C: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu

27/07/2019

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanlığına,

Tez Başlığı: Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) Sisteminde Uygulanan Sınavların Puanları ile Diğer Puanların Karşılaştırılması

Yukarıda başlığı verilen tez çalışmamın tamamı (kapak sayfası, özetler, ana bölümler, kaynakça) aşağıdaki filtreler kullanılarak **Turnitin** adlı intihal programı aracılığı ile kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Rapor Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı	Gönderim Numarası
27/07/2019	102	179636	10/07/2019	%8	1155372182

Uygulanan filtreler:

1. Kaynaklar hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan eder, gereğini saygılarımla arz ederim.

Ad Soyadı: Bülent SINACI

Öğrenci No.: N14229262

Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri

Programı: Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme

Statüsü: Y.Lisans Doktora Bütünleşik Dr.

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Prof. Dr. Selahattin GELBAL

EK-Ç: Thesis Originality Report

27/07/2019

HACETTEPE UNIVERSITY
Graduate School of Educational Sciences
To The Department of Educational Measurement and Evaluation

Thesis Title: The Comparison of Scores in Transition From Basic Education to Secondary Education (TEOG) and Other Scores

The whole thesis that includes the *title page, introduction, main chapters, conclusions and bibliography section* is checked by using **Turnitin** plagiarism detection software take into the consideration requested filtering options. According to the originality report obtained data are as below.

Time Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defense	Similarity Index	Submission ID
27/07/2019	102	179636	10/07/2019	%8	1155372182

Filtering options applied:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Educational Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Lastname: Bülent SINACI
Student No.: N14229262
Department: Educational Sciences
Program: Educational Measurement and Evaluation
Status: Masters Ph.D. Integrated Ph.D.

ADVISOR APPROVAL

APPROVED
Prof. Dr. Selahattin GELBAL

EK-D: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezin/raporunun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge" kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- o Enstitü/Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- o Enstitü/Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- o Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

26/07/2019

Bülent SINACI

"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

(1) Madde 6.1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Madde 6.2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3 şahıslara veya kurumlara haksız kazanç, imkânı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.

(3) Madde 7.1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir*. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

